

20 lat RAZEM

Polska w Unii Europejskiej

Warszawa 2024

Opracowanie publikacji

Główny Urząd Statystyczny
Departament Opracowań Statystycznych

Zespół autorski

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Joanna Kasprzak, Kamil Knol, Jakub Komorek, Joanna Kozłowska, Anna Kozera, Marcin Marikin, Anna Wiśniewska-Sątek, Anna Zielkowska, Agata Zasztowt-Mroczek, Maciej Żelechowski

pod kierunkiem

Magdaleny Ambroch, Renaty Bielak

Projekt graficzny

Kaja Nerło

Skład i opracowanie graficzne

Eustachiusz Markowski, Kaja Nerło, Mateusz Stawek, Katarzyna Stanecka

Zdjęcia

Adobe Stock

ISBN 978-83-67809-09-2 (wersja elektroniczna)

ISBN 978-83-67809-08-5 (wersja drukowana)

Publikacja dostępna na stronie

stat.gov.pl

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Drodzy Czytelnicy,

20 lat temu, 1 maja 2004 r., Polska wraz z Cyprzem, Czechami, Estonią, Litwą, Łotwą, Maltą, Słowacją, Słowenią i Węgrami przystąpiła do Unii Europejskiej. Było to największe rozszerzenie w historii Wspólnoty – Unia Europejska zyskała blisko 74 miliony nowych obywateli.

Od tego czasu w Polsce zaszły znaczące zmiany społeczne i gospodarcze, do których przyczyniło się m.in. otwarcie granic, rozszerzenie wspólnego rynku i wsparcie z funduszy europejskich. Obecność w Unii Europejskiej otworzyła nowe perspektywy dla obywateli, przedsiębiorców i instytucji z różnych obszarów działalności. Również polska statystyka publiczna rozwijała się w ciągu ostatnich 20 lat w oparciu o standardy Europejskiego Systemu Statystycznego. Dziś jesteśmy jednym z liderów inicjujących doskonalenie europejskich zasad i praktyk statystycznych: podejmowanie nowych tematów badawczych, eksplorację innowacyjnych źródeł danych czy wprowadzanie nowatorskich metod produkcji statystyk.

Dla uczczenia tej ważnej rocznicy przygotowaliśmy publikację *20 lat razem. Polska w Unii Europejskiej*. Mam nadzieję, że spojrzenie na naszą obecność we Wspólnocie z perspektywy statystyki spotka się z Państwa zainteresowaniem i zachęci do szerszego korzystania z zasobów danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Eurostatu.

Życzę przyjemnej lektury!

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Spis treści

O publikacji	6
O Unii Europejskiej – WPROWADZENIE	8
Statystyka europejska – POLSKA W ESS	22
Polska w Unii Europejskiej – KIEDYŚ I DZIŚ	32
Polska na tle krajów UE – RANKINGI STATYSTYCZNE	90
Źródła	110

0 publikacji

Publikacja składa się z czterech rozdziałów:

- Rozdział 1** zawiera wybrane podstawowe informacje o Unii Europejskiej,
- Rozdział 2** przedstawia europejską statystykę i rolę, jaką pełni w niej Polska,
- Rozdział 3** pokazuje wybrane zmiany społeczne, gospodarcze i w obszarze środowiska, zaobserwowane w okresie 20 lat członkostwa Polski we Wspólnocie,
- Rozdział 4** prezentuje na rankingach statystycznych pozycję naszego kraju wśród innych państw UE pod względem wartości wskaźników charakteryzujących niektóre wyzwania ujęte w priorytetach rozwojowych UE.

Jako podstawowe źródło statystyk wykorzystano bazę danych Eurostatu (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>). Dla zachowania porównywalności, z tej bazy pochodzą również dane dla Polski i dlatego mogą one nieco różnić się od zamieszczonych w innych opracowaniach GUS. Większości przeliczeń (np. na 1 mieszkańca oraz obliczeń wskaźników dynamiki i struktury) dokonał zespół autorski.

W publikacji na ogół zaprezentowano dane dla okresu od 2004 r. do ostatniego roku dostępnego w bazie Eurostatu do końca kwietnia 2024 r. (przeważnie 2022 lub 2023). Wyjątki od tej zasady (inne zaprezentowane lata) wynikają m.in. ze zmian metodologicznych lub dotyczą sytuacji, w których dane pochodzą z badań wprowadzanych w latach późniejszych niż 2004 r.

Z uwagi na poglądowy charakter publikacji, zastosowano pewne uproszczenia i uogólnienia. Dane dla UE ogółem, niezależnie od prezentowanego roku, dotyczą 27 krajów – członków UE w 2024 r. Nazwy niektórych kategorii i wskaźników zostały skrócone w stosunku do obowiązujących w klasyfikacjach i oficjalnych źródłach statystycznych. Dane podano z zaokrągleniem, stąd suma poszczególnych wartości może nieznacznie różnić się od wartości ogółem. Przy prezentowaniu danych w liczbach całkowitych ułamki od 0,50 zaokrąglono w górę do 1.

Wyjaśnienia metodologiczne dotyczące pojęć i wskaźników stosowanych w publikacji znajdują się na stronie internetowej Eurostatu – w bazie danych oraz w zakładce Statistics Explained (<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php>).

Statystyki obrazujące potencjał Jednolitego Rynku Europejskiego (str. 20-21) dotyczą lat 2021-2023.

Dane o działalności innowacyjnej przedsiębiorstw (str. 72-73) dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej, z wyłączeniem sektora finansowego oraz rolnictwa, leśnictwa, górnictwa i wydobywania.

Kody krajów członkowskich Unii Europejskiej

EU27	Unia Europejska
AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Czechy
DE	Niemcy
DK	Dania
EE	Estonia
EL	Grecja
ES	Hiszpania
FI	Finlandia
FR	Francja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LT	Litwa
LU	Luksemburg
LV	Łotwa
MT	Malta
NL	Holandia
PL	Polska
PT	Portugalia
RO	Rumunia
SE	Szwecja
SI	Słowenia
SK	Słowacja

0 Unii Europejskiej

WPROWADZENIE

Unia Europejska w liczbach

Powierzchnia

Unia Europejska (UE) jest partnerstwem polityczno-gospodarczym 27 krajów europejskich. Jej obszar obejmuje większość Europy, a także terytoria krajów członkowskich położone w Azji (Cypr), w Ameryce Północnej (Gwadelupa, Martynika) i Południowej (Gujana Francuska) oraz w Afryce (Ceuta, Madera, Majotta, Reunion, Saint Martin, Wyspy Kanaryjskie). Powierzchnia UE wynosi ponad 4,2 mln km². Największym krajem wspólnoty jest Francja (638,5 tys. km²), a najmniejszym – Malta (0,3 tys. km²).

Ludność

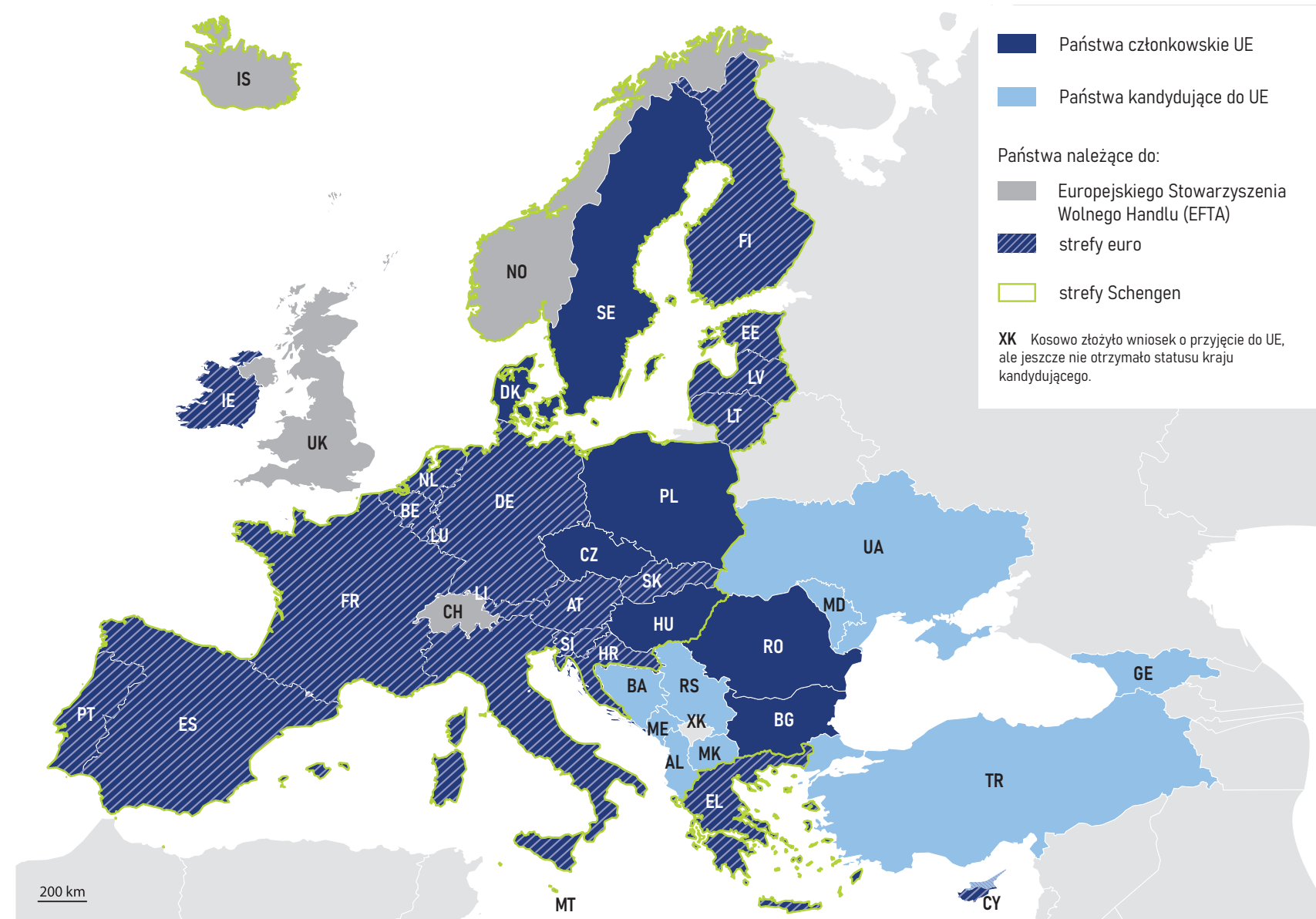
W UE mieszka około 450 mln osób, tj. około 6% ludności świata. Krajem członkowskim o największej liczbie mieszkańców są Niemcy (prawie 19% ludności UE), a o najmniejszej – Malta (0,1%). Najbardziej zaludnioną metropolią w UE jest Paryż, w którym mieszka ponad 10 mln osób.

Największa grupa ludności UE (ok. 100 mln osób) posługuje się na co dzień językiem niemieckim. Jest on językiem urzędowym Niemiec, Austrii, Belgii oraz Luksemburga. Natomiast niemal połowa obywateli UE deklaruje znajomość języka angielskiego, który jako urzędowy jest używany tylko w Irlandii i na Malcie (zamieszkałych łącznie przez nieco ponad 5 mln osób).

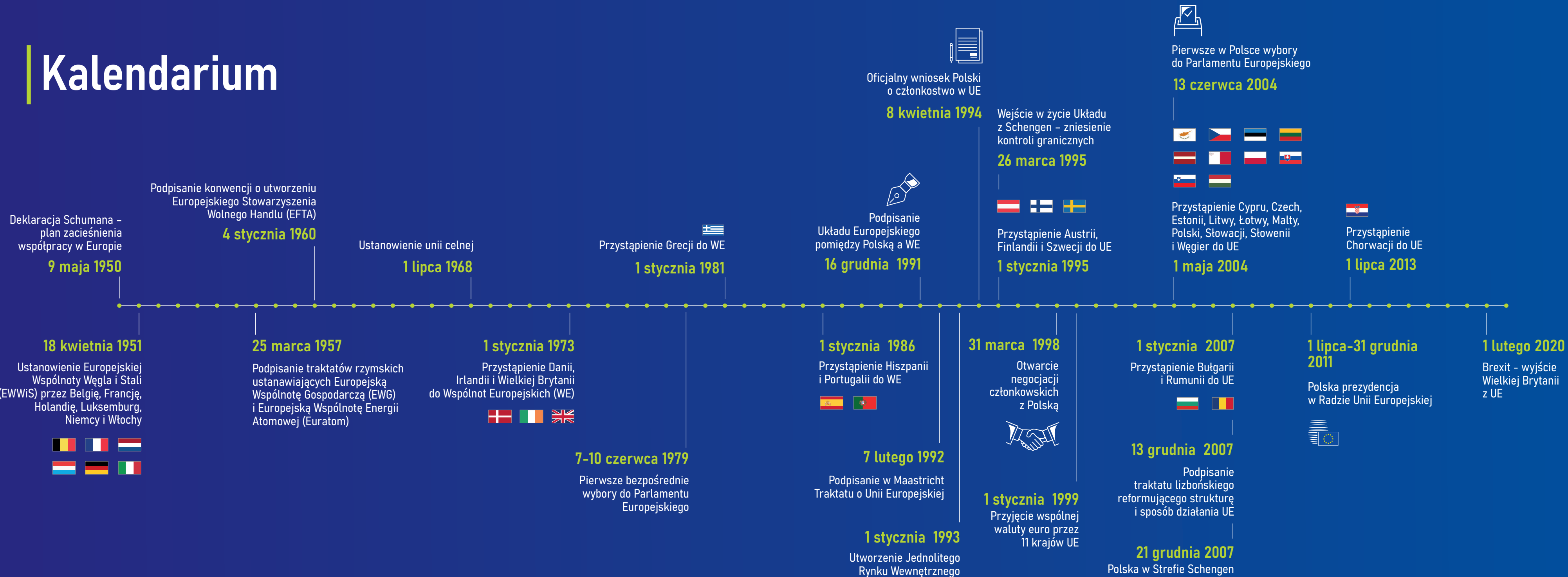
UE wprowadziła system nawigacji satelitarnej Galileo, który dostarcza sygnał radiowy na potrzeby ustalenia pozycji, nawigacji i pomiaru czasu. Jest to globalny system, który stanowi alternatywę dla amerykańskiego GPS. Pierwsze usługi systemu zostały uruchomione 15 grudnia 2016 r.

Języki

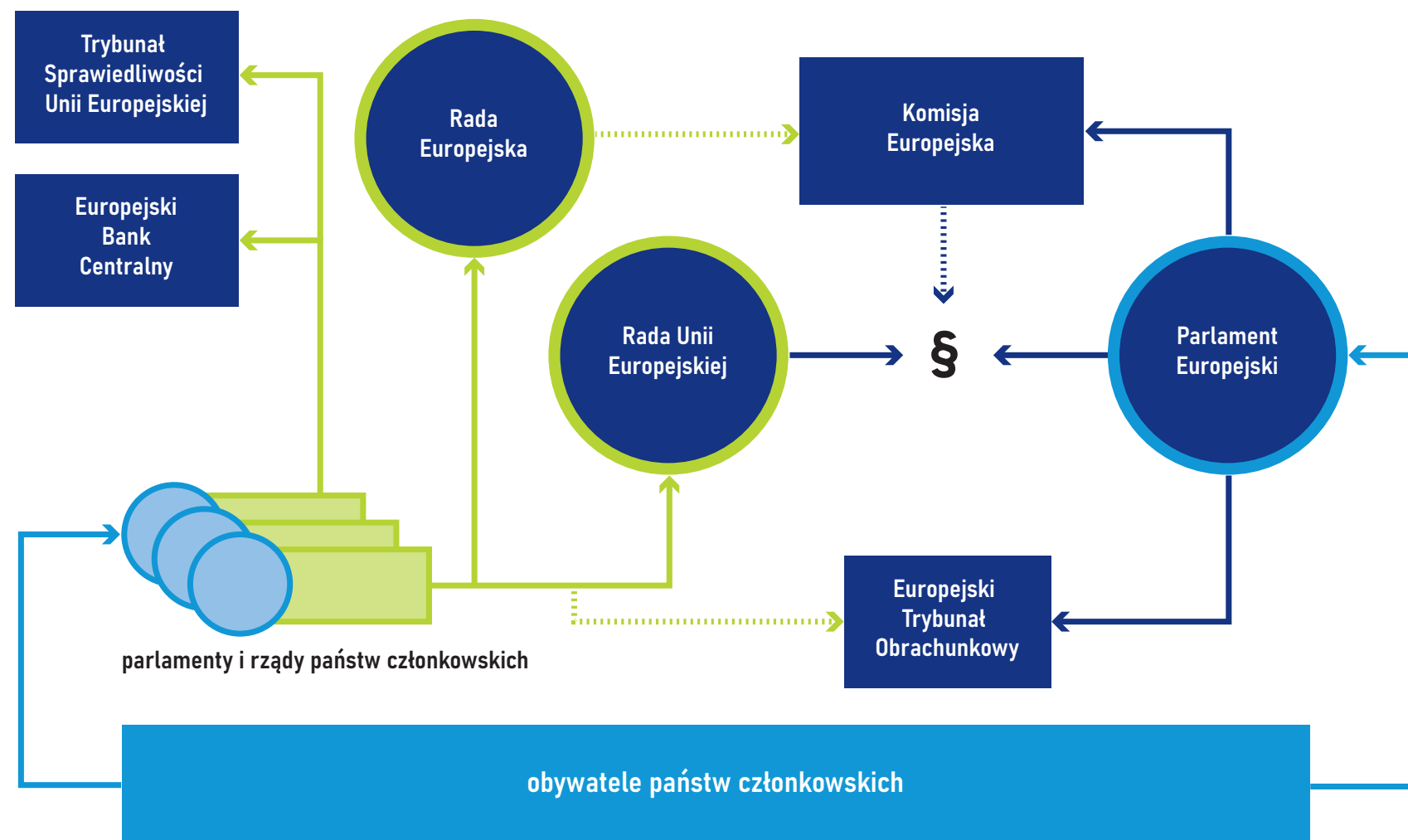
Języki urzędowe wszystkich krajów członkowskich są równocześnie oficjalnymi językami UE. Obecnie w UE funkcjonują trzy oficjalne alfabety (łaciński, grecki i cyrylica) i 24 języki urzędowe: angielski, bułgarski, chorwacki, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski i włoski.

Kalendarium

Instytucje UE

 Parlament Europejski	 Komisja Europejska	 Rada Unii Europejskiej	 Rada Europejska
reprezentuje obywateli UE	reprezentuje wspólne interesy UE	reprezentuje rządy krajów członkowskich	reprezentuje rządy krajów członkowskich
Skład			
705 postów wybieranych w wyborach bezpośrednich co 5 lat	kolgium komisarzy, po 1 z każdego kraju UE	ministrowie krajów UE, pod przewodnictwem przedstawiciela kraju sprawującego prezydencję	szefowie państw lub rządów krajów UE, przewodniczący RE, przewodniczący KE
Rola			
<ul style="list-style-type: none"> wspólnie z Radą UE podejmuje decyzje dot. prawa europejskiego zatwierdza budżet UE i monitoruje prawidłowe wykorzystanie środków UE uchwala rezolucje 	<ul style="list-style-type: none"> organ wykonawczy UE tworzy projekty nowych aktów prawnych zarządza budżetem UE czuwa nad prawidłowym stosowaniem prawa Unii przez kraje członkowskie 	<ul style="list-style-type: none"> organ decyzyjny UE wspólnie z PE podejmuje decyzje dotyczące prawa europejskiego oraz zatwierdza budżet UE 	<ul style="list-style-type: none"> najwyższy szczebel współpracy politycznej w UE wyznacza ogólny kierunek polityki oraz priorytety UE
Siedziba			
Strasburg (Francja), Bruksela (Belgia), Luksemburg	Bruksela (Belgia)	Bruksela (Belgia)	Bruksela (Belgia)

Prace tych organów wspomagają m.in.:

- Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej** (sprawujący władzę sądowniczą),
- Europejski Bank Centralny** (prowadzący politykę pieniężną i gospodarczą UE),
- Europejski Trybunał Obrachunkowy** (kontrolujący wykonanie budżetu oraz wpływy i wydatki UE).

Przed Parlamentem Europejskim w Strasburgu znajdują się maszty z flagami krajów członkowskich. Te, na których zawisły flagi dziesięciu krajów przyjętych w 2004 r., zostały wykonane w Stoczni Gdańskiej.

Referendum akcesyjne

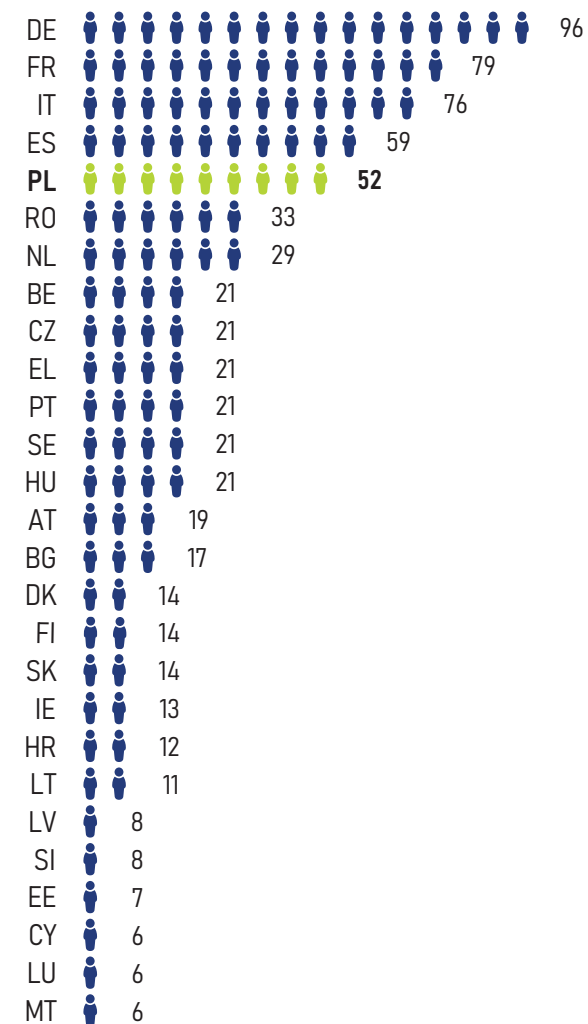
Na decyzję o przystąpieniu kraju do UE lub wyjściu z jej struktur wpływ mają zwykle jego obywatele. W Polsce w dniach 7–8 czerwca 2003 r. przeprowadzono ogólnokrajowe referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej (tzw. referendum akcesyjne). Wzięło w nim udział 58,9% osób uprawnionych do głosowania, a za przystąpieniem Polski do UE opowiedziało się 77,5% głosujących.

Wybory do Parlamentu Europejskiego

Polacy już czterokrotnie mieli możliwość wyboru swoich przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego – po raz pierwszy w roku przystąpienia do Wspólnoty. W dwudziestolecie swojej obecności w UE Polacy głosują w wyborach do Parlamentu Europejskiego po raz piąty – Rada Unii Europejskiej wyznaczyła termin wyborów na okres między 6 a 9 czerwca 2024 r.

Data wyborów	Liczba zarejestrowanych kandydatów	Liczba wybranych postów		Oddane głosy w % uprawnionych
		ogółem	w tym kobiety	
13 czerwca 2004	1 887	54	7	20,87
7 czerwca 2009	1 293	50	11	24,53
25 maja 2014	1 277	51	12	23,82
26 maja 2019	866	52	18	45,68

Liczba miejsc w Parlamencie Europejskim

W Parlamencie Europejskim postowie zasiadają według przynależności politycznej, a nie według kraju pochodzenia. Liczba postów każdego kraju jest proporcjonalna do liczby jego ludności, ale nie może być mniejsza niż 6 ani większa niż 96.

Polacy w instytucjach UE

Parlament Europejski		Komisja Europejska		Rada Europejska	
2004–2007	Jacek Saryusz-Wolski Wiceprzewodniczący	2004	Danuta Hübner Komisarz UE ds. handlu	2014–2019	Donald Tusk Przewodniczący
2004–2007	Janusz Onyszkiewicz Wiceprzewodniczący	2004–2009	Danuta Hübner Komisarz UE ds. polityki regionalnej		
2007–2009	Adam Bielan Wiceprzewodniczący	2009–2010	Paweł Samecki Komisarz UE ds. polityki regionalnej		
2007–2009	Marek Siwiec Wiceprzewodniczący	2010–2014	Janusz Lewandowski Komisarz UE ds. budżetu		
2009–2012	Jerzy Buzek Przewodniczący	2014	Jacek Dominik Komisarz UE ds. budżetu		
2014–2018	Ryszard Czarnecki Wiceprzewodniczący	2014–2019	Elżbieta Bieńkowska Komisarz UE ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP		
2017–2019	Bogusław Liberadzki Wiceprzewodniczący	od 2019	Janusz Wojciechowski Komisarz UE ds. rolnictwa		
2018–2019	Zdzisław Krasnodębski Wiceprzewodniczący				
od 2019	Ewa Kopacz Wiceprzewodnicząca				

Prezydencja w Radzie UE

Co sześć miesięcy kolejny kraj członkowski przejmuje rotacyjną prezydencję w Radzie UE i przewodzi jej pracom. Państwa, które obejmują prezydencję bezpośrednio po sobie, ściśle współpracują w grupach po trzy. System ten został wprowadzony w 2009 r. traktatem lizbońskim. Polska obejmuje przewodnictwo w Radzie UE po Węgrzech, tworząc trio prezydencji wraz z Danią i Cyprzem. Pierwsza polska prezydencja przypadła na II połowę 2011 r., a kolejna rozpocznie się w I połowie 2025 r.

Budżet UE

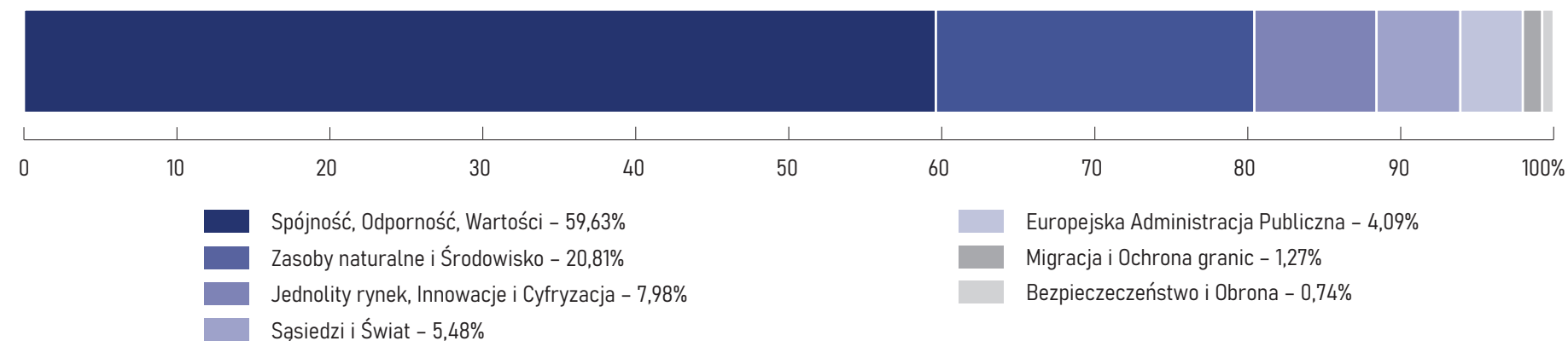
Unia Europejska dysponuje wspólnym budżetem, z którego finansowane są polityki i programy unijne. Od 1988 r. UE działa na podstawie budżetów długofalowych, zwanych wieloletnimi ramami finansowymi (WRF), które obejmują od 5 do 7 lat. Budżet UE na lata 2021–2027 łączy wieloletnie ramy finansowe oraz nadzwyczajny instrument odbudowy NextGenerationEU, który ma wesprzeć regenerację krajów po pandemii COVID-19 oraz ułatwić transformację ekologiczną i cyfrową.

W 2021 r., po raz pierwszy od końca lat 80-tych, wprowadzono nowe źródło dochodów własnych UE. Jest to składka krajów członkowskich, której wysokość jest uzależniona od masy odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych, których nie poddano recyklingowi. Ma ona sprzyjać ograniczeniu wykorzystania plastiku i przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Dochody

Środki w budżecie UE pochodzą głównie (w ok. 70%) z wkładów państw członkowskich określanych na podstawie ich dochodu narodowego brutto, składek opartych na podatku od wartości dodanej (ok. 12%) oraz opłat celnych za przywóz towarów spoza UE (ok. 13%).

Wydatki z budżetu UE na lata 2021-2027

Przepływy finansowe między Polską a UE

Od dnia wstąpienia do UE do końca 2023 r. Polska wpłaciła do wspólnego budżetu 84 mld EUR, a otrzymała z niego 246 mld EUR. Oznacza to, że po uwzględnieniu wpłat, Polska uzyskała z unijnego budżetu 162 mld EUR, co czyni ją jednym z największych beneficjentów unijnych środków. Środki te mają charakter inwestycyjny – mają pobudzać rozwój gospodarczy i konkurencyjność. Przez blisko 20 lat członkostwa Polska otrzymywała rocznie średnio ponad 12 mld EUR (brutto).

246 mld EUR

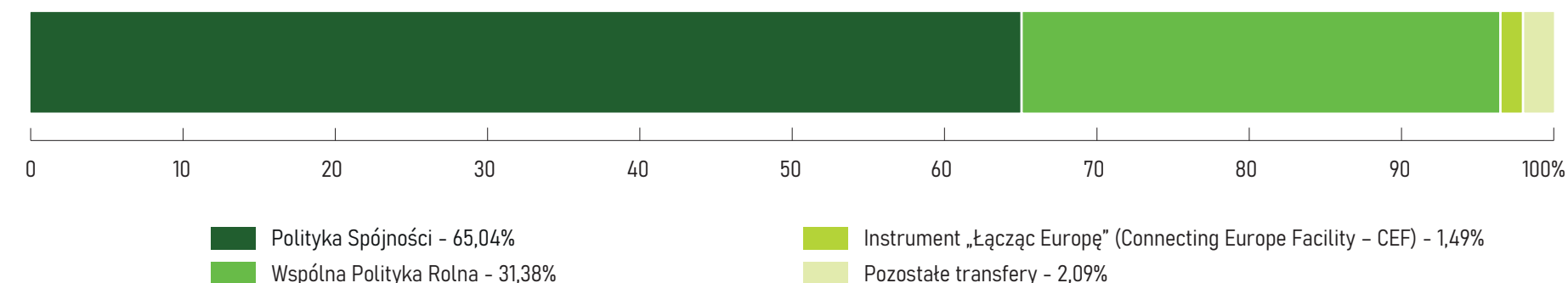
Transfery z budżetu UE do Polski

84 mld EUR

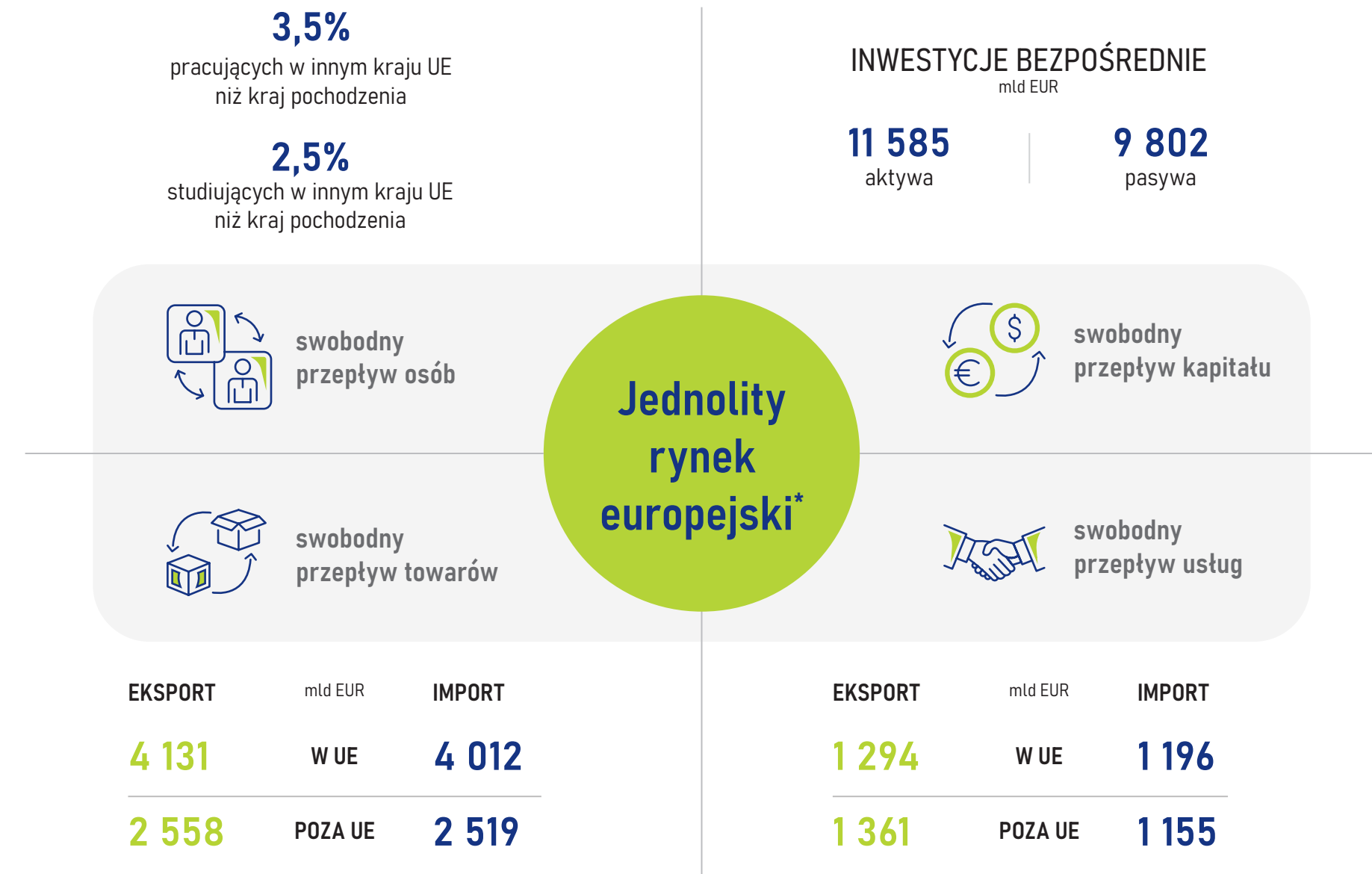
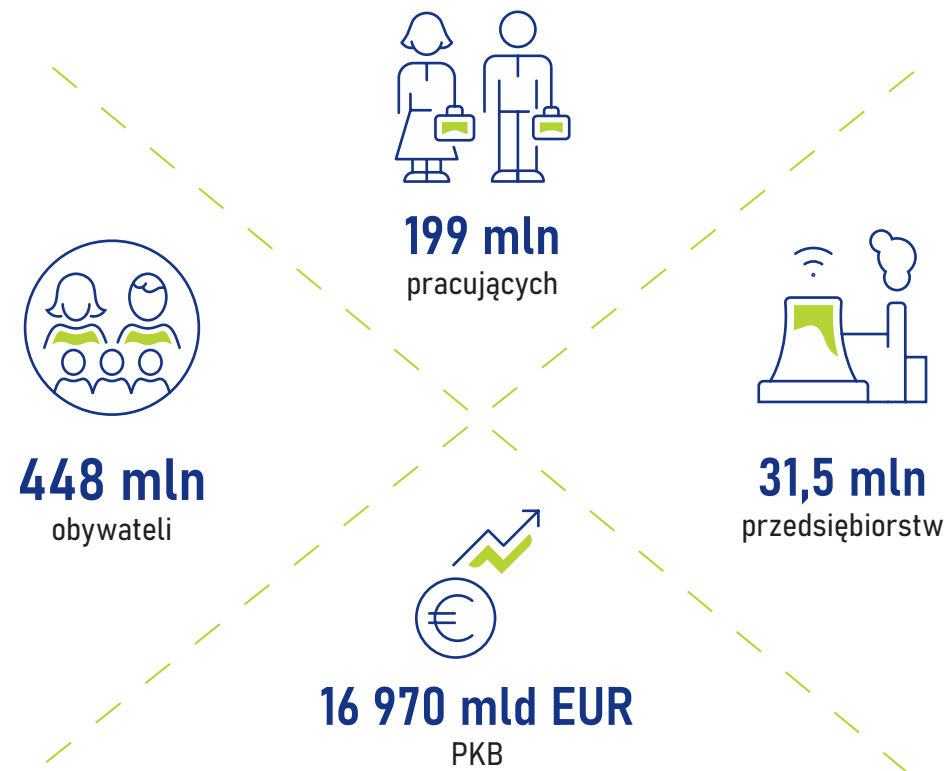
Wpłaty do budżetu UE

Środki przyznane Polsce w latach 2004-2023

Jednolity rynek europejski

Jednolity rynek europejski, utworzony w 1993 r., jest fundamentem integracji europejskiej. Umożliwia on swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i osób w całej Unii Europejskiej. Obejmuje wszystkie kraje członkowskie UE, a także Islandię, Liechtenstein, Norwegię (należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego). Dzięki dwustronnym umowom częściowy dostęp do jednolitego rynku europejskiego posiada również Szwajcaria.

*Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku.

Statystyka europejska

POLSKA W ESS

Europejski System Statystyczny

Wraz z przystąpieniem Polski do UE polska statystyka publiczna stała się częścią Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS). System ten jest partnerstwem pomiędzy Eurostatem (Urzędem Statystycznym UE), krajowymi urzędami statystycznymi państw UE i EFTA oraz innymi krajowymi organami tworzącymi statystyki europejskie.

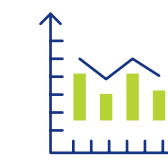
Członków ESS obowiązują wspólne wymogi i regulacje dotyczące statystyk, na czele z Europejskim Kodeksem Praktyk Statystycznych. Ustalone standardy zapewniają spójność i porównywalność metodologiczną danych produkowanych w krajach oraz są gwarancją ich wysokiej jakości.

Współpraca GUS z ESS rozpoczęła się na długo przed wstąpieniem Polski do UE. W procesie przedakcesyjnym Polska, korzystając ze wsparcia finansowego z programów PHARE oraz Transition Facility, dostosowała statystykę publiczną do unijnych standardów. Statystyka była jednym z pierwszych obszarów, który uzyskał pozytywną ocenę pod względem dostosowania do wspólnych wymogów Unii Europejskiej.

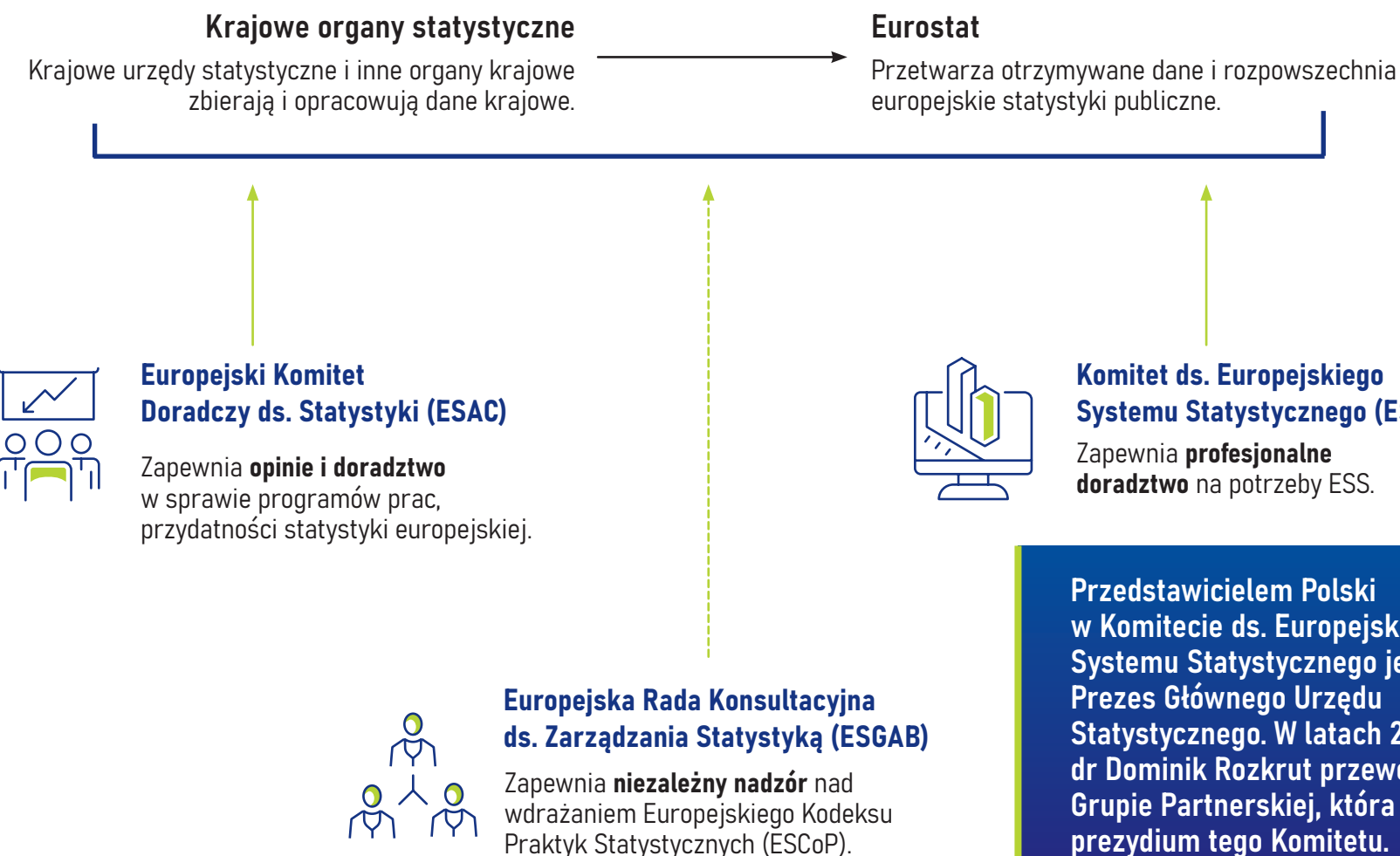
W ramach ESS uzgadnianych jest wiele badań, które mają na celu dostarczenie danych statystycznych o całościowym zasięgu. Należą do nich m.in. Europejskie Badanie Warunków Życia Ludności (EU Statistics on Income and Living Conditions - EU-SILC), Europejskie ankietowe badanie zdrowia (European Health Interview Survey - EHIS) czy Wspólnotowe Badanie Innowacji (Community Innovation Survey - CIS).

20
października

Europejski
Dzień
Statystyki

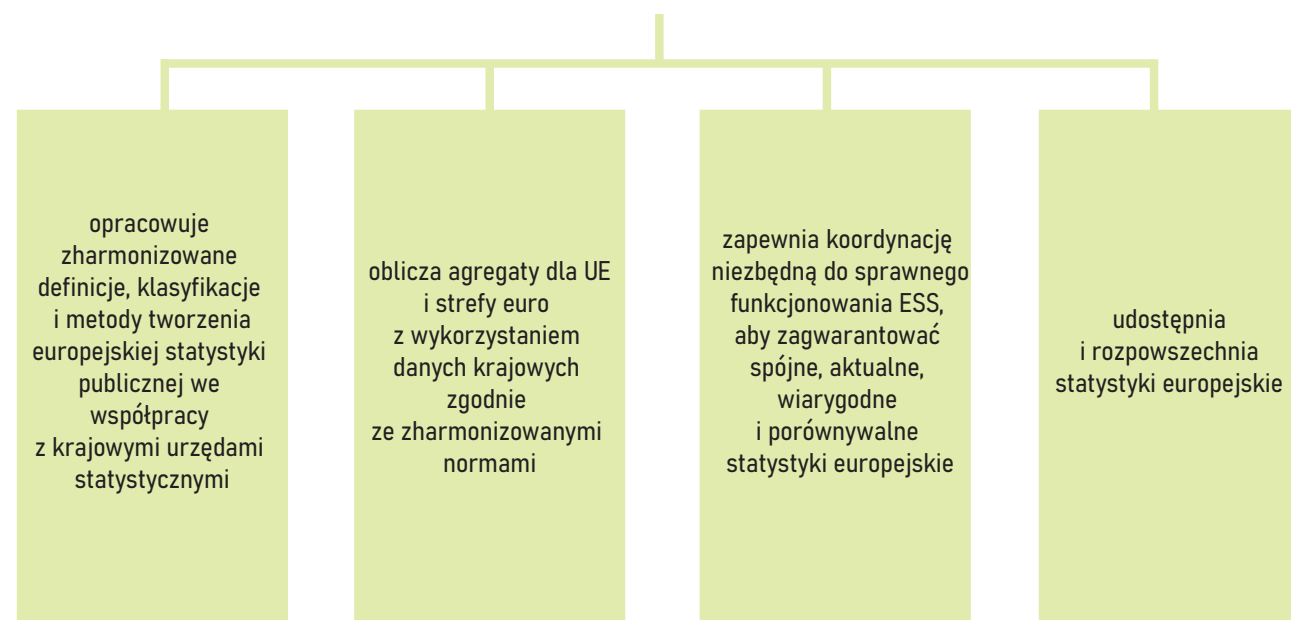
Europejski System
Statystyczny (ESS)

eurostat

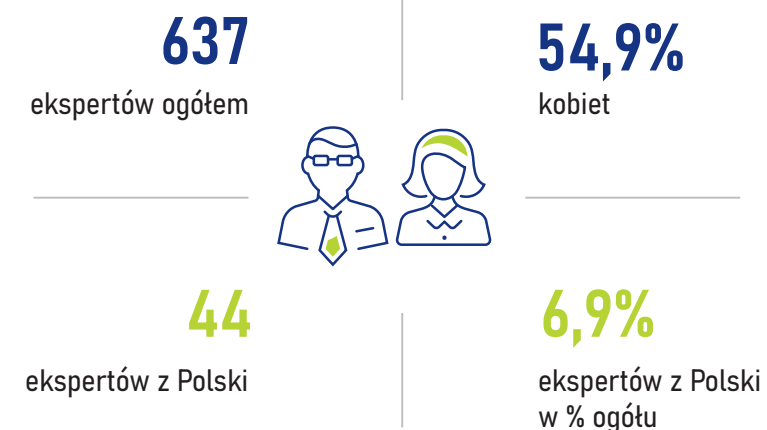
Urząd Statystyczny UE

Początki Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej sięgają 1953 r., kiedy powołano Wydział Statystyki dla Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. W 1958 r. został on przekształcony w Eurostat, który stał się jedną z podstawowych jednostek Komisji Europejskiej. Siedziba główna Eurostatu (Biuro Informacyjne) mieści się w Luksemburgu, natomiast w Brukseli znajduje się Terminal Danych.

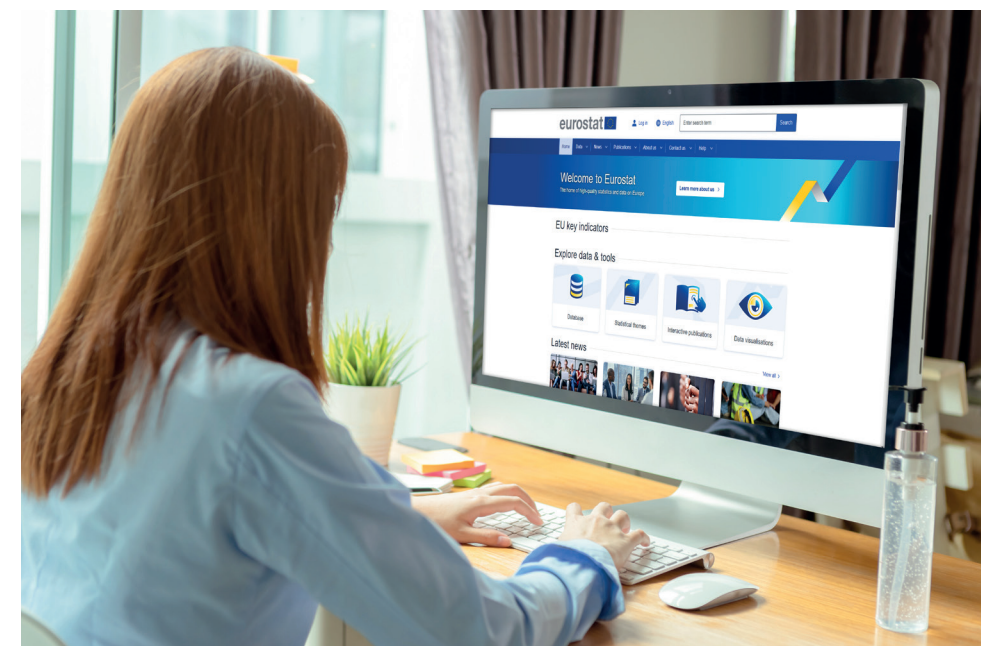

Współpraca krajów w ramach ESS odbywa się na wielu szczeblach. Pracownicy GUS są przedstawicielami Polski w około 50 Grupach Roboczych Eurostatu, w których wypracowywane są standardy jakości danych i kierunki rozwoju dla różnych obszarów statystyki.

ZATRUDNIENIE W EUROSTACIE

Eurostat zapewnia użytkownikom danych nieodpłatną pomoc we wszystkich językach krajów członkowskich (a także w języku albańskim, bośniackim, czarnogórskim, macedońskim, norweskim, serbskim i tureckim). Aby uzyskać takie wsparcie należy na stronie Eurostatu wypełnić formularz w wybranym języku, a przedstawiciel z Europejskiego Centrum Statystycznego Pomocy Użytkownikom udzieli potrzebnych wyjaśnień.

Strona internetowa Eurostatu oferuje wiele nowoczesnych, bezpłatnych produktów prezentujących dane i informacje metodologiczne: m.in. bazę danych, publikacje i opracowania, podcasty oraz narzędzia do wizualizacji danych. Upowszechniane dane dotyczą UE, strefy euro, krajów UE i ich regionów, a w wielu przypadkach również krajów kandydujących i wybranych krajów spoza UE (np. USA i Japonii).

Edukacja statystyczna

Europejski Program Szkoleń Statystycznych

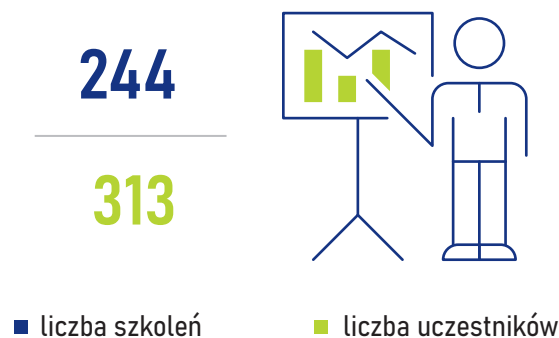
Do pracowników statystyki w krajach członkowskich, kandydujących oraz stowarzyszonych kierowany jest program szkoleniowy European Statistical Training Programme (ESTP), koordynowany przez Eurostat. W ramach programu eksperci z różnych krajów prowadzą międzynarodowe kursy, warsztaty i seminaria dotyczące m.in. europejskiego prawodawstwa, unijnej metodologii i praktyki statystycznej, a także zagadnień dotyczących nowoczesnego udostępniania i prezentowania danych. Kursy, początkowo prowadzone wyłącznie w formie stacjonarnej, coraz częściej są uzupełniane formą online.

European Master in Official Statistics

W 2016 r., pod patronatem Eurostatu, w Unii Europejskiej uruchomiono bezprecedensowy program edukacyjny European Master in Official Statistics (EMOS). To specjalna ścieżka programowa na studiach magisterskich, realizowana na wybranych uczelniach w państwach UE, przy współpracy z urzędami statystycznymi. Jej celem jest wykształcenie wyspecjalizowanych kadr na potrzeby statystyki publicznej.

UDZIAŁ PRACOWNIKÓW POLSKIEJ STATYSTYKI PUBLICZNEJ W SZKOLENIACH ESTP W LATACH 2010-2023

Sieć EMOS obejmuje obecnie 33 programy kształcenia w 17 krajach. W Polsce tytuł EMOS mogą nadawać trzy uczelnie, które realizują program przy współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym: Politechnika Gdańska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uniwersytet Łódzki.

Eurostat i urzędy statystyczne krajów członkowskich wspierają rozwój statystyki poza granicami Europejskiego Systemu Statystycznego przyjmując stażystów z krajów niebędących członkami UE, m.in. w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej oraz programu „Stáže w służbie cywilnej”, który jest częścią Akademii Administracji Publicznej Partnerstwa Wschodniego.

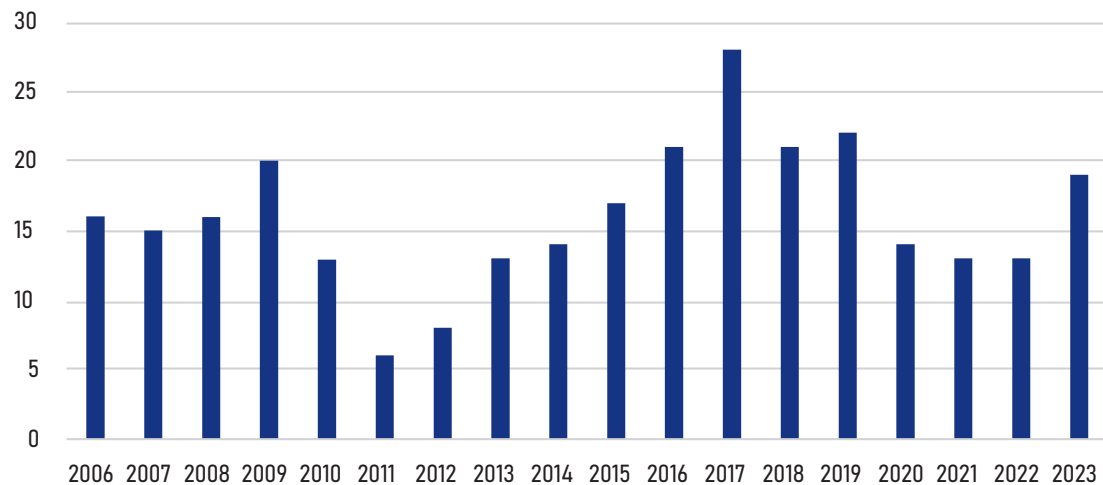
WYBRANE STAŻE ZAGRANICZNE W POLSKIEJ STATYSTYCE PUBLICZNEJ

PROGRAM	IP A (Multi-beneficiary Statistical Cooperation Programme)	EMOS (European Master in Official Statistics)	Stáže w służbie cywilnej
LATA	2009-2024	2022-2024	2014-2018
STAŻYŚCI	67	7	10
KRAJ POCHODZENIA	Albania, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Kosowo, Macedonia, Rumunia, Serbia, Turcja	Czarnogóra, Finlandia, Niemcy, Włochy	Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina

Projekty finansowane ze środków KE

Polska od lat aktywnie korzysta ze środków finansowych Komisji Europejskiej przeznaczonych na projekty, które wspierają rozwój krajowej i europejskiej statystyki publicznej. Projekty grantowe koncentrują się m.in. na doskonaleniu metodologii, wprowadzaniu nowych obszarów badawczych i nowatorskich źródeł danych oraz rozwijaniu innowacyjnych metod produkcji i upowszechnianiu danych statystycznych.

LICZBA UMÓW O DOTACJE KE PODPISANYCH PRZEZ POLSKĄ STATYSTYKĘ PUBLICZNĄ

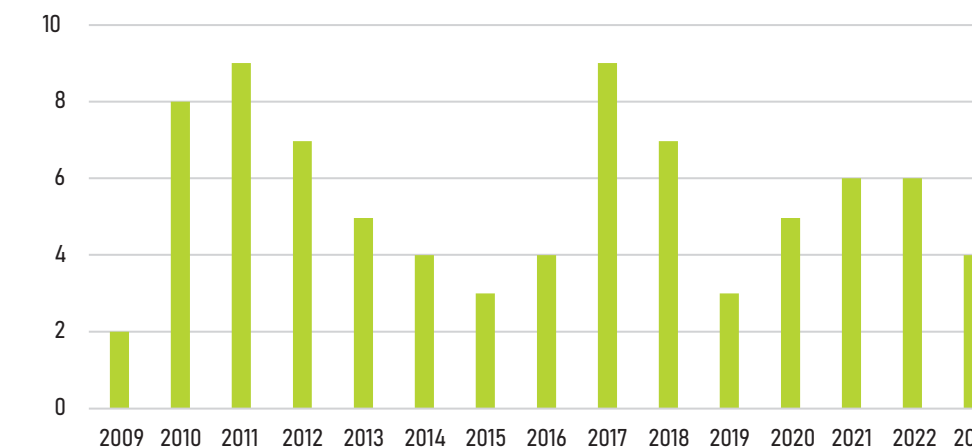
289

umów o dotacje KE podpisanych przez polską statystykę publiczną w latach 2006-2023

Projekty multibenefiary

Szczególne znaczenie dla rozwoju statystyki europejskiej mają projekty prowadzone w formie wieloletnich wspólnych inicjatyw kilku krajów dotowanych ze środków unijnych (tzw. projekty multibenefiary). GUS ma doświadczenie zarówno w roli współpartnera, jak i lidera takich projektów. Z udziałem polskiej statystyki publicznej realizowane są m.in. innowacyjne projekty dotyczące wielkich zbiorów danych (Big Data) oraz inteligentnych statystyk (Smart Statistics).

LICZBA PROJEKTÓW DOTACYJNYCH MULTIBENEFICIARY REALIZOWANYCH PRZEZ POLSKĄ STATYSTYKĘ PUBLICZNĄ

„Zaufane inteligentne statystyki – Web Intelligence Network” to pierwszy międzynarodowy innowacyjny projekt statystyczny, w którym Główny Urząd Statystyczny pełni rolę koordynatora. GUS przystąpił do tego projektu w 2021 r. Uczestniczą w nim instytucje statystyczne z Austrii, Bułgarii, Finlandii, Francji, Holandii, Litwy, Niemiec, Portugalii, Słowenii, Szwajcarii, Szwecji, Wielkiej Brytanii oraz Włoch.

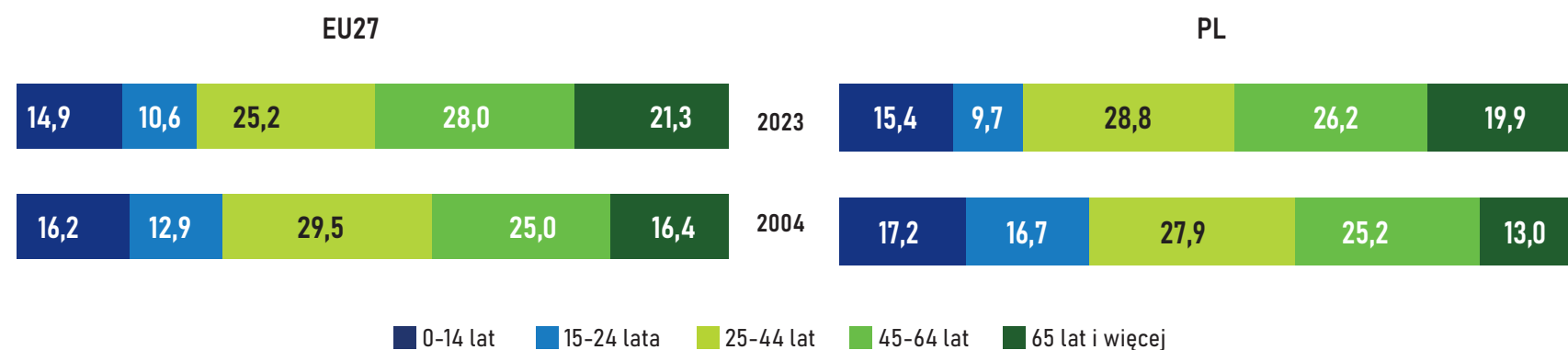
Polska w Unii Europejskiej

KIEDYŚ I DZIŚ

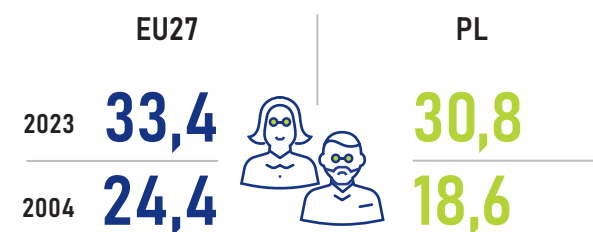
Spółeczeństwo

STRUKTURA WIEKU LUDNOŚCI (w %)

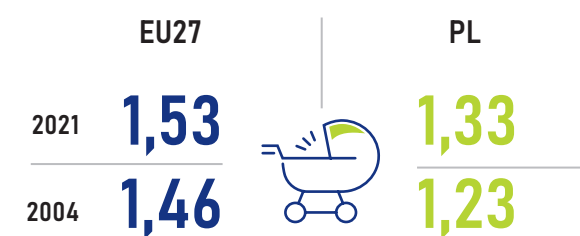

WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA OSOBAMI STARSZYMI

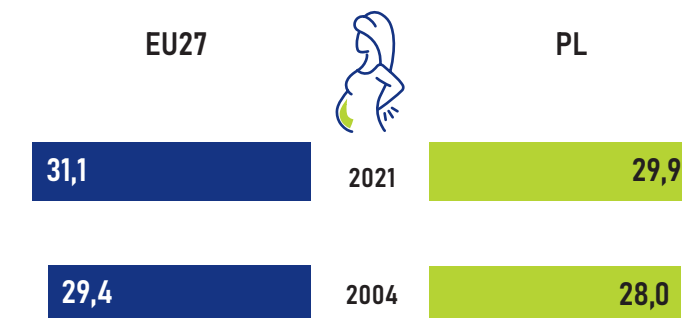
(ludność w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 15-64 lata)

WSPÓŁCZYNNIK DZIETNOŚCI

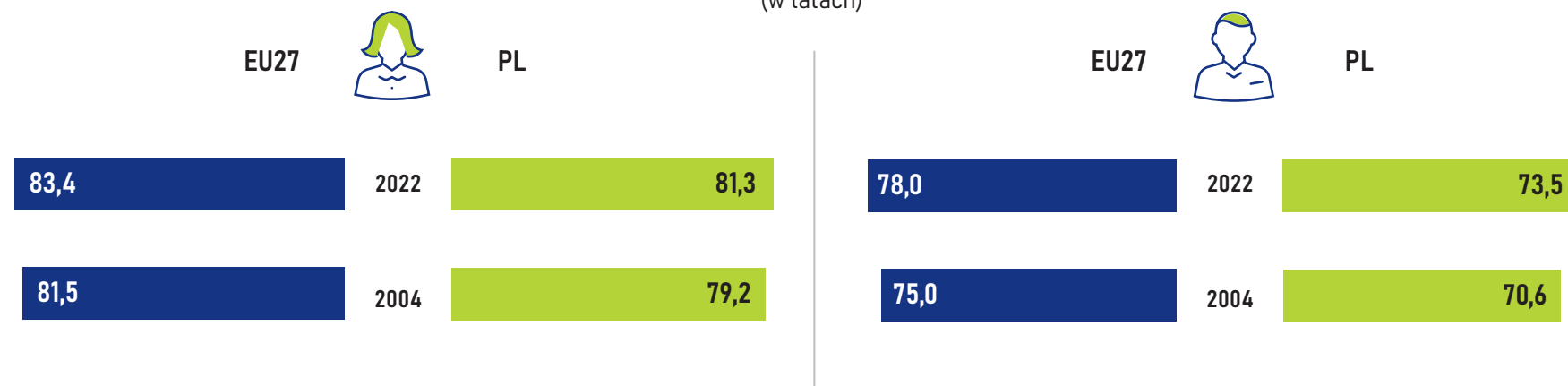

ŚREDNI WIEK MATEK W CHWILI RODZENIA (w latach)

Starzenie się społeczeństwa jest jednym z głównych wyzwań dla UE. Zwiększenie aktywnego udziału osób starszych w życiu społecznym i gospodarczym należy do priorytetów polityk unijnych. Do pomiaru dobrobytu seniorów oraz ich aktywności na rynku pracy, uczestnictwa w życiu społecznym oraz prowadzenia zdrowego stylu życia jest wykorzystywany wskaźnik aktywnego starzenia się (Active Ageing Index – AAI). W Polsce jest on jednym z najniższych w UE. Polska jako pierwsza w Europie przeprowadziła analizy regionalne tego zjawiska na poziomie województw.

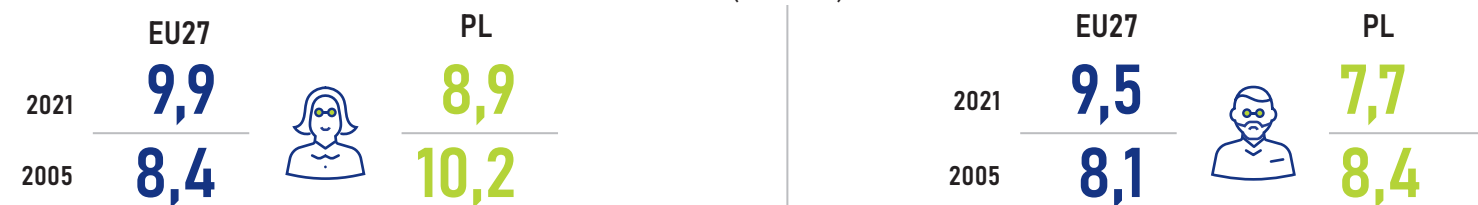
PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA (w latach)

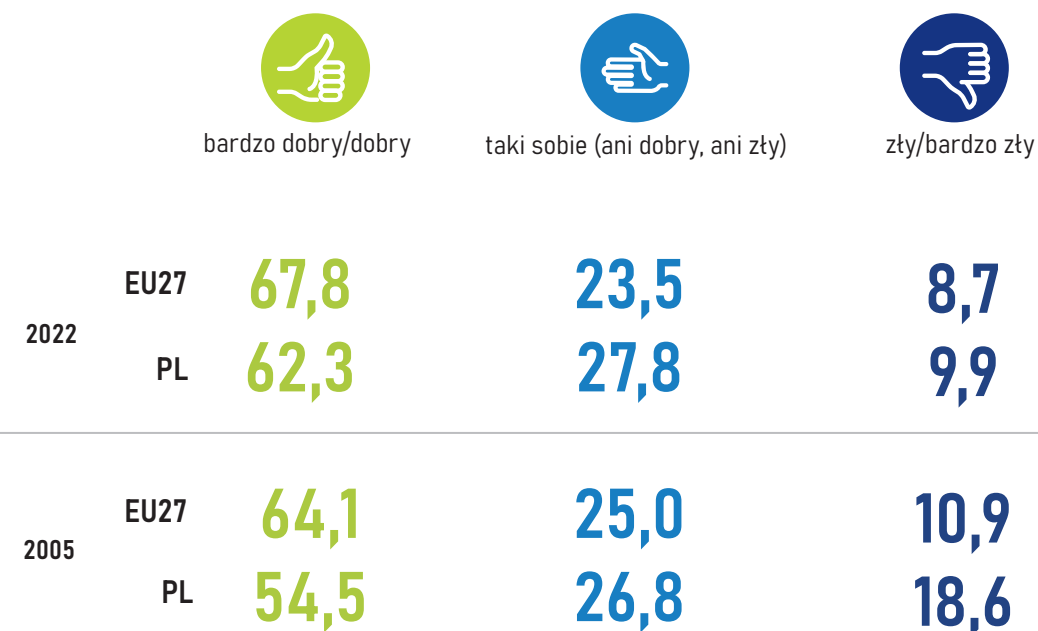
OCZEKIWANE TRWANIE ŻYCIA W ZDROWIU (w latach)

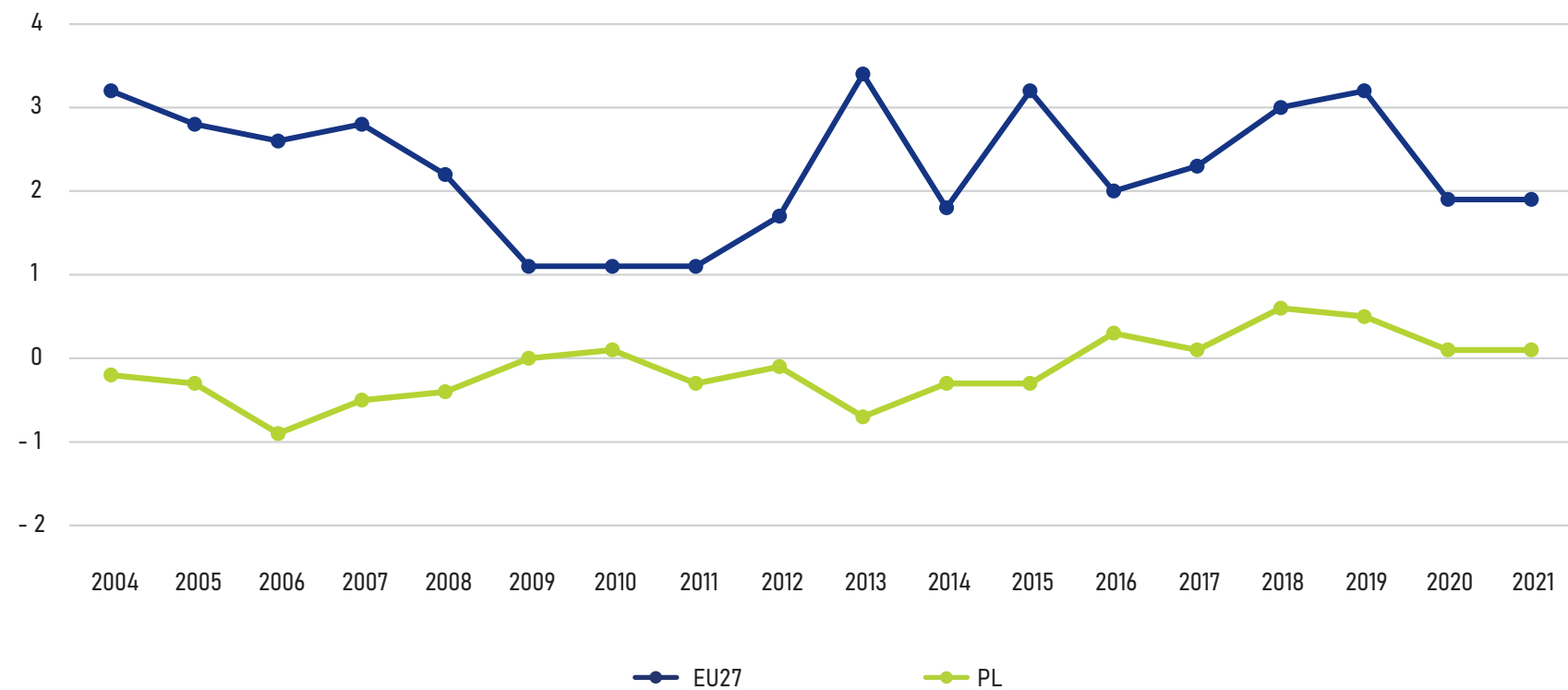
OCZEKIWANE TRWANIE ŻYCIA W ZDROWIU W WIEKU 65 LAT (w latach)

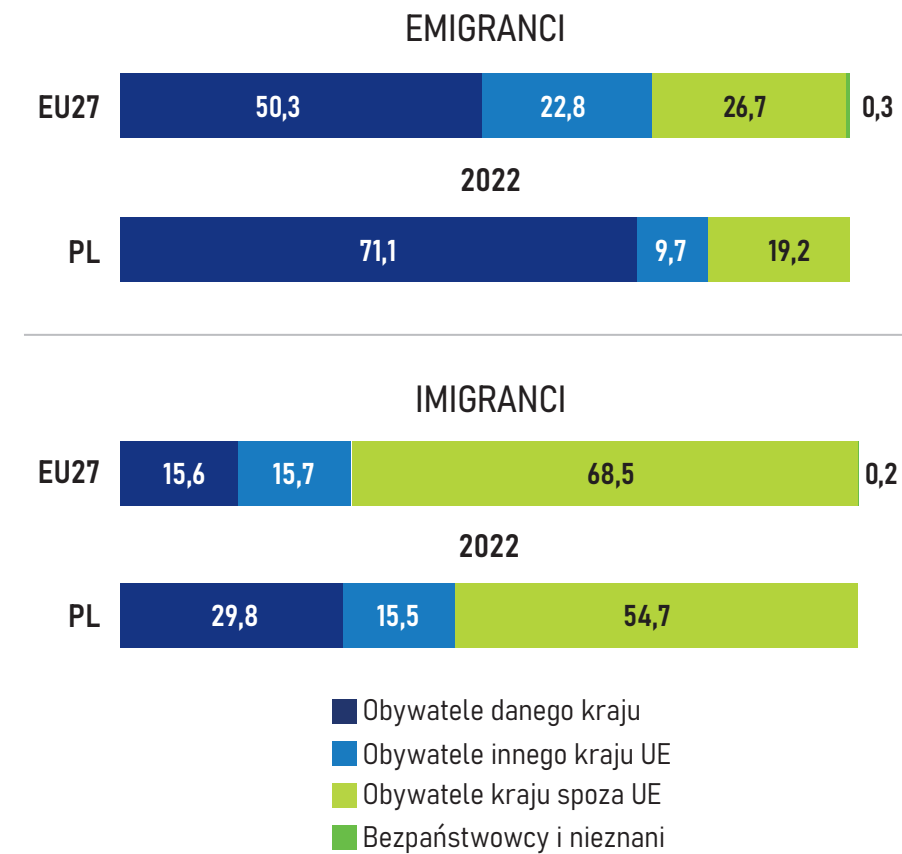
SUBIEKTYWNA OCENA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI (w %)

SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA 1000 OSÓB (według stanu na połowę badanego okresu)

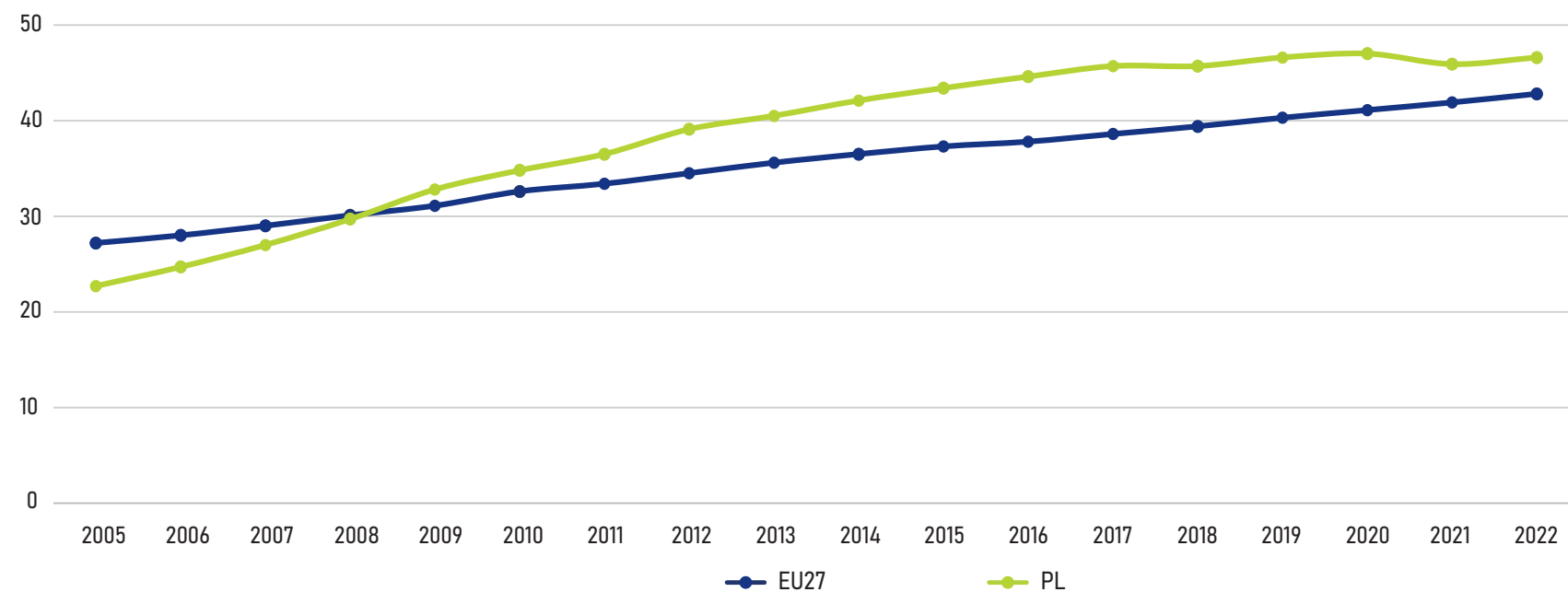

MIGRANCI WEDŁUG OBYWATELSTWA (w %)

- Obywatele danego kraju
- Obywatele innego kraju UE
- Obywatele kraju spoza UE
- Bezpaństwowcy i nieznan

LUDNOŚĆ Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM (w % ogółu ludności w wieku 30-34 lata)

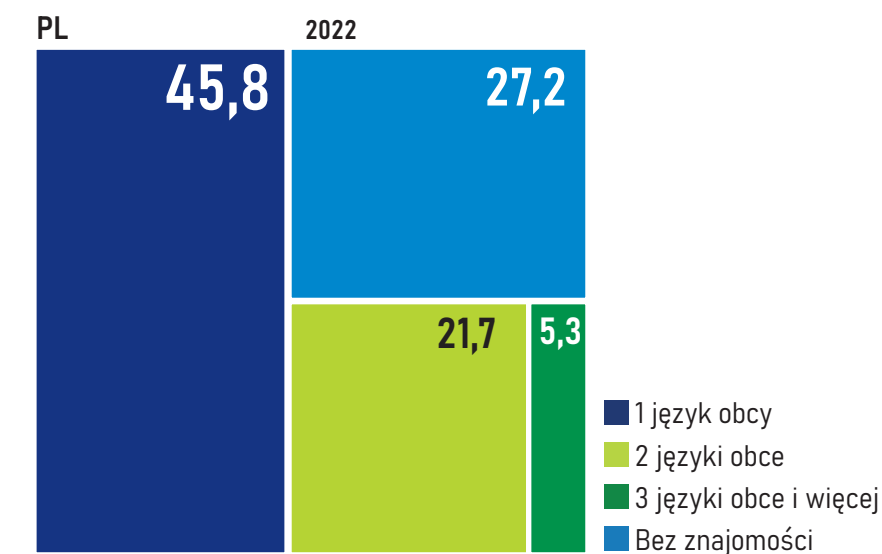

OSOBY DOROSŁE UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU I SZKOLENIU (w % ogółu ludności w wieku 25-64 lata)

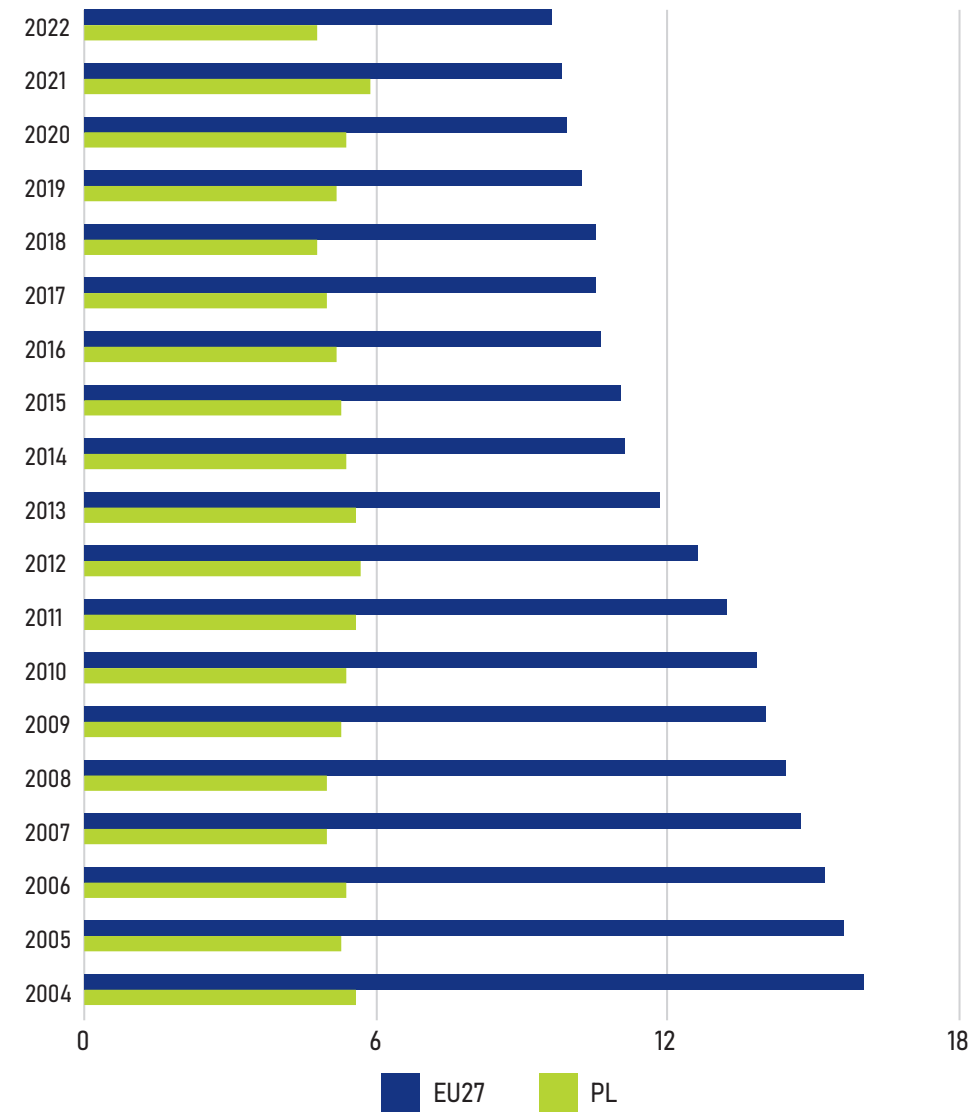

W 1987 r. w UE został uruchomiony program Erasmus, który propaguje i ułatwia wymianę studencką pomiędzy uczelniami krajów Wspólnoty Europejskiej. Dzięki niemu w latach 2014-2020 ponad 4 mln młodych osób skorzystało z możliwości studiowania i szkolenia się poza granicami własnego kraju. Polska dołączyła do programu w 1998 r.

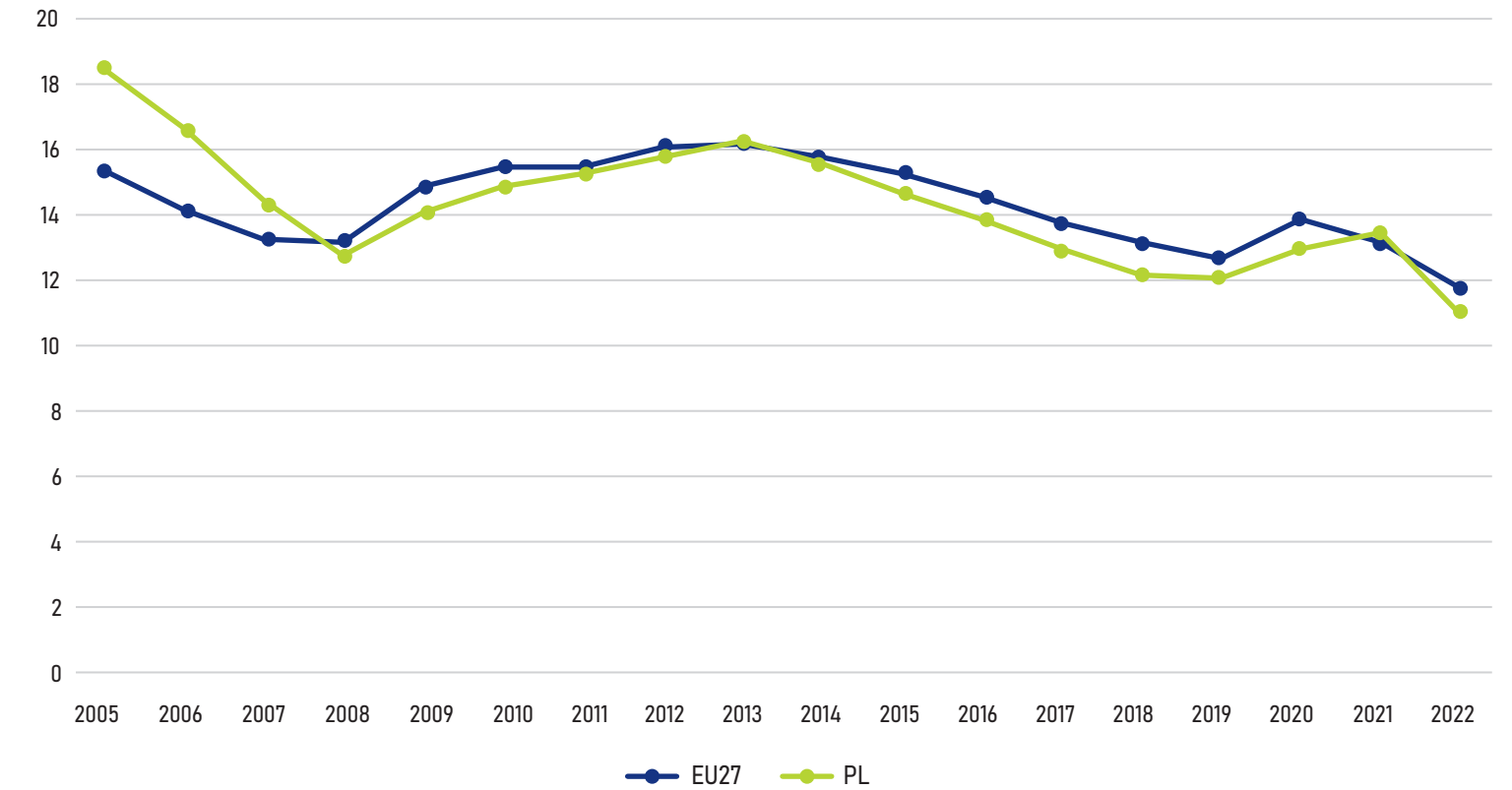
OSOBY ZE ZNAJOMOŚCIĄ JĘZYKÓW OBCYCH (w % ogółu ludności w wieku 18-69 lat)

MŁODZIEŻ NIEKONTYNUUJĄCA NAUKI (w % ogółu ludności w wieku 18–24 lata)

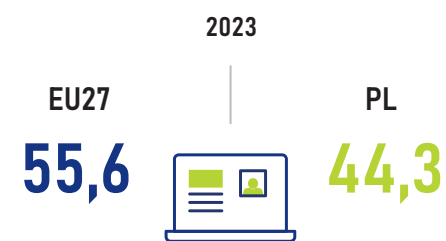

OSOBY MŁODE NIEPRACUJĄCE, NIEUCZĄCE SIĘ I NIEDOKSZTAŁCAJĄCE SIĘ (WSKAŹNIK NEET) (w % ogółu ludności w wieku 15–29 lat)

OSOBY POSIADAJĄCE CO NAJMNIEJ PODSTAWOWE UMIEJĘTNOŚCI CYFROWE

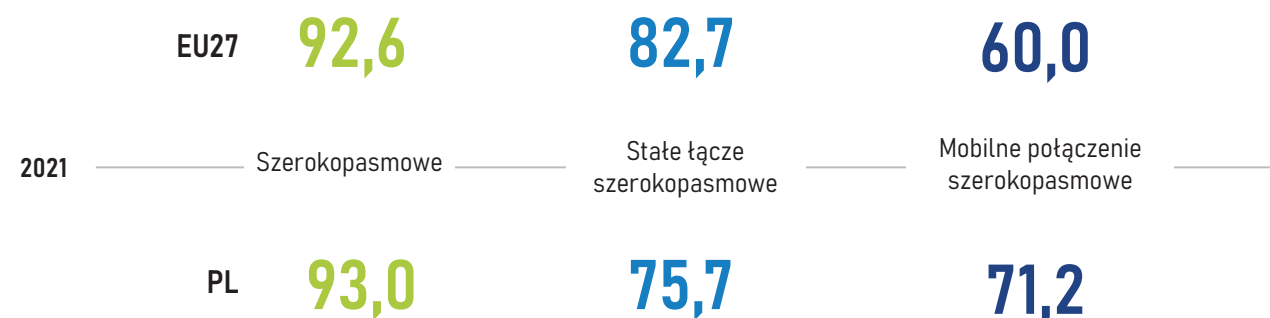
(w % ogółu ludności w wieku 16-74 lata)

Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) wpływają na gospodarkę i codzienne życie ludzi na wiele sposobów, co monitoruje m.in. coroczne badanie dotyczące korzystania z takich technologii w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych. Z najnowszej edycji tego badania wynika, że zaledwie 6% ludności UE w wieku 16-74 lat nigdy nie korzystało z Internetu (ale w grupie wiekowej 55+ jest to 14% osób).

GOSPODARSTWA DOMOWE Z DOSTĘPEM DO INTERNETU PRZEZ ŁĄCZE SZEROKOPASMOWE

(w % gospodarstw domowych w miastach)

OSOBY KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU WEDŁUG WYBRANYCH CELÓW

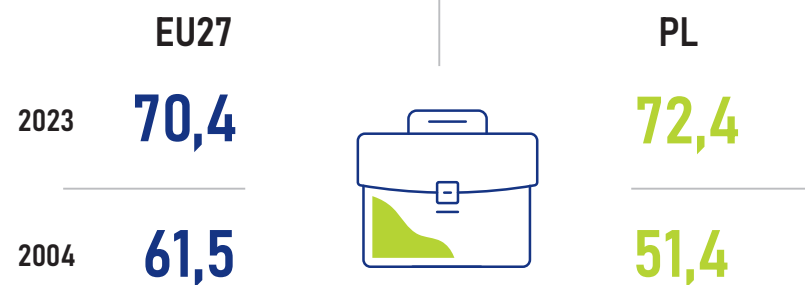
(w % ogółu ludności w wieku 16-74 lata)

	2022	
	EU27	PL
Wyszukiwanie informacji o towarach i usługach	69,6	74,3
Wysłanie/odbieranie wiadomości e-mail	76,9	69,3
Czytanie internetowych serwisów informacyjnych/ gazet/ magazynów informacyjnych	63,6	64,3
Uczestnictwo w sieciach społecznościowych (tworzenie profilu użytkownika, publikowanie wiadomości lub innych treści na portalach społecznościowych itp.)	58,1	60,6
Oglądanie telewizji lub filmów przesyłanych strumieniowo przez Internet	65,1	58,2
Bankowość internetowa	59,6	55,6
Prowadzenie rozmów telefonicznych lub wideo	65,5	54,8
Wyszukiwanie informacji zdrowotnych	51,9	52,0
Słuchanie muzyki (np. radia internetowego, muzyki przesyłanej strumieniowo) lub pobieranie muzyki	53,8	47,0
VOD Oglądanie wideo na żądanie z usług komercyjnych	42,3	35,1
Granie lub pobieranie gier	28,8	17,6
Sprzedaż towarów lub usług	18,4	13,4
Kursy online (na dowolny temat)	16,4	8,4

Od 1992 r. zmiany na polskim rynku pracy są obserwowane w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Co kwartał dostarcza ono danych nt. osób pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo. Badanie jest odpowiednikiem Europejskiego Badania Siły Roboczej (LFS), a jego wyniki są porównywalne w skali UE. W oparciu o kwartalne wyniki BAEL oraz miesięczne dane z rejestrów Eurostat oblicza zharmonizowaną stopę bezrobocia.

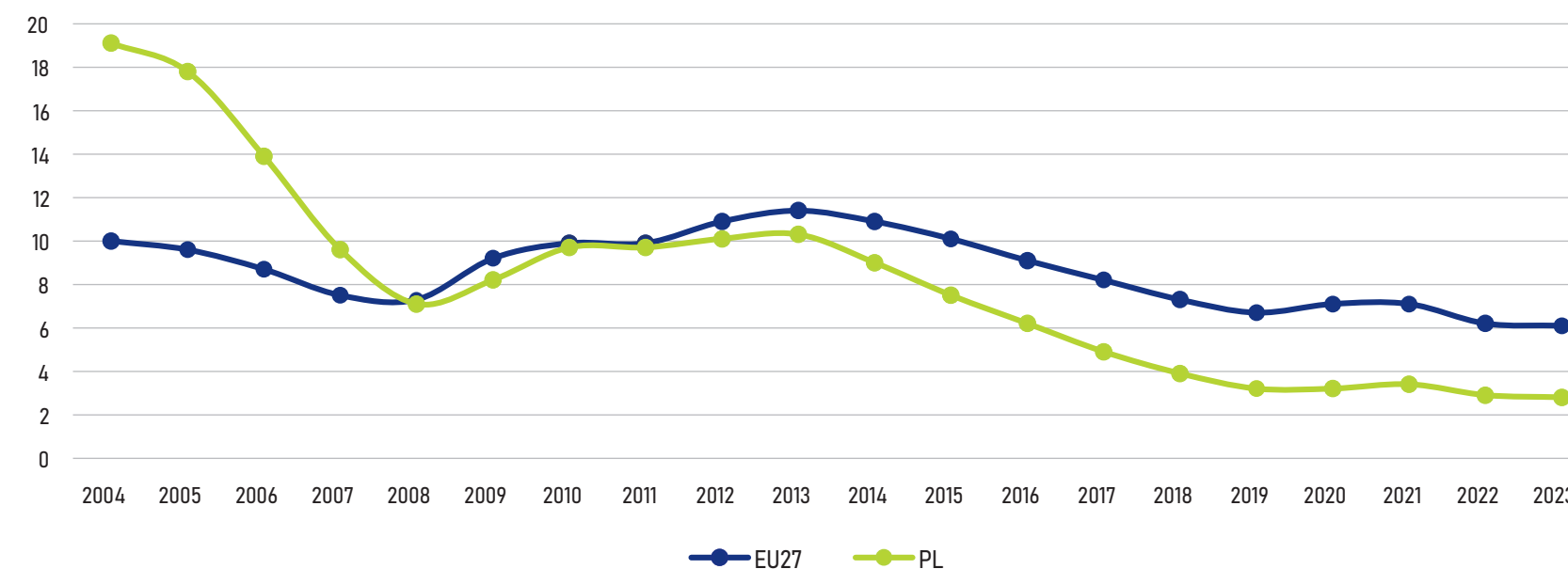
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU 15-64 LATA (w %)

STOPA BEZROBOCIA OSÓB W WIEKU 15-24 LATA (w %)

STOPA BEZROBOCIA OSÓB W WIEKU 15-74 LATA (w %)

WSKAŹNIK ZRÓŻNICOWANIA WYNAGRODZEŃ ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ

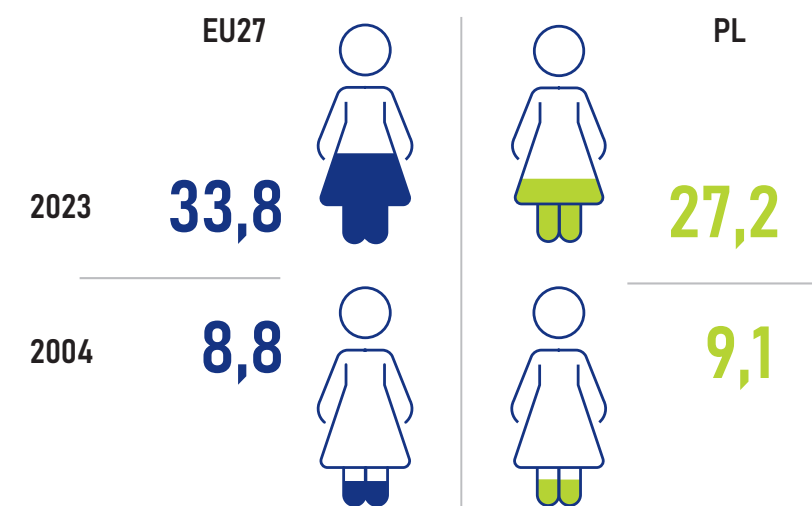
(procentowa różnica w wynagrodzeniach mężczyzn i kobiet)

W większości krajów członkowskich (z wyjątkiem Austrii, Danii, Finlandii, Szwecji i Włoch) funkcjonuje płaca minimalna. Jej wysokość jest różna w zależności od państwa (wynosi od 477 EUR w Bułgarii do 2 571 EUR w Luksemburgu). W Polsce płaca minimalna wynosi 978 EUR.

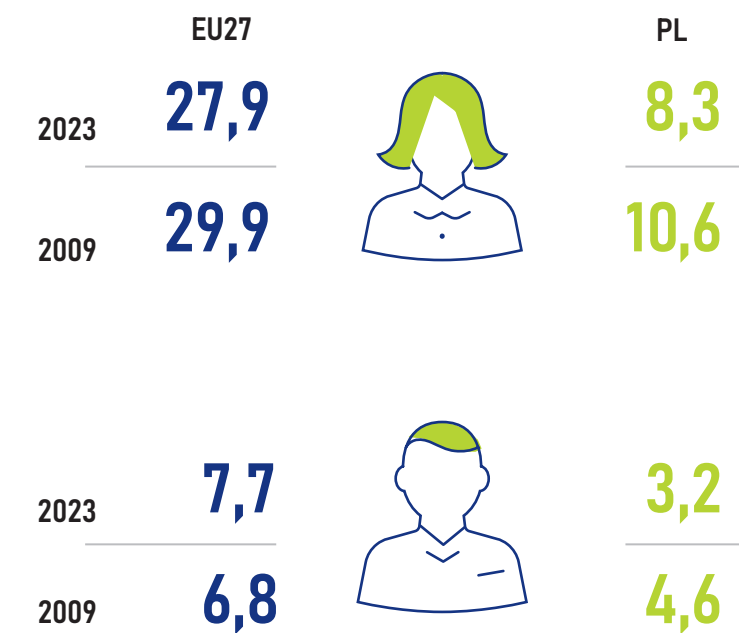
UDZIAŁ KOBIET NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH

(w % członków zarządów)

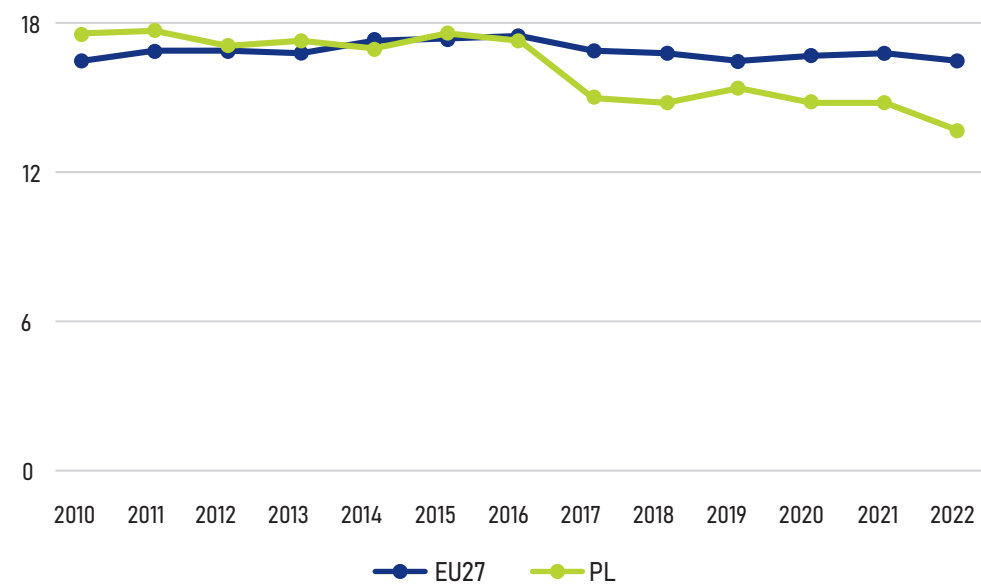
PRACUJĄCY W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN

(w % ogółu pracujących w wieku 20-64 lata)

WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM

(po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych, w %)

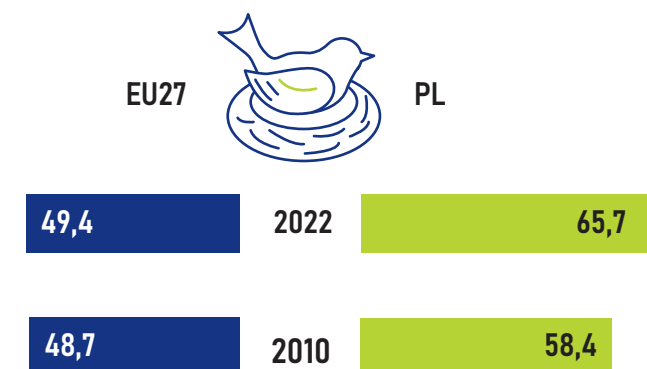

Danych o dochodach, ubóstwie, wykluczeniu społecznym i innych warunkach życia dostarcza Europejskie badanie warunków życia ludności (EU-SILC). Jego wyniki są wykorzystywane do prowadzenia polityki społecznej na poziomie UE i w krajach członkowskich. Badanie EU-SILC zostało rozpoczęte w 2003 r. w kilku państwach członkowskich, a od 2005 r. jest badaniem powszechnym, realizowanym przez wszystkie kraje UE.

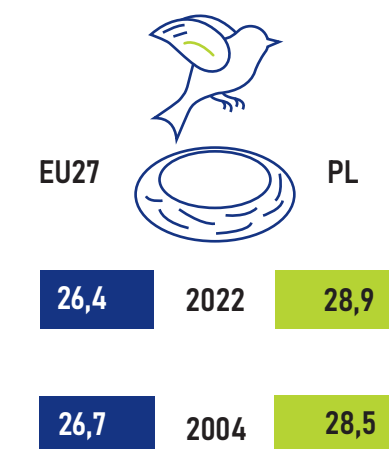
WSKAŹNIK GNIAZDOWNICTWA

(odsetek osób w wieku 18-34 lata mieszkających z rodzicami)

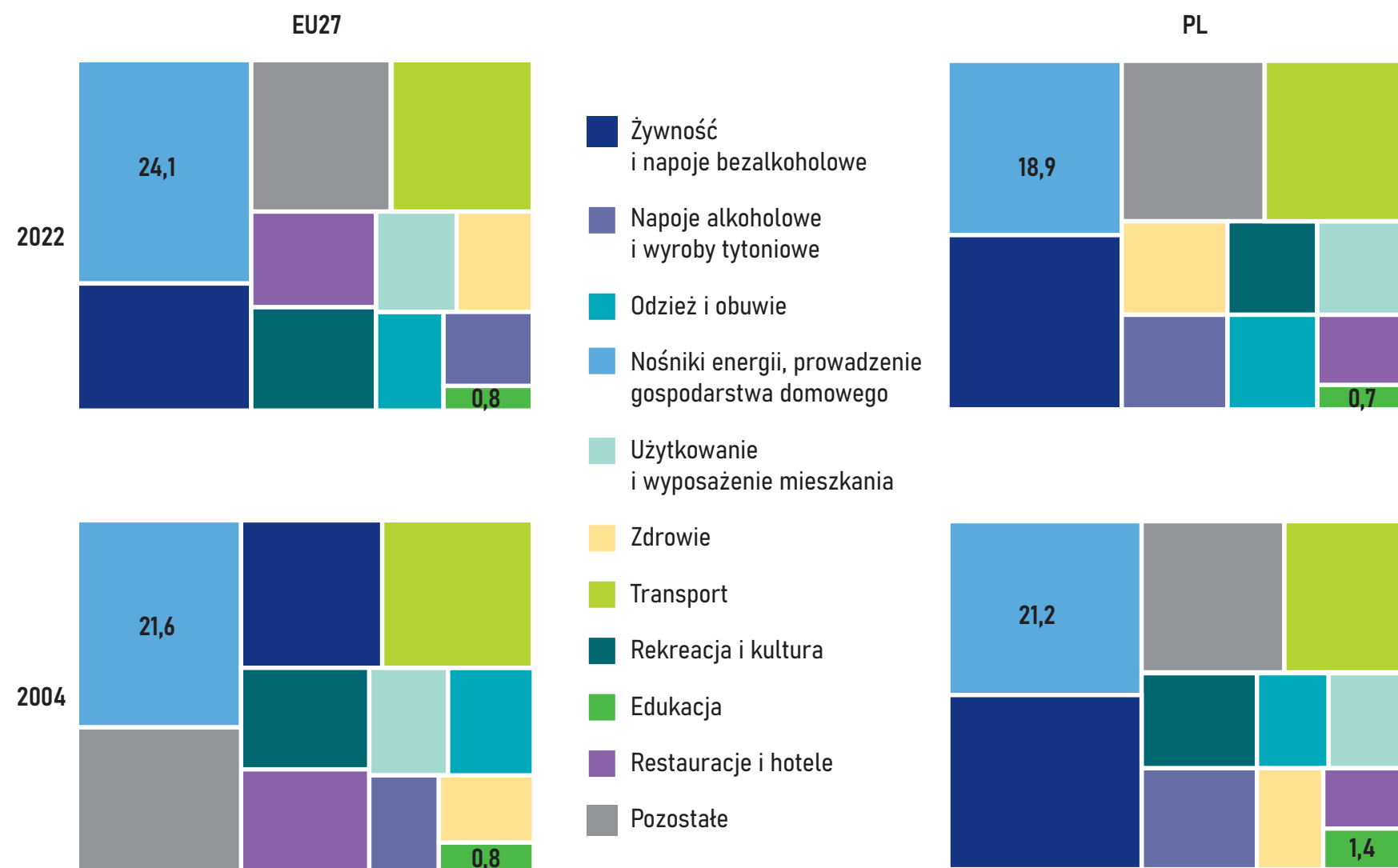
PRZECIĘTNY WIEK OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH DOM RODZINNY

(w latach)

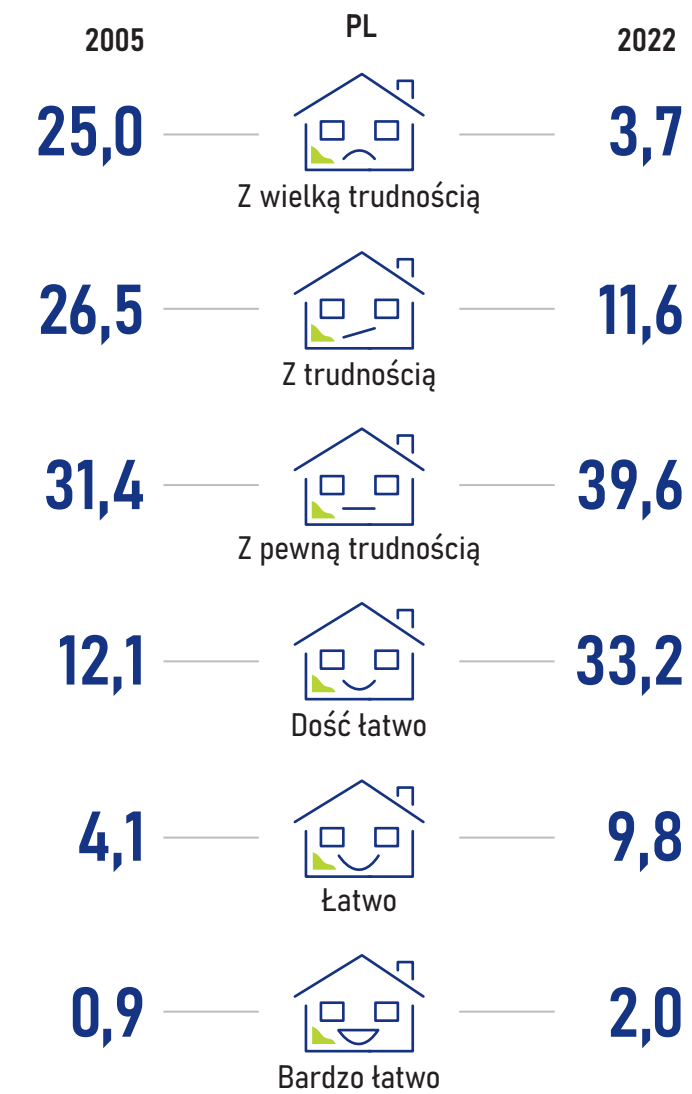
STRUKTURA SPOŻYCIA W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH

(w %)

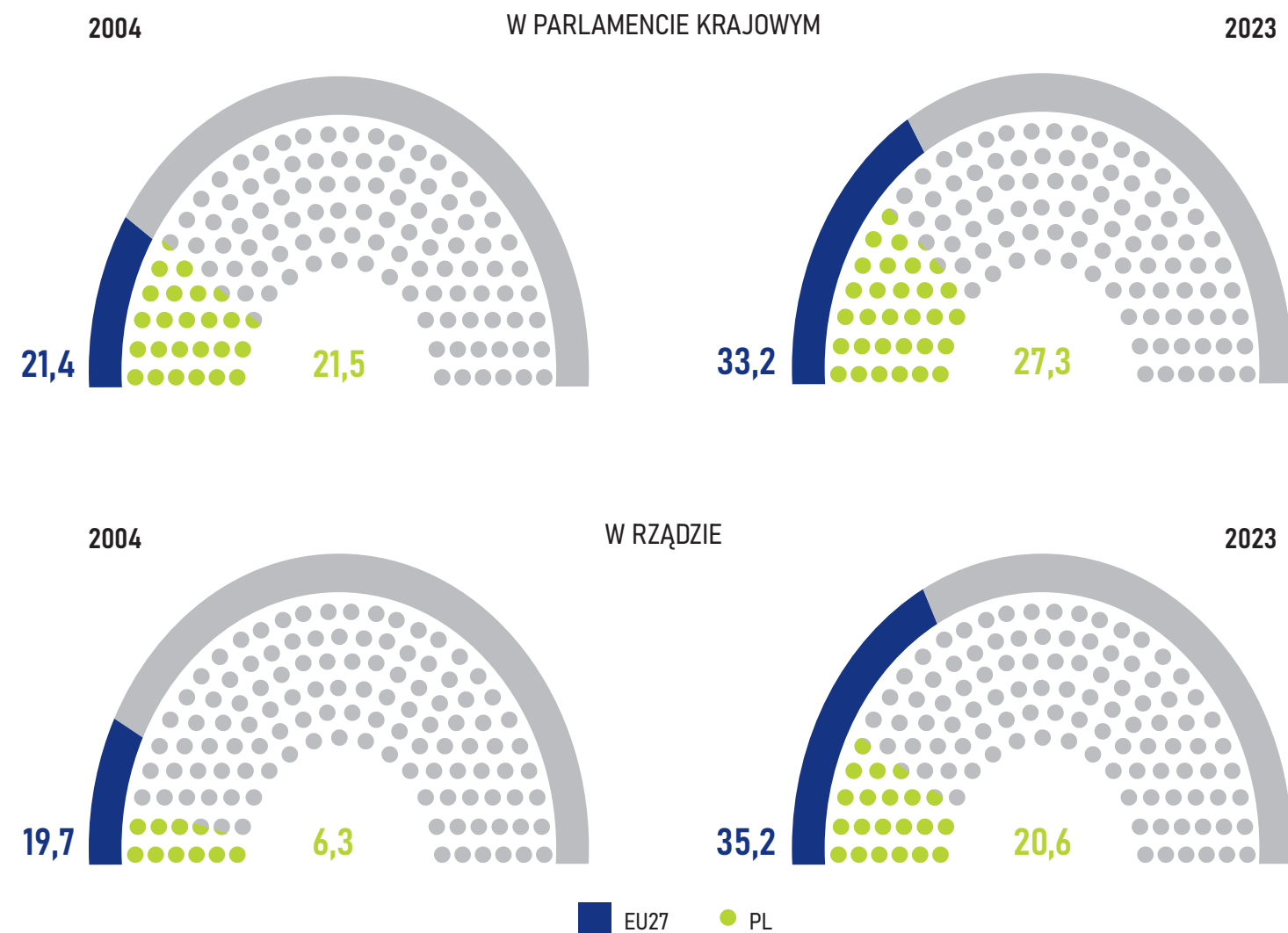
SUBIEKTYWNA OCENA SYTUACJI DOCHODOWEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH

(odsetek gospodarstw domowych, które określiły, że „wiążą koniec z końcem”)

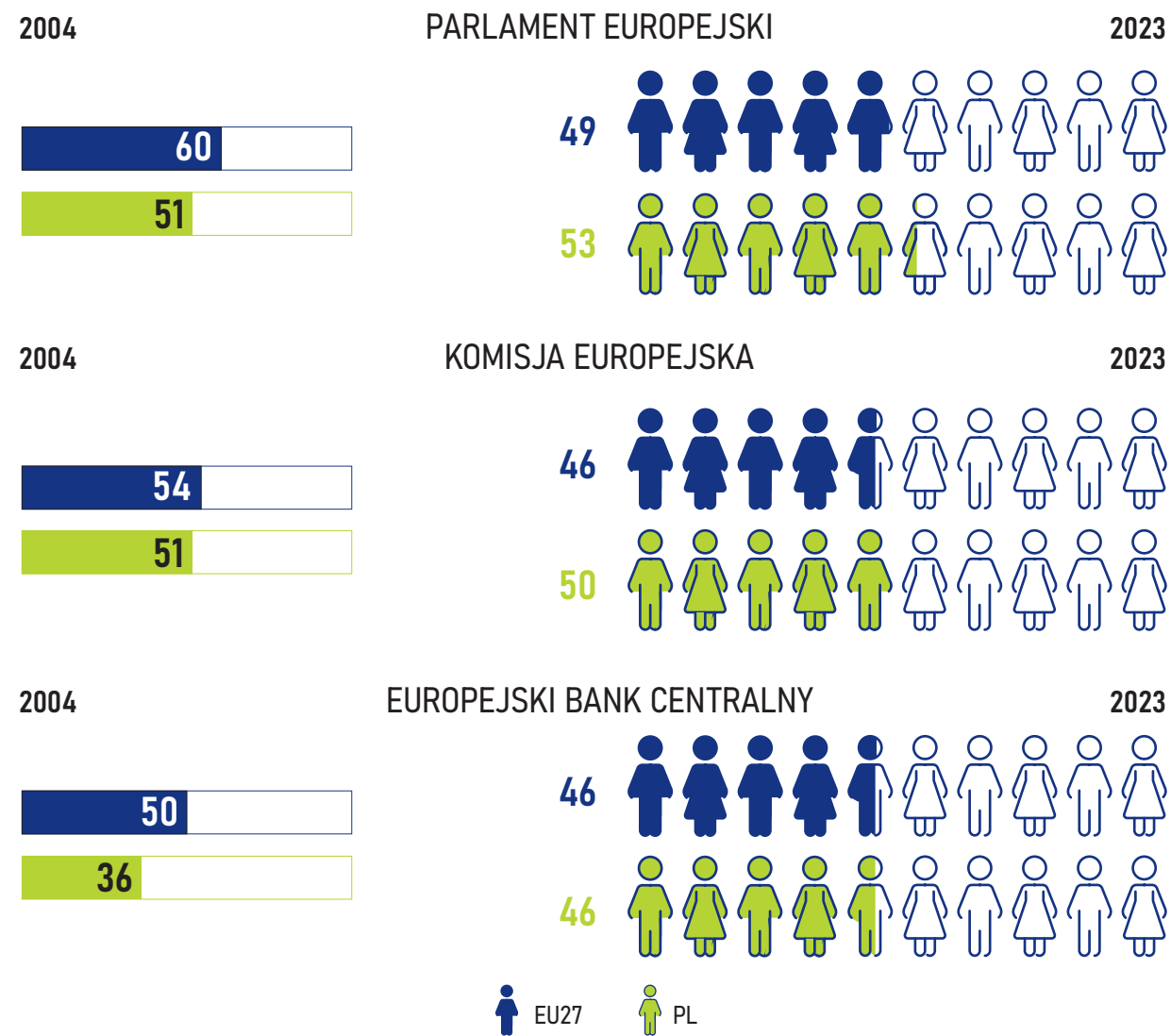
MIEJSCA ZAJMOWANE PRZEZ KOBIETY

(w %)

ZAUFIANIE DO INSTYTUCJI UNIJNYCH

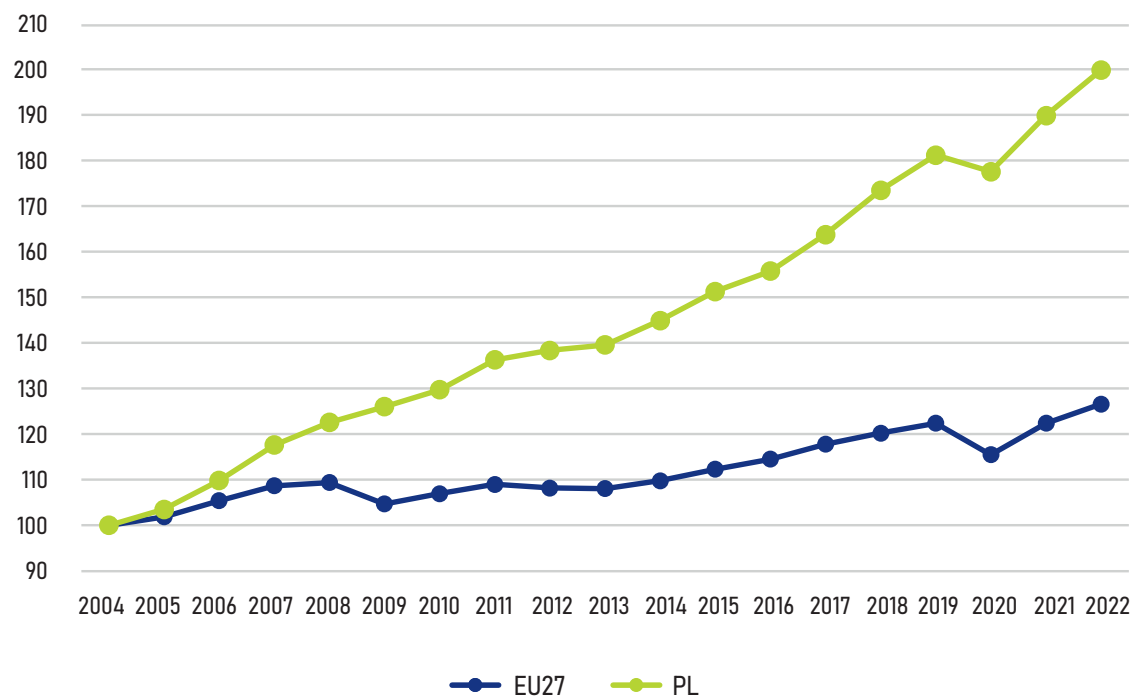
(w % ogółu ludności)

W 2012 r. UE otrzymała Pokojową Nagrodę Nobla za budowanie pokoju i pojednania na kontynencie, działania na rzecz praw człowieka oraz demokracji. Środki finansowe otrzymane wraz z nagrodą (w wysokości 930 tys. EUR) oraz dodatkowe 930 tys. EUR z własnego budżetu Unia przekazała na pomoc dzieciom pozbawionym szansy dorastania w warunkach pokoju.

Gospodarka

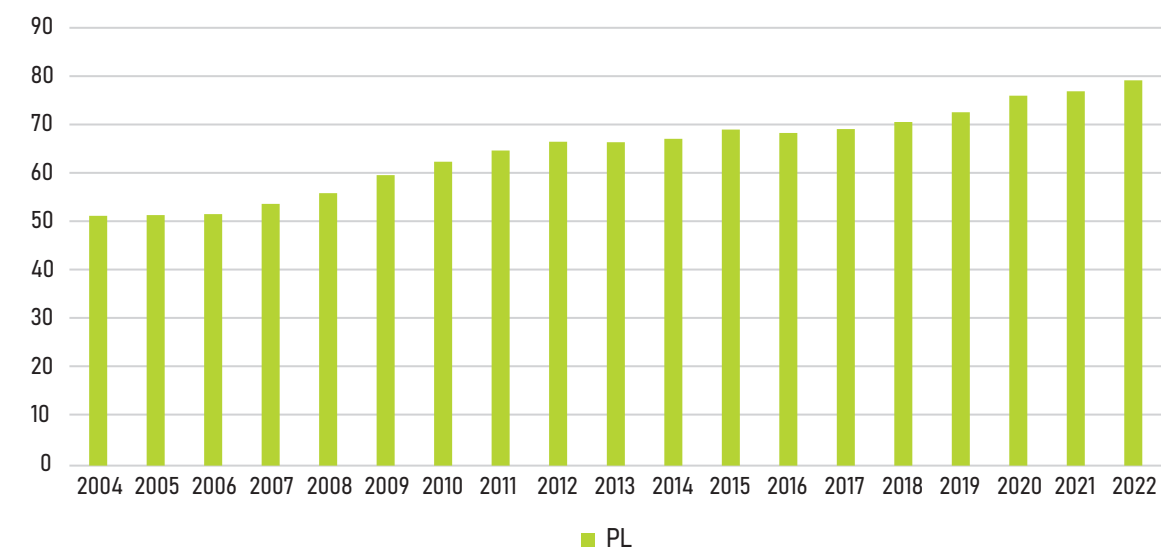
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO
(ceny stałe, 2004=100)

UDZIAŁ POLSKI
W PKB UNII EUROPEJSKIEJ
(w %)

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA
(w PPS w relacji do przeciętnej dla UE)

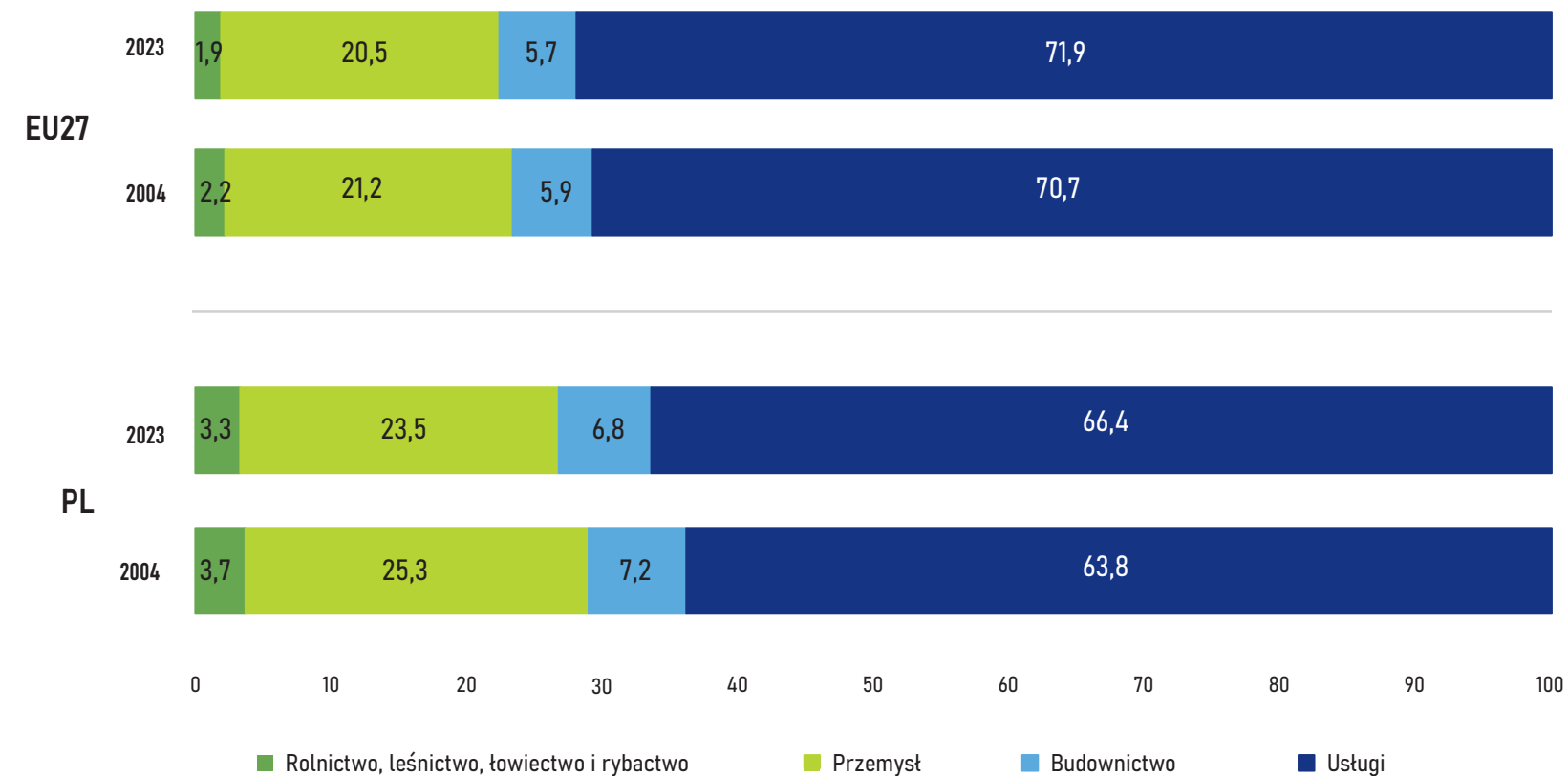

Ceny towarów i usług znacznie różnią się pomiędzy poszczególnymi krajami. Aby umożliwić bezpośrednie porównanie kosztu określonych towarów i usług w różnych krajach stosuje się parytety siły nabywczej (Purchasing Power Parities – PPP). Są one pewnego rodzaju sztuczną walutą, która pozwala porównać ceny po eliminacji różnic wynikających z kursów walutowych. W UE taką wspólną umowną walutą jest standard siły nabywczej (PPS – Purchasing Power Standard). Bank Światowy oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy jako wspólną walutę przyjęły natomiast dolara międzynarodowego.

Kraje UE, spełniające tzw. kryteria konwergencji, mogą dołączyć do strefy euro (unii gospodarczo-walutowej). Kraje strefy (obecnie 20) objęte są wspólną polityką monetarną Europejskiego Banku Centralnego. Posługują się wspólną walutą euro, którą wprowadzono w formie bezgotówkowej w 1999 r., a gotówkowej – w 2002 r. Euro jest również oficjalnym środkiem płatniczym 6 krajów spoza UE: Andory, Czarnogóry, Kosowa, Monako, San Marino i Watykanu.

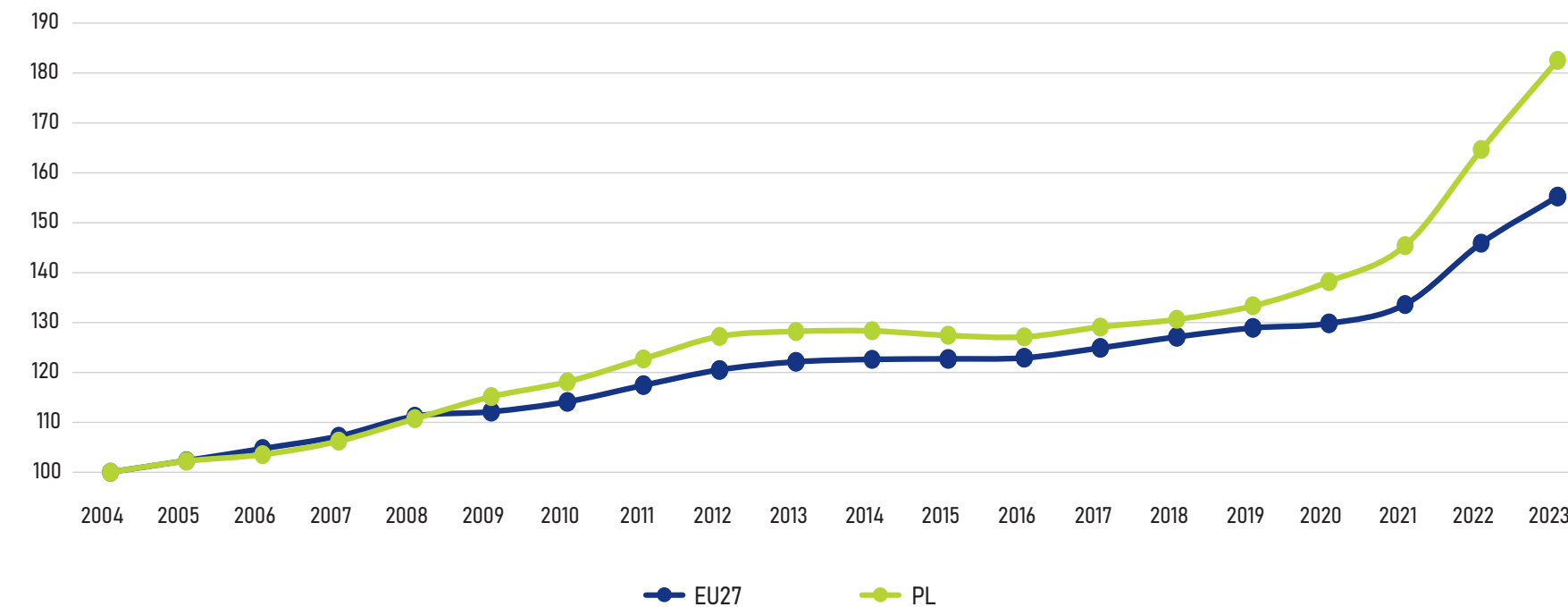
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

(ceny bieżące, w %)

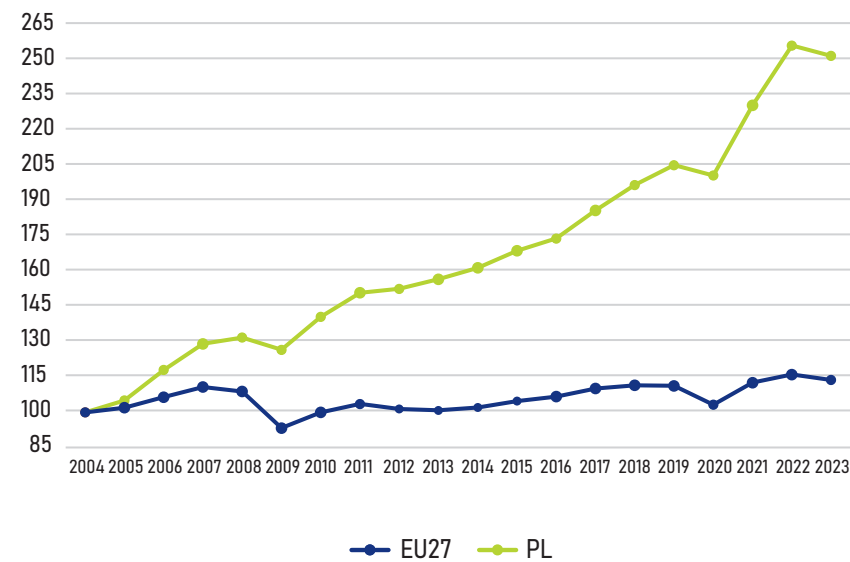
ZHARMONIZOWANY WSKAŹNIK CEN KONSUMPCYJNYCH (HICP)

(2004=100)

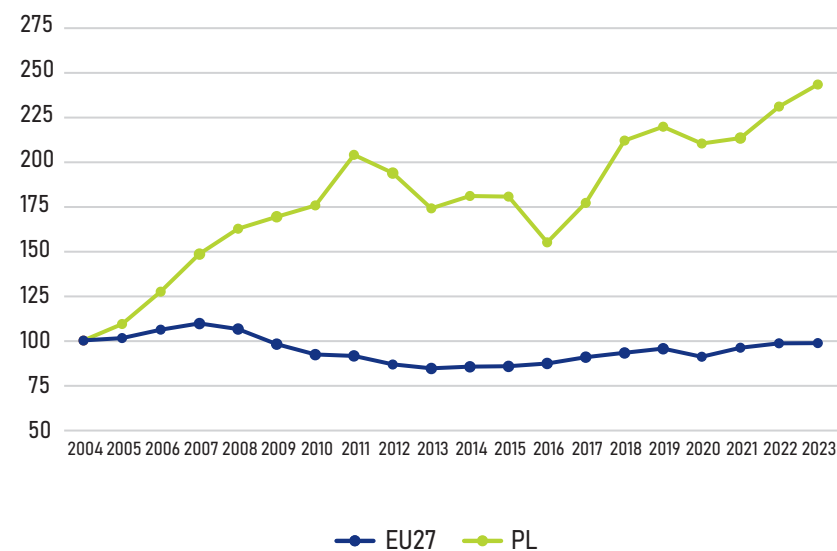

Kraje członkowskie UE na własne potrzeby stosują różne metody pomiaru inflacji, co utrudnia porównywanie danych pomiędzy nimi (np. w Polsce stosowany jest wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI). Dlatego w 1997 r. w statystyce europejskiej wprowadzono zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP), który kraje obliczają w oparciu o wspólną metodologię i ujednolicony koszyk towarów i usług konsumpcyjnych. HICP obliczają również niektóre państwa spoza UE (m.in. Islandia, Macedonia Północna, Norwegia, Serbia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria oraz Turcja).

PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA (ceny stałe, 2004=100)

PRODUKCJA W BUDOWNICTWIE (ceny stałe, 2004=100)

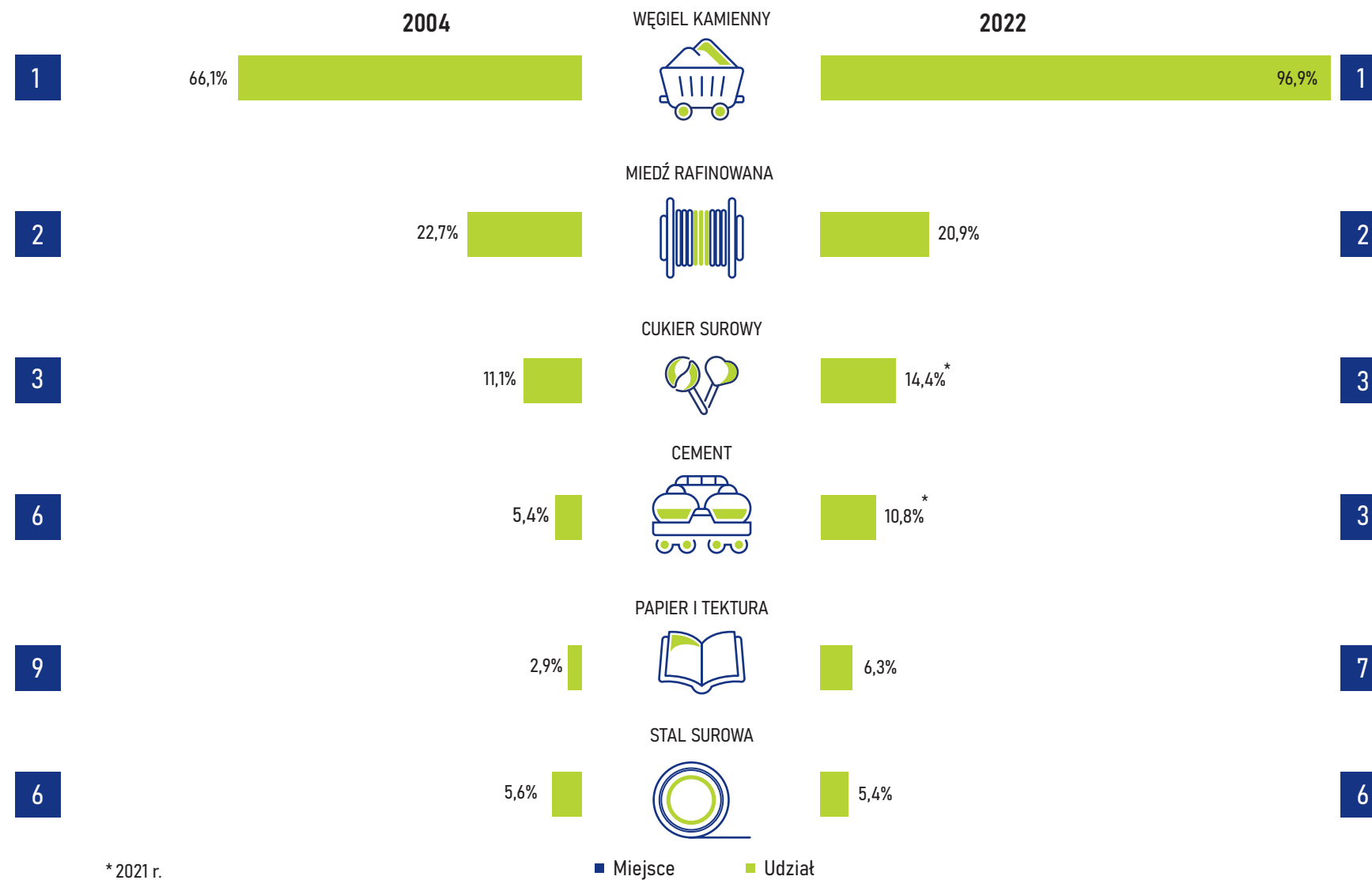

**UDZIAŁ POLSKI
W WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO
PRZEMYSŁU
UNII EUROPEJSKIEJ**
(w %)

2023 **7,6**
2004 **5,4**

PRODUKCJA WYBRANYCH PRODUKTÓW PRZEMYSŁOWYCH - UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

UŻYTKI ROLNE (w % powierzchni ogółem)

GOSPODARSTWA ROLNE (w mln)

POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH W POLSCE (w % catkowej powierzchni gospodarstw rolnych w UE)

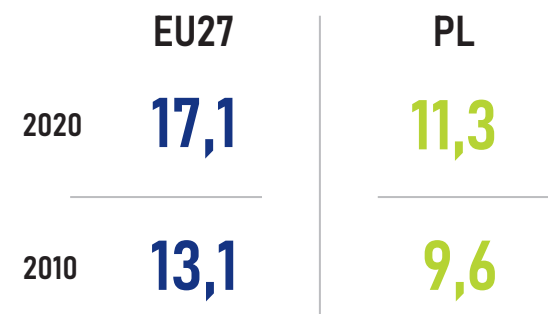

Pod względem wielkości produkcji najpopularniejszymi warzywami w UE są pomidory, cebula i marchew, a owocami – jabłka, z których co trzecie pochodzi z Polski. Nasz kraj jest ponadto cenionym producentem warzyw okopowych m.in. buraków cukrowych, ziemniaków i marchwi, a także ogórków oraz kapusty (której w UE produkujemy najwięcej). Polska jest także unijnym liderem produkcji wiśni, malin i porzeczek oraz drugim producentem truskawek i jagód (ustępując miejsca jedynie Hiszpanii).

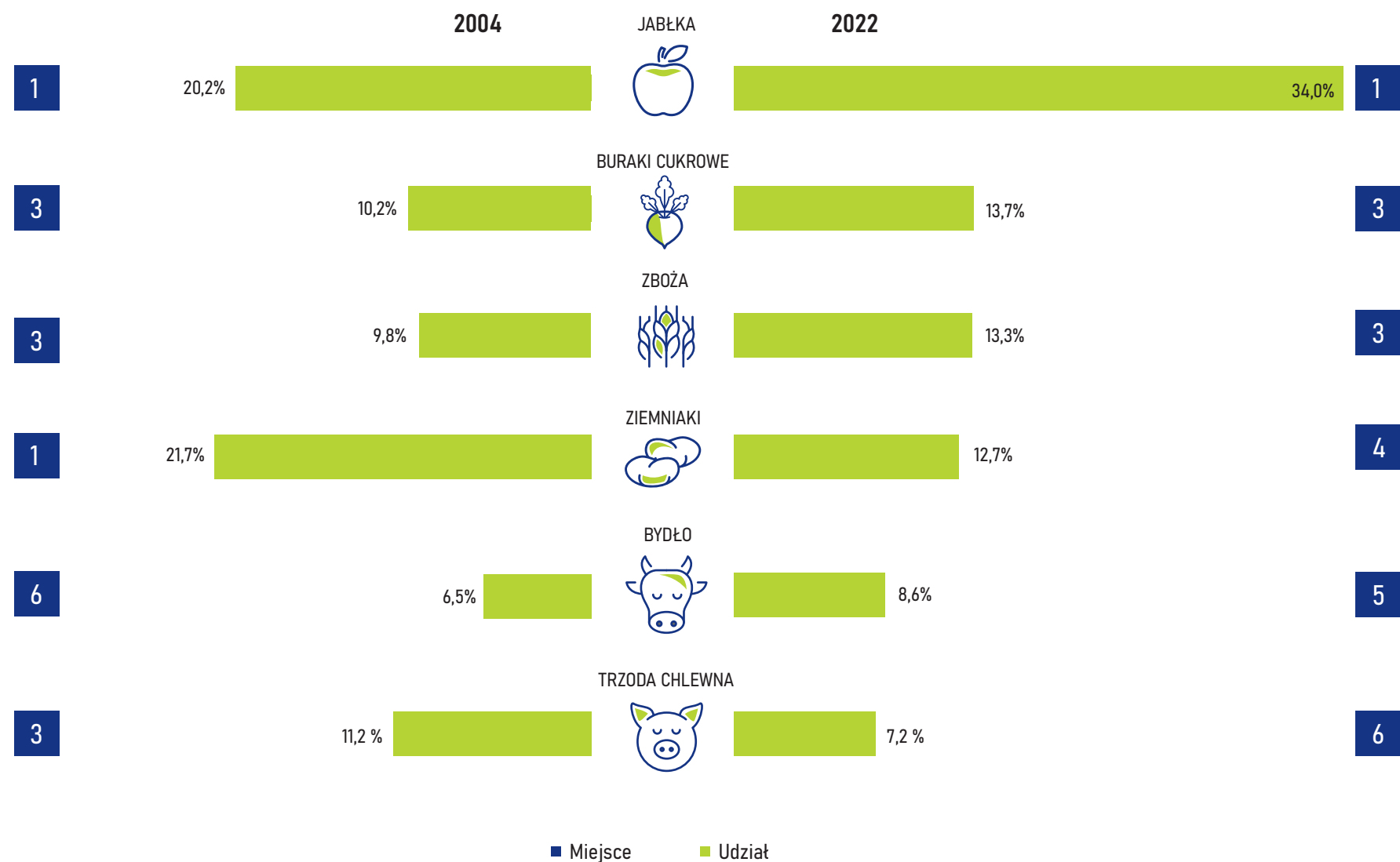
ORGANICZNE UŻYTKI ROLNE (w % powierzchni użytków rolnych ogółem)

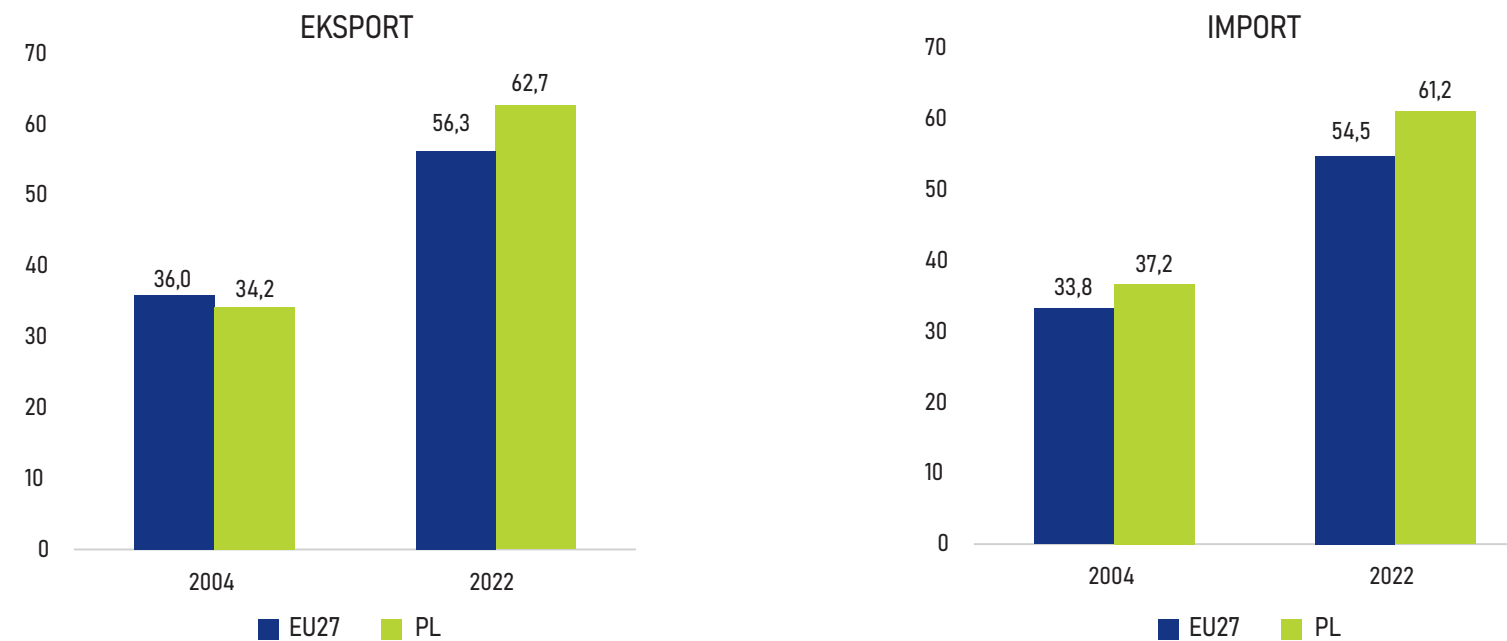
ŚREDNIA POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA ROLNEGO (w ha)

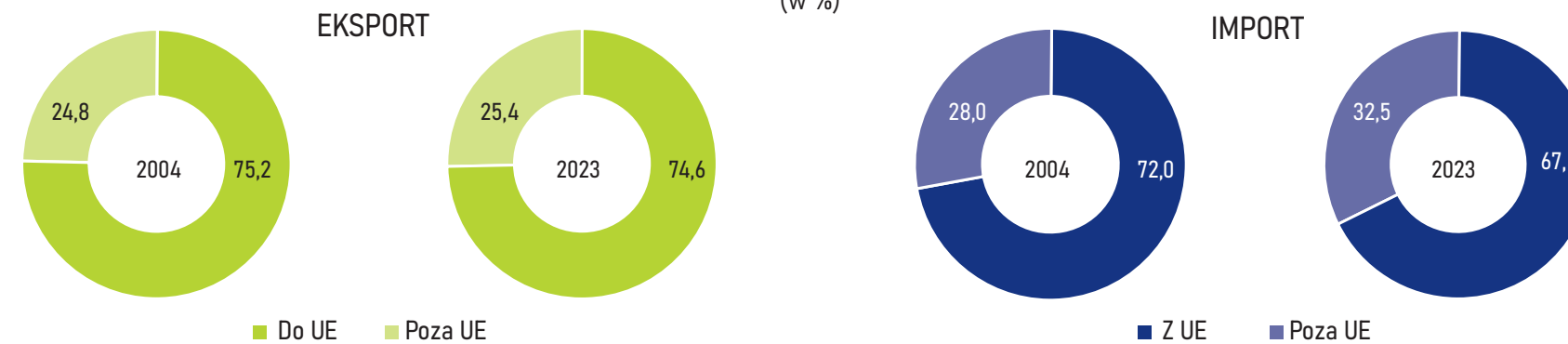
PRODUKCJA WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH - UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

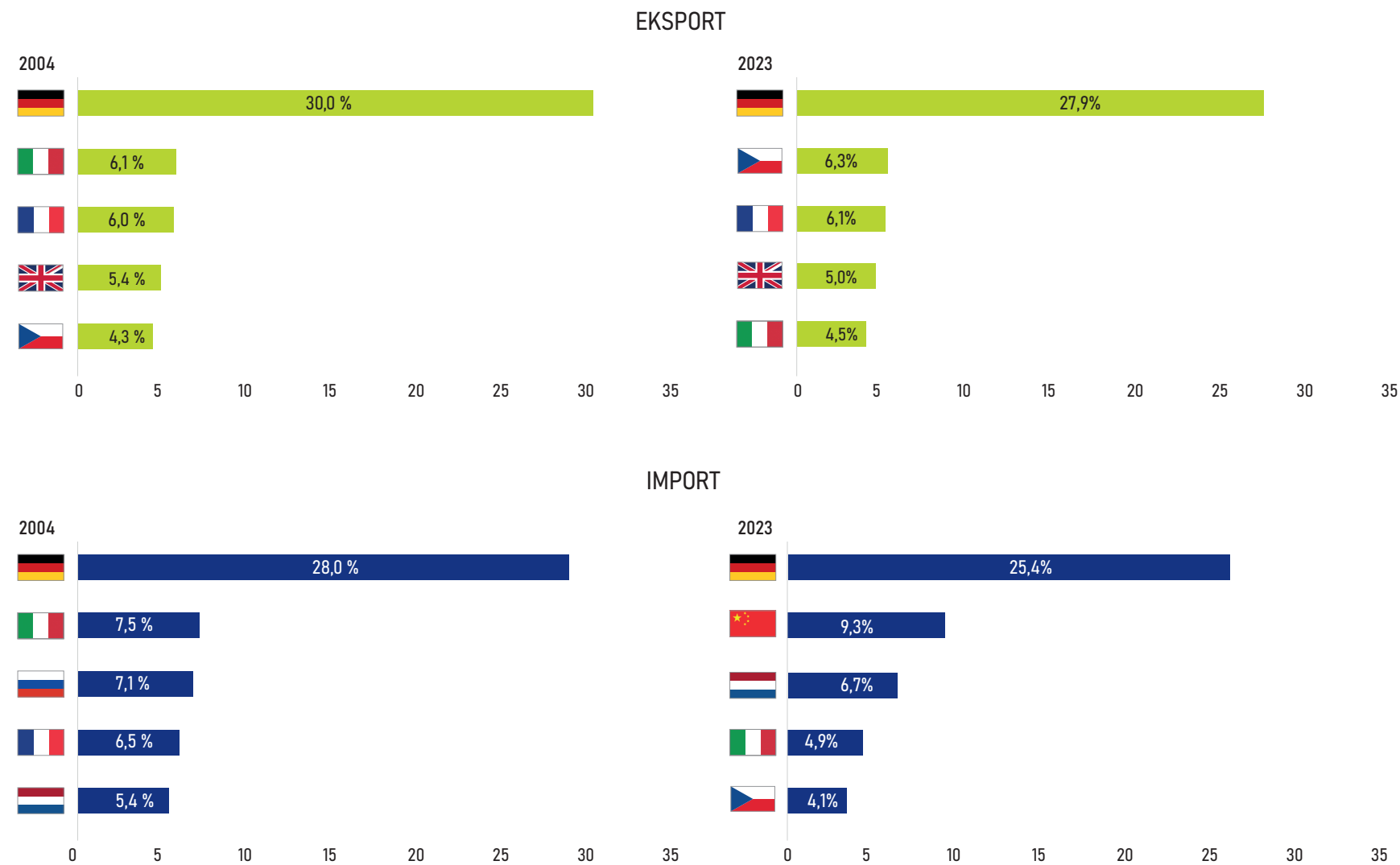
OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO TOWARAMI I USŁUGAMI (w % PKB)

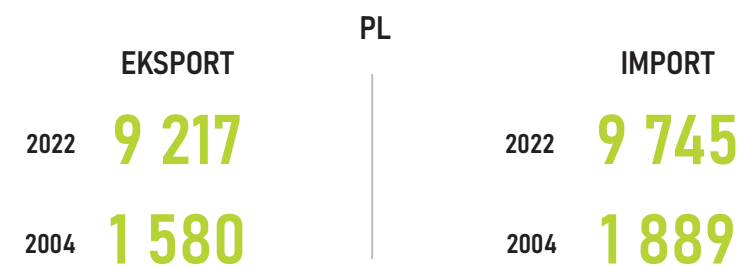
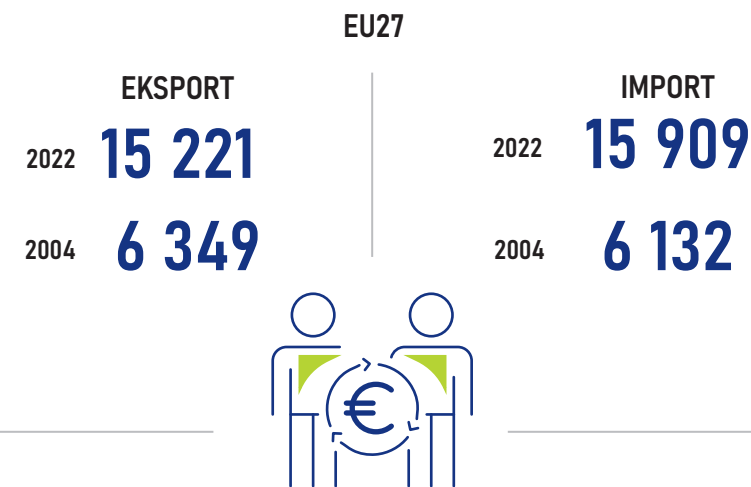
OBROTY TOWAROWE HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI (w %)

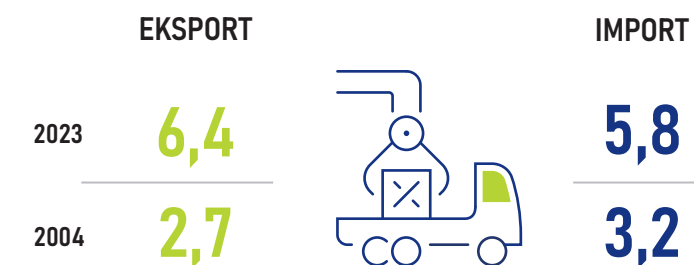
GŁÓWNI PARTNERZY HANDLOWI POLSKI

OBROTY TOWAROWE HANDLU ZAGRANICZNEGO NA 1 MIESZKAŃCA (w EUR)

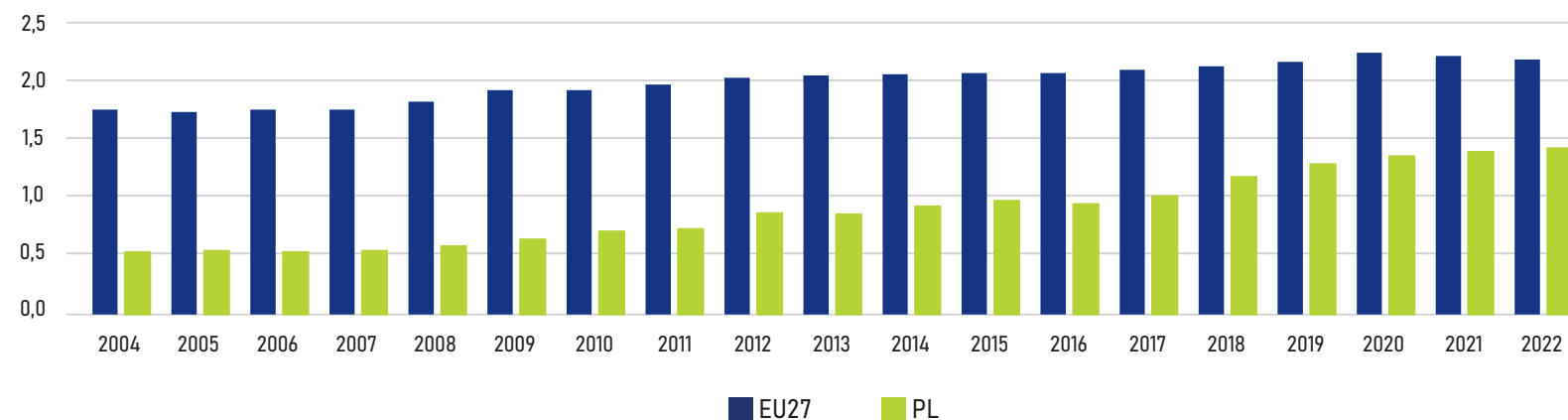

UDZIAŁ POLSKI W OBROTACH TOWAROWYCH HANDLU ZAGRANICZNEGO WEWNĄTRZ UE (w %)

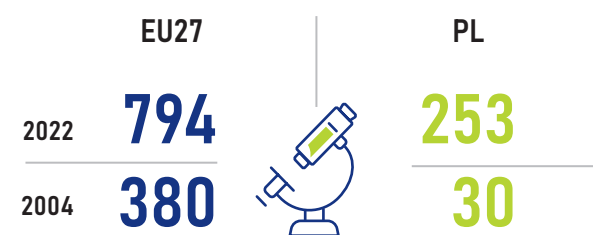
Stany Zjednoczone są głównym kierunkiem eksportowym dla towarów z UE oraz drugim krajem (po Chinach), z którego importowane są towary na teren UE. W 2023 r. do USA trafiło 20% wartości eksportu z UE, a pochodziło z nich ok. 14% importu na teren UE. Ze Stanów Zjednoczonych importowane są m.in. surowce energetyczne (oleje ropy naftowej i gaz ziemny) oraz produkty lecznicze i farmaceutyczne, natomiast z Chin pochodzi m.in. sprzęt telekomunikacyjny.

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ (w % PKB)

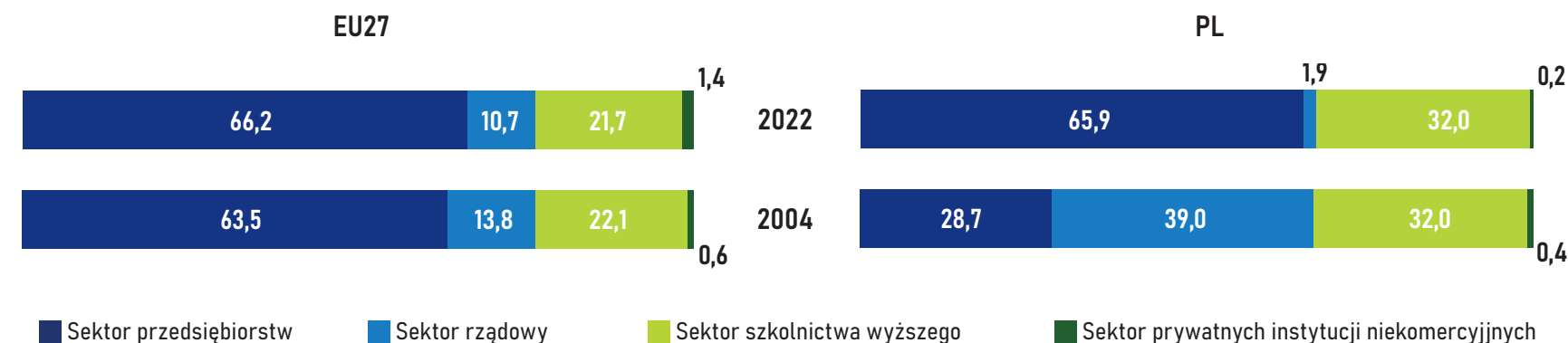

Pierwszą unijną inicjatywą badawczo-rozwojową był program ESPRIT (European Strategic Programme for Research in Information Technologies), uruchomiony w 1984 r. Obejmował on serię projektów B+R w dziedzinach takich jak: technologie informatyczne, energia, mechanizacja przemysłu, mikroelektronika, technologia oprogramowania, systemy biurowe oraz przetwarzanie informacji. Do końca lat 90-tych program ten dostarczał innowacyjne technologie na potrzeby europejskiego przemysłu.

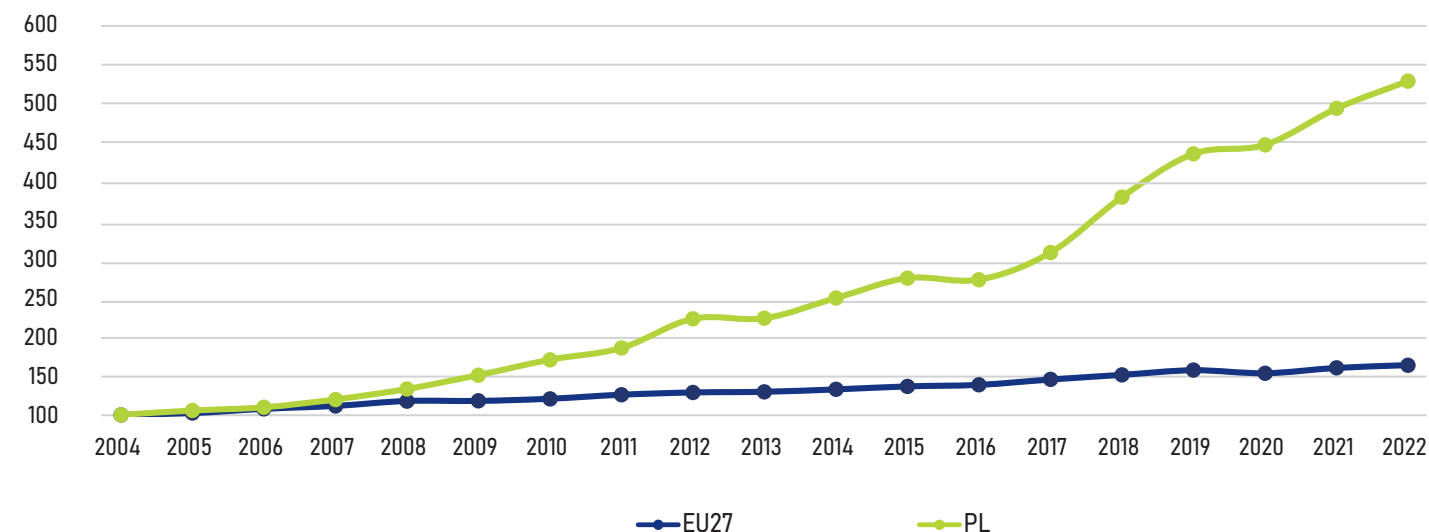
NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ NA 1 MIESZKAŃCA (w EUR)

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ WEDŁUG SEKTORÓW WYKONAWCZYCH (w %)

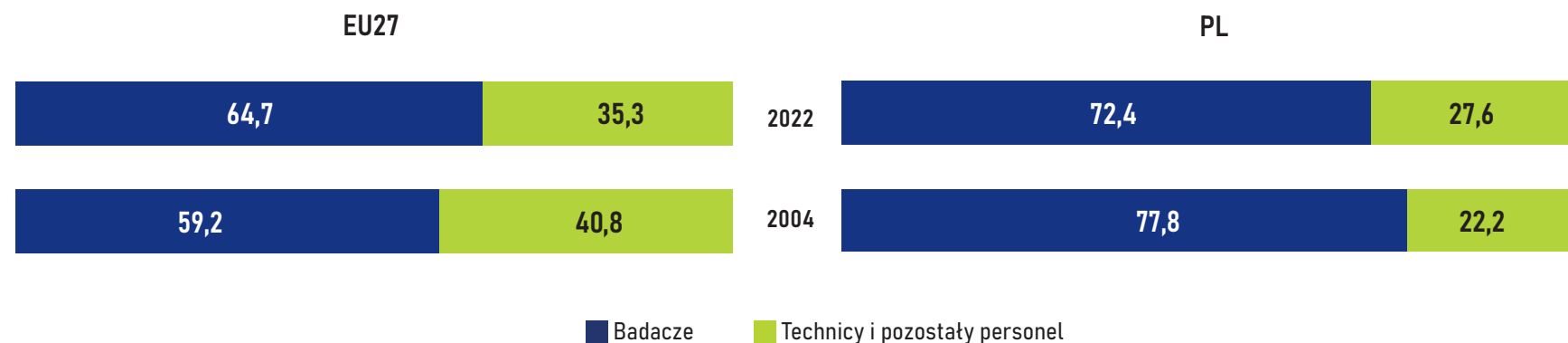

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ (w PPS, ceny stałe, 2004=100)

PERSONEL BADAWCZO-ROZWOJOWY WEDŁUG POZYCJI ZAWODOWEJ

(według ekwiwalentów pełnego czasu pracy, w %)

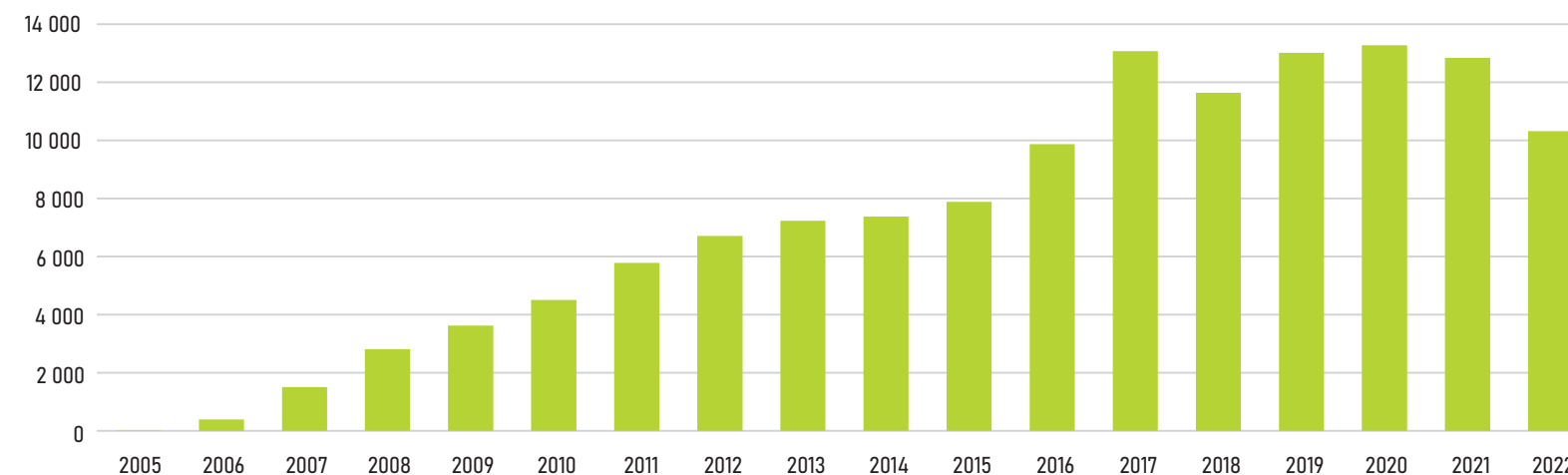

PERSONEL BADAWCZO-ROZWOJOWY WEDŁUG PŁCI

(w %)

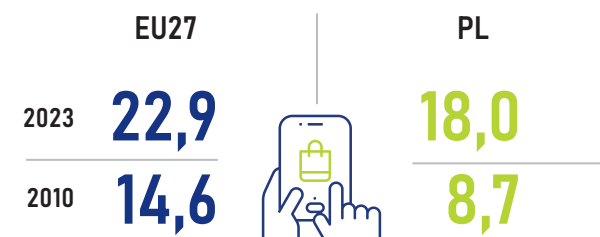

PATENTY EUROPEJSKIE (UDZIELONE PRZEZ EPO) UPRAWOMOCNIONE W POLSCE

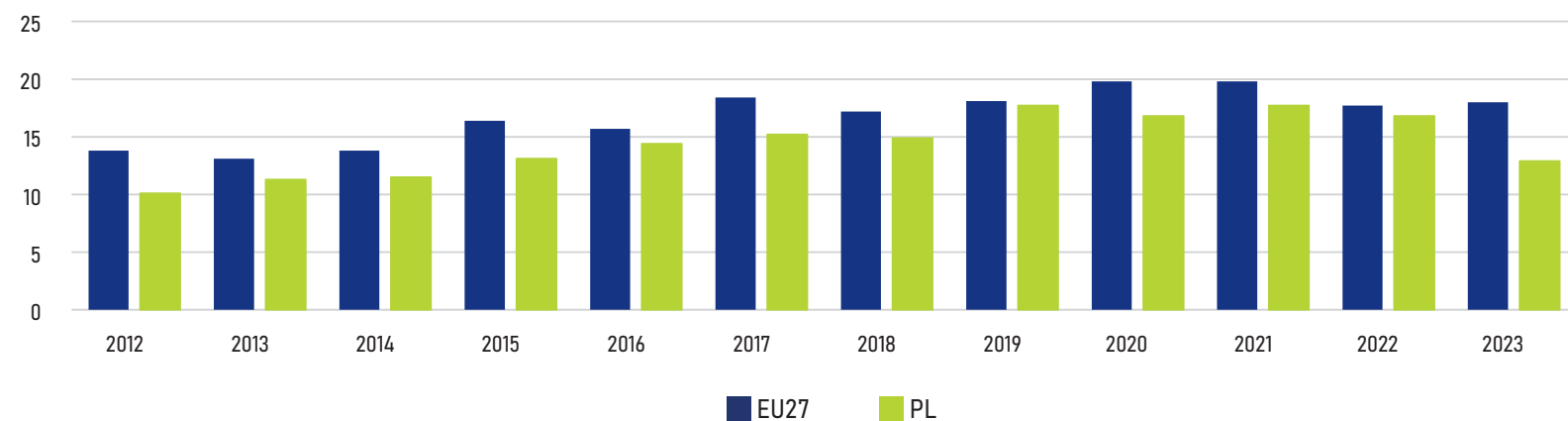

Za udzielanie i utrzymywanie ochrony prawnej intelektualnej własności przemysłowej odpowiada w Polsce Urząd Patentowy RP. Obywatele Polski mogą ubiegać się o ochronę prawną własności przemysłowej także w urzędach patentowych innych krajów oraz, od 1 marca 2004 r., w Europejskim Urzędzie Patentowym (European Patent Office – EPO). Patent europejski udzielany jest na podstawie jednego zgłoszenia, w którym można się ubiegać o ochronę w 38 krajach członkowskich Europejskiej Organizacji Patentowej.

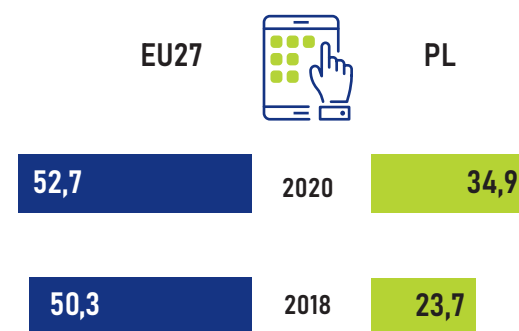
PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE E-SPRZEDAŻ (w % ogółu badanych przedsiębiorstw)

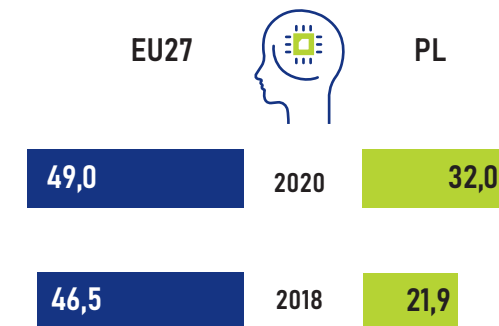
UDZIAŁ HANDLU ELEKTRONICZNEGO W OBROTACH OGÓŁEM BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTW (w %)

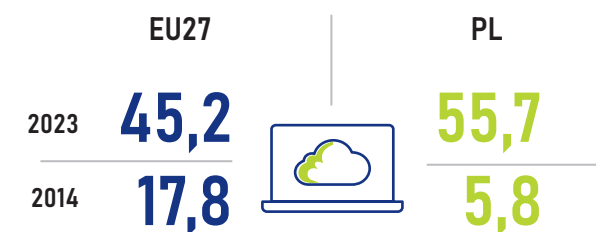
PRZEDSIĘBIORSTWA AKTYWNE INNOWACYJNIE (w % ogółu badanych przedsiębiorstw)

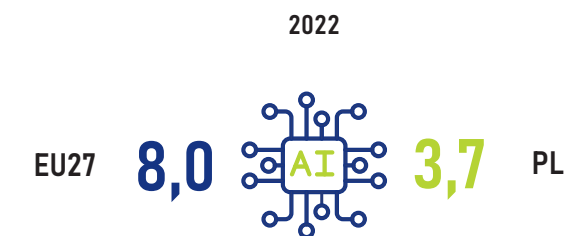
PRZEDSIĘBIORSTWA REALIZUJĄCE DZIAŁANIA INNOWACYJNE (% ogółu badanych przedsiębiorstw)

PRZEDSIĘBIORSTWA, KTÓRE ZAKUPIŁY USŁUGI CHMUROWE (w % ogółu badanych przedsiębiorstw)

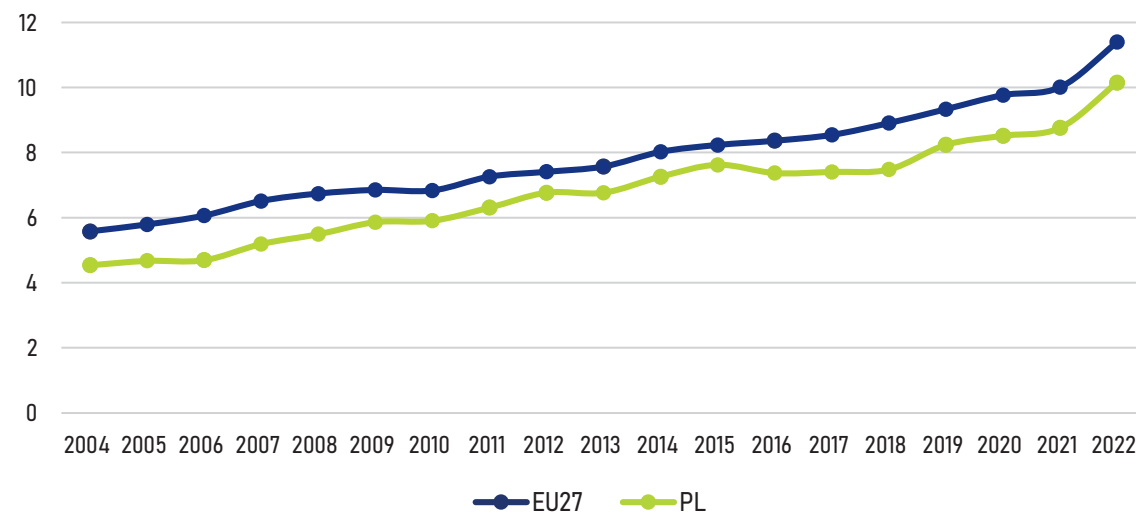
PRZEDSIĘBIORSTWA, KTÓRE UŻYWAŁY SZTUCZNEJ INTELIGENCJI (w % ogółu badanych przedsiębiorstw)

Do pomiaru efektywności wykorzystania energii przez gospodarkę służy m.in. wskaźnik produktywności energii. Określa on wartość PKB, która jest wytwarzana w danej gospodarce przy wykorzystaniu jednej jednostki energii. Im wyższy wskaźnik produktywności energii, tym większą wartość PKB można wytworzyć z jednostki energii.

PRODUKTYWNOŚĆ ENERGII

(w PPS na 1 kg oleju ekwiwalentnego)

UDZIAŁ POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

PRODUKCJA ENERGII PIERWOTNEJ

(w %)

2004

11,0

2022

10,6

ZUŻYCIE KOŃCOWE ENERGII

(w %)

2004

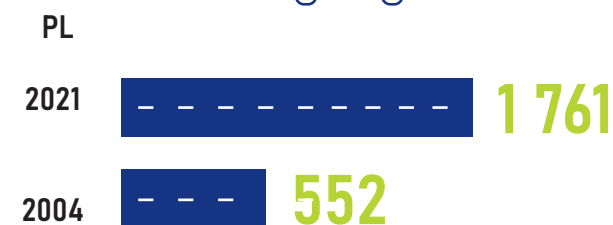
5,6

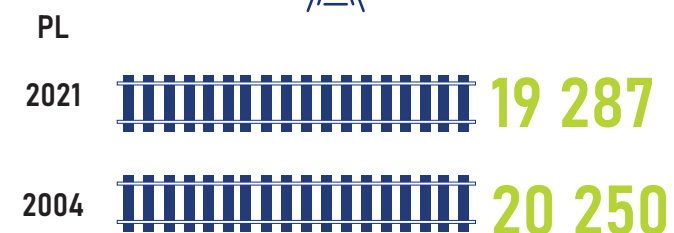
2022

7,7

AUTOSTRADY (w kilometrach)

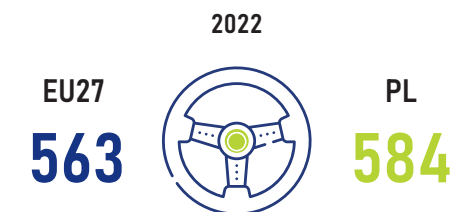

LINIE KOLEJOWE (w kilometrach)

Polska statystyka publiczna unowocześniła proces produkcji statystyk dotyczących transportu drogowego i morskiego, wdrażając w 2021 r. inteligentny system TranStat (<https://transtat.stat.gov.pl/>). Wykorzystuje on wielkie zbiory danych (Big Data) pochodzące z sensorów, tj. z Systemu Automatycznej Identyfikacji Statków (AIS) oraz Elektronicznego Systemu Poboru Opłat (e-TOLL). TranStat pozwala m.in. usprawnić zarządzanie systemami transportowymi stosowanymi do nowoczesnego planowania i kształtowania polityki transportowej.

DŁUGOŚĆ DRÓG WEDŁUG RODZAJU (w kilometrach)

WSKAŹNIK MOTORYZACJI (samochody osobowe na 1000 mieszkańców)

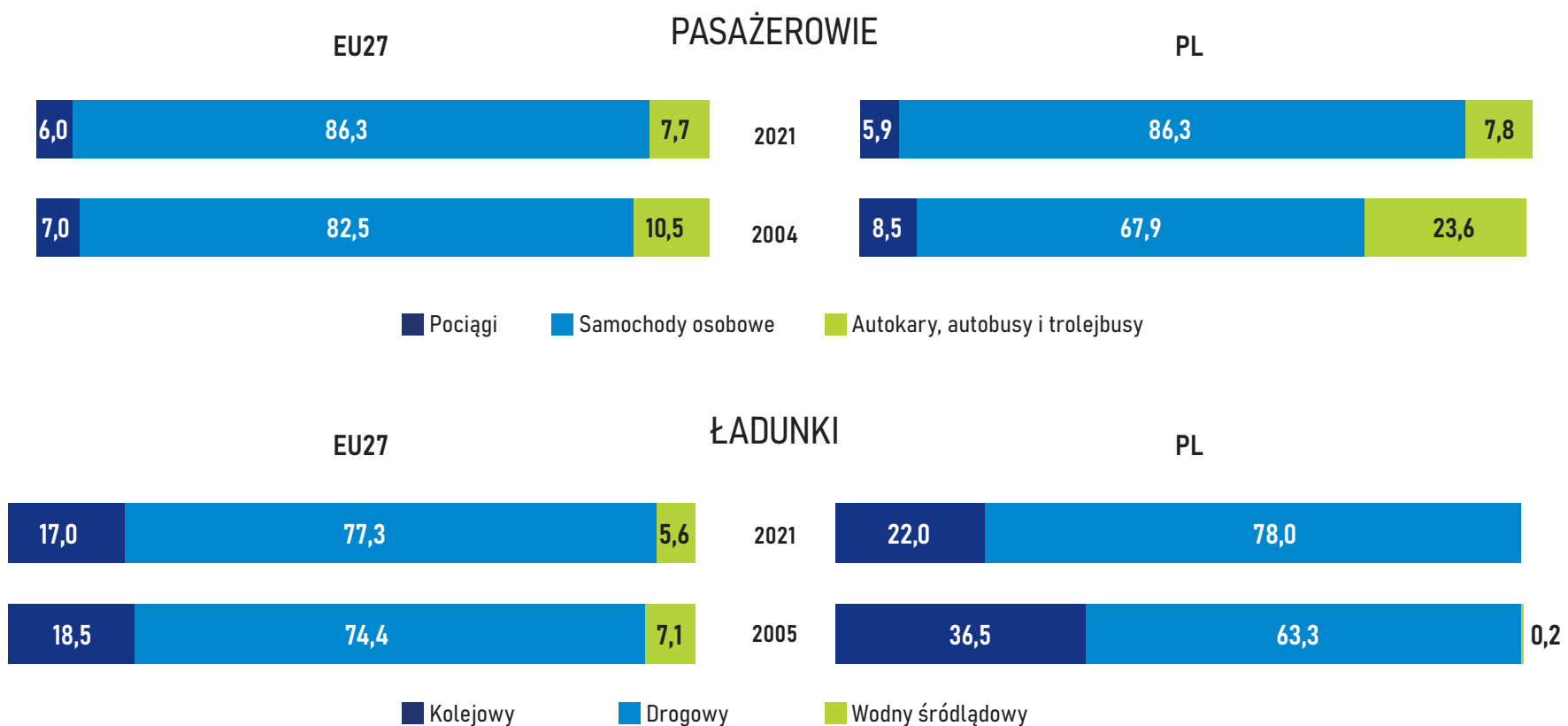

NOWE SAMOCHODY OSOBOWE WEDŁUG WYBRANYCH TYPÓW SILNIKA

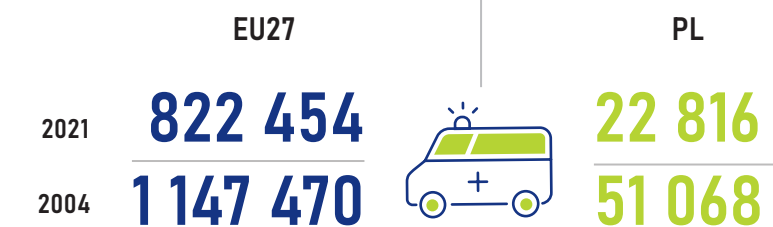

Spośród pięciu rodzajów transportu (morski, drogowy, kolejowy, wodny śródlądowy oraz lotniczy) transport morski ma największy udział (ok. 68%) w unijnym transporcie towarowym (w oparciu o wykonane tonokilometry). W Polsce natomiast towary są przewożone głównie transportem drogowym (ok. 70%).

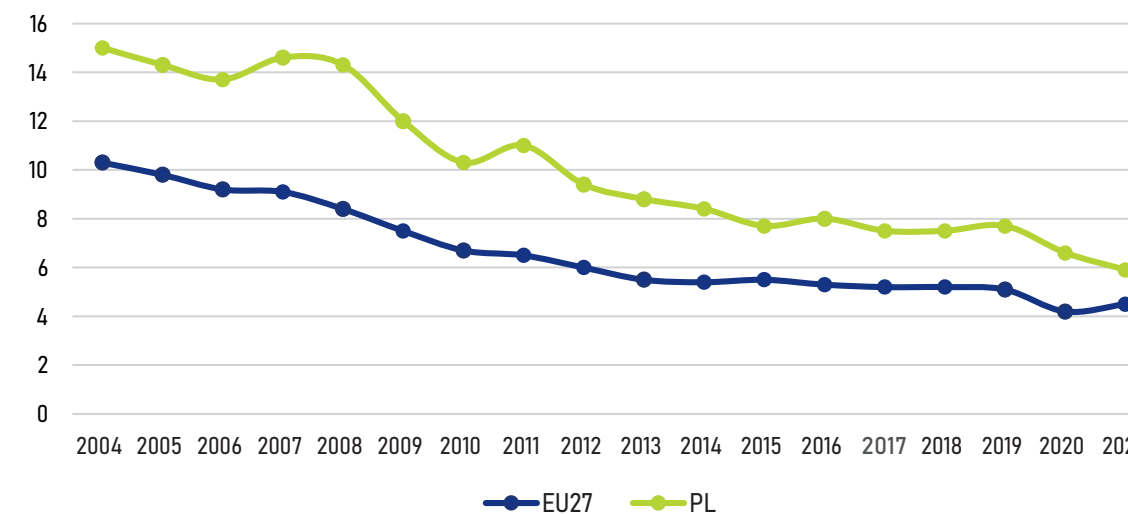
PRZEWOZY ŚRODKAMI TRANSPORTU LĄDOWEGO (w %)

LICZBA WYPADKÓW DROGOWYCH ZE SKUTKIEM ŚMIERTELNYM LUB OBRAŻENIAMI CIAŁA

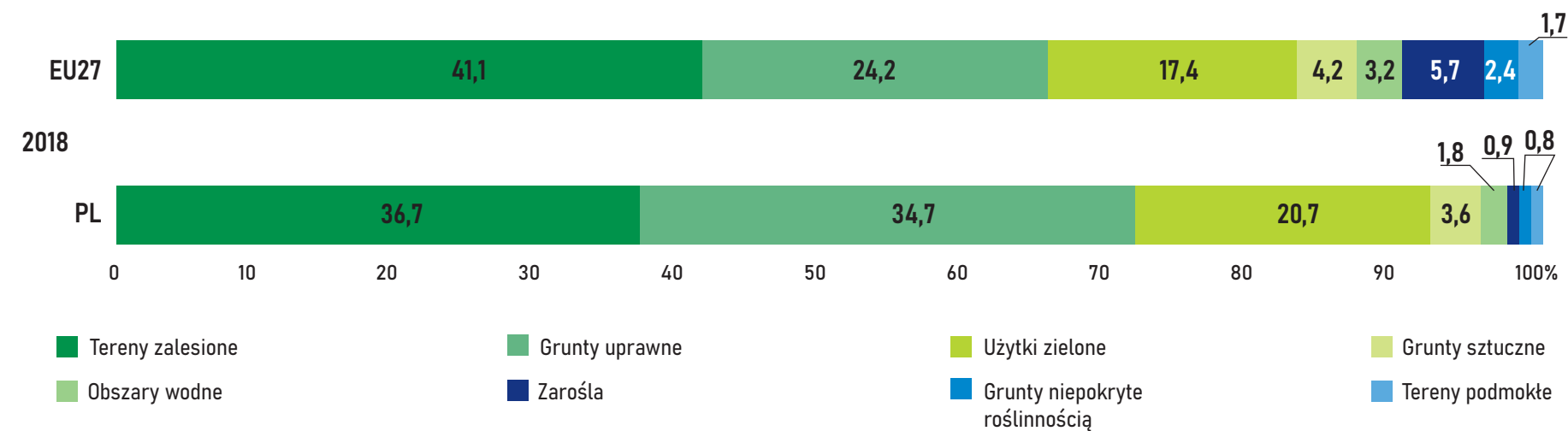

OFIARY WYPADKÓW DROGOWYCH NA 100 TYS. LUDNOŚCI

Środowisko

POKRYCIE TERENU

Jednym z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej było wprowadzenie nowej formy ochrony przyrody na terenie kraju – obszaru Natura 2000. Obszary takie wyznaczone w krajach członkowskich tworzą Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000, która stanowi ok. 18% całego terytorium UE. Polska jest czwartym krajem (po Luksemburgu, Bułgarii i Słowenii) z największym udziałem obszarów chronionych w powierzchni ogólnej kraju.

ZAGOSPODAROWANIE GRUNTÓW WEDŁUG RODZAJU UŻYTKOWANIA

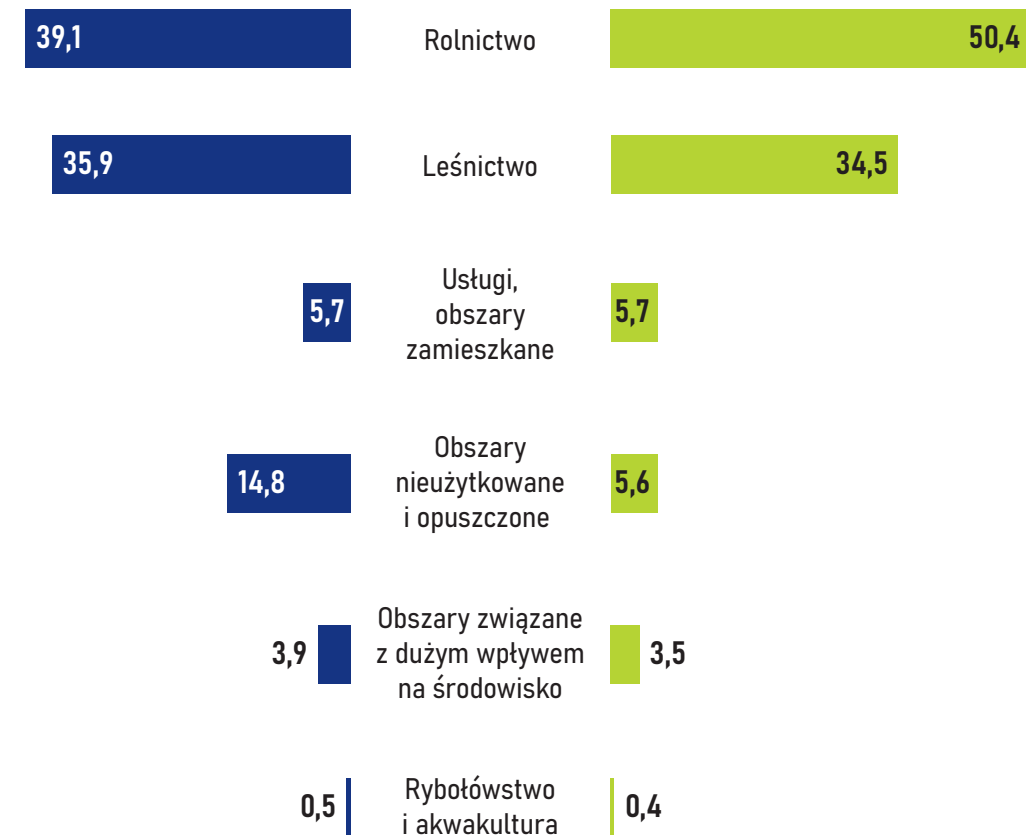
(w %)

EU27

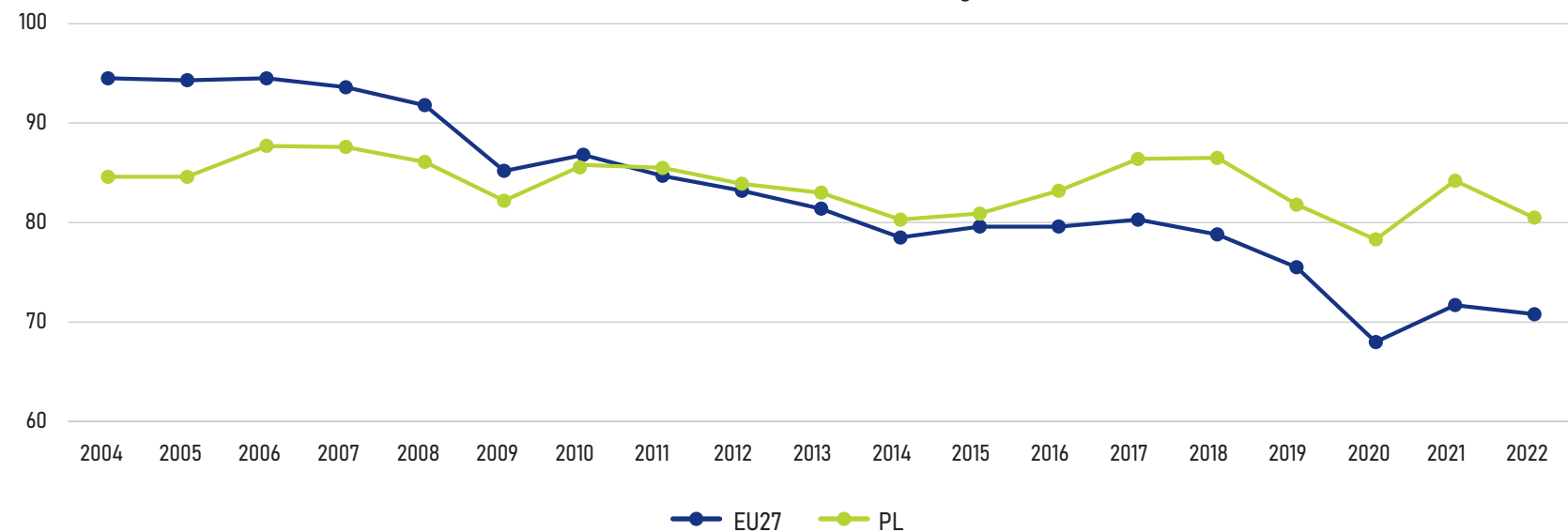
PL

2018

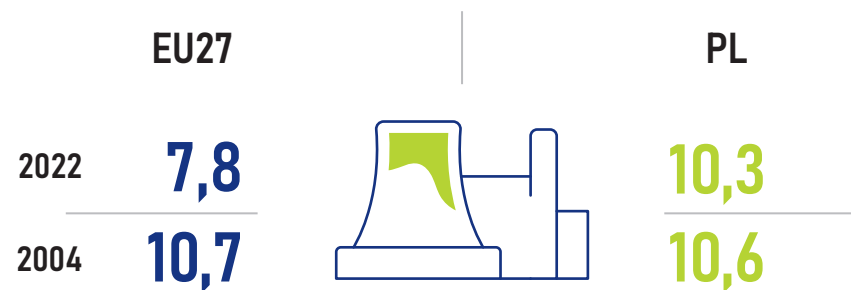

Co trzy lata w krajach UE prowadzone jest badanie użytkowania gruntów i pokrycia terenu (Land Use and Coverage Area Survey – LUCAS). Dzięki niemu uzyskiwane są informacje m.in. dotyczące przejmowania gruntów na cele gospodarcze, degradacji gleb oraz różnorodności biologicznej. Dane z badania LUCAS są wykorzystywane m.in. do prowadzenia Wspólnej Polityki Rolnej oraz realizacji Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

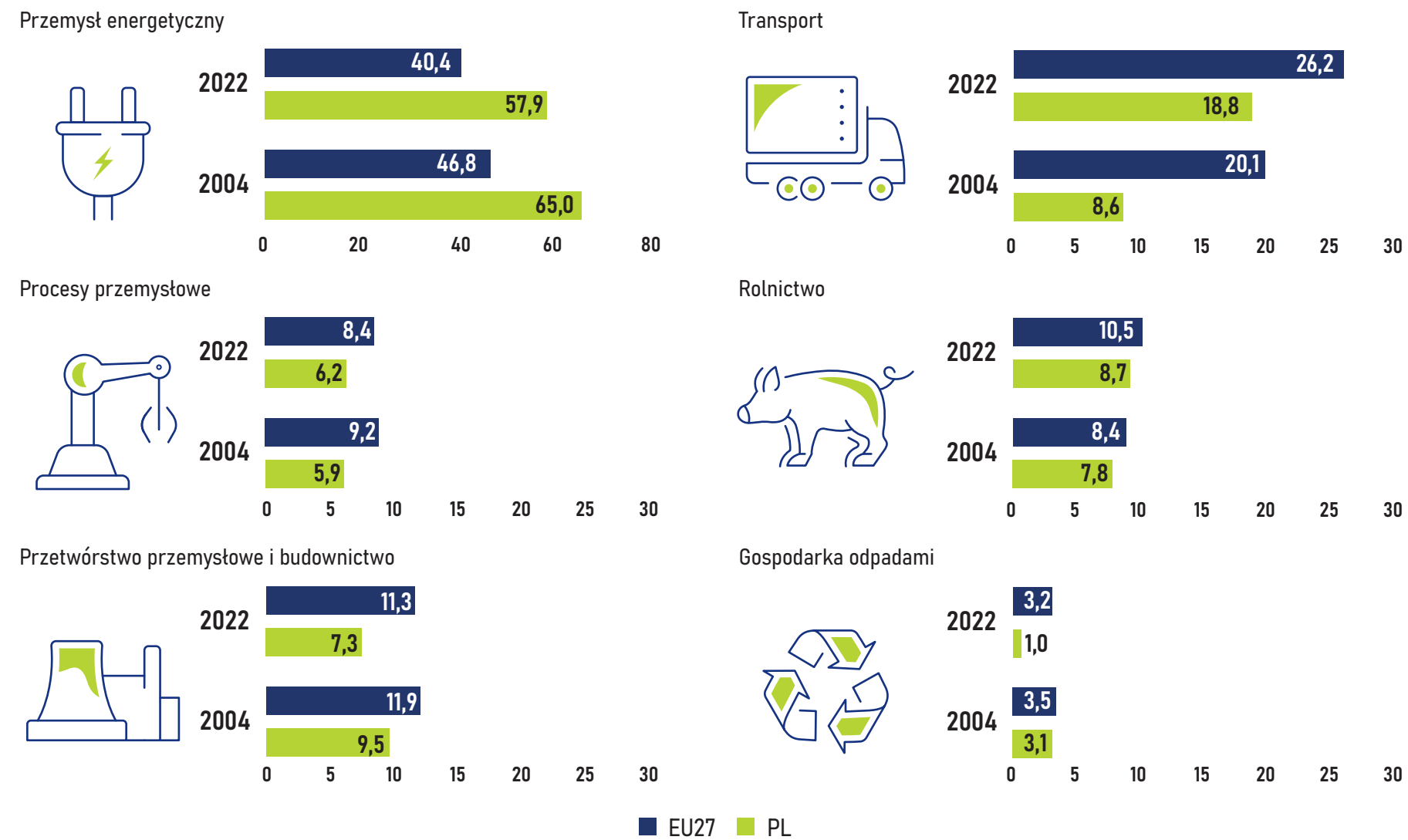
EMISJA NETTO GAZÓW CIEPLARNIANYCH (zmiana w stosunku do roku bazowego 1990)

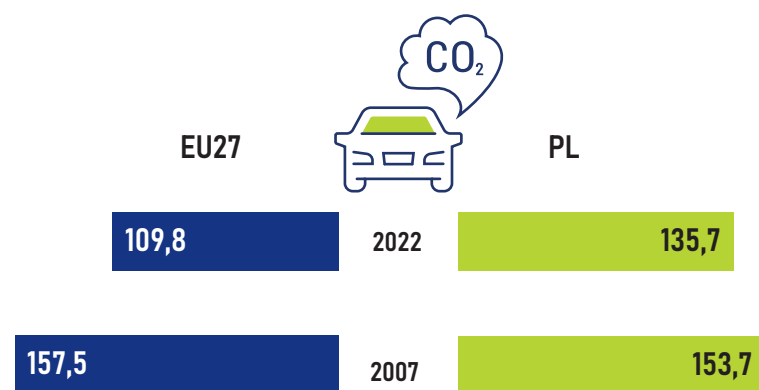
EMISJA NETTO GAZÓW CIEPLARNIANYCH (w tonach na 1 mieszkańca)

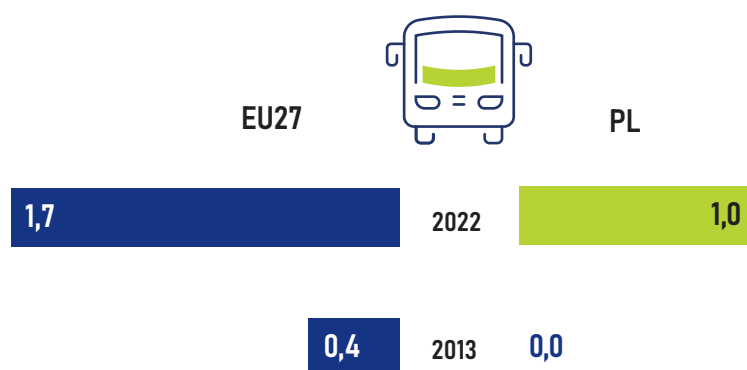
EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG SEKTORÓW ŹRÓDŁOWYCH (w %)

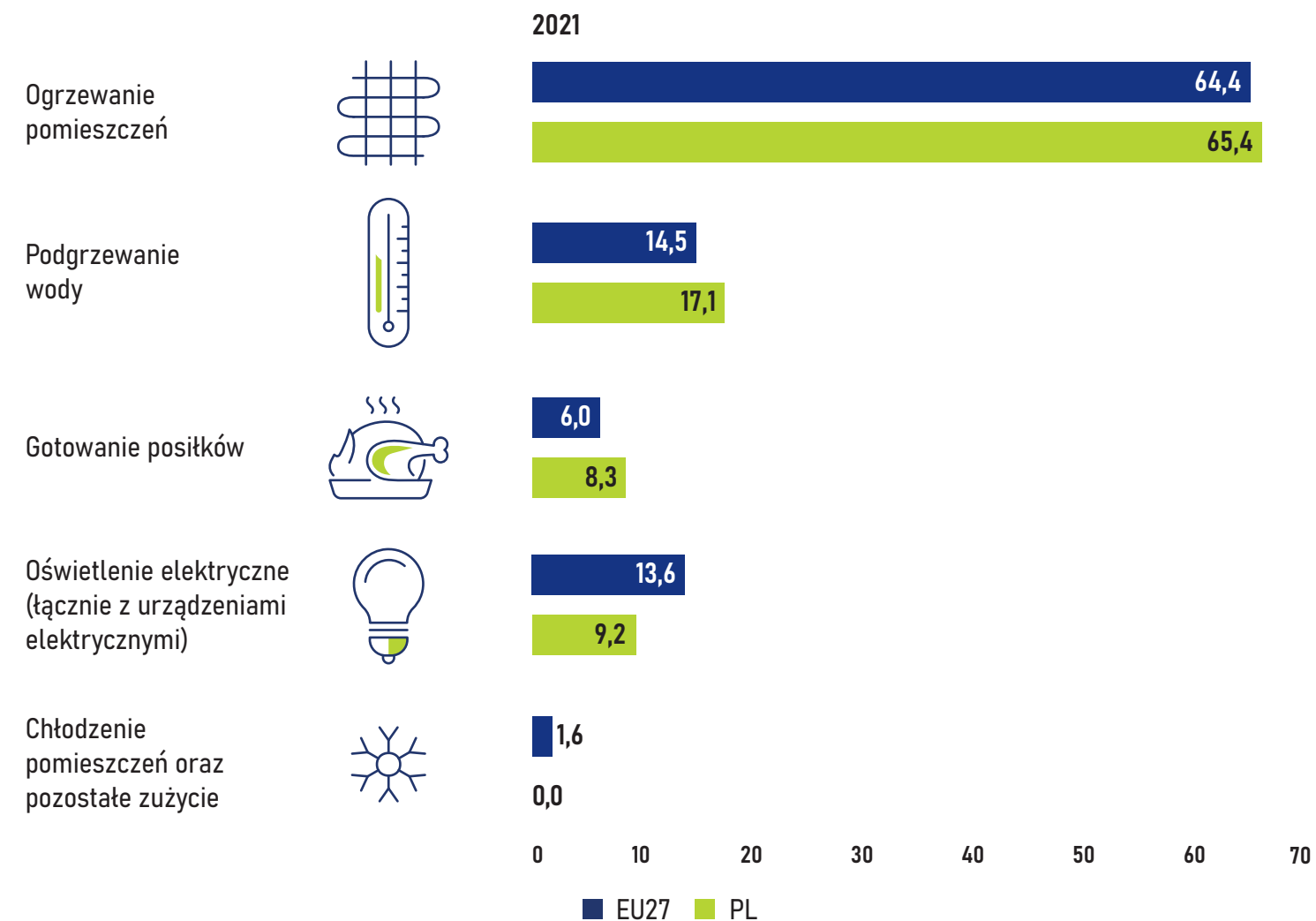
ŚREDNIA EMISJA CO₂ PRZEZ NOWE SAMOCHODY OSOBOWE (w g/km)

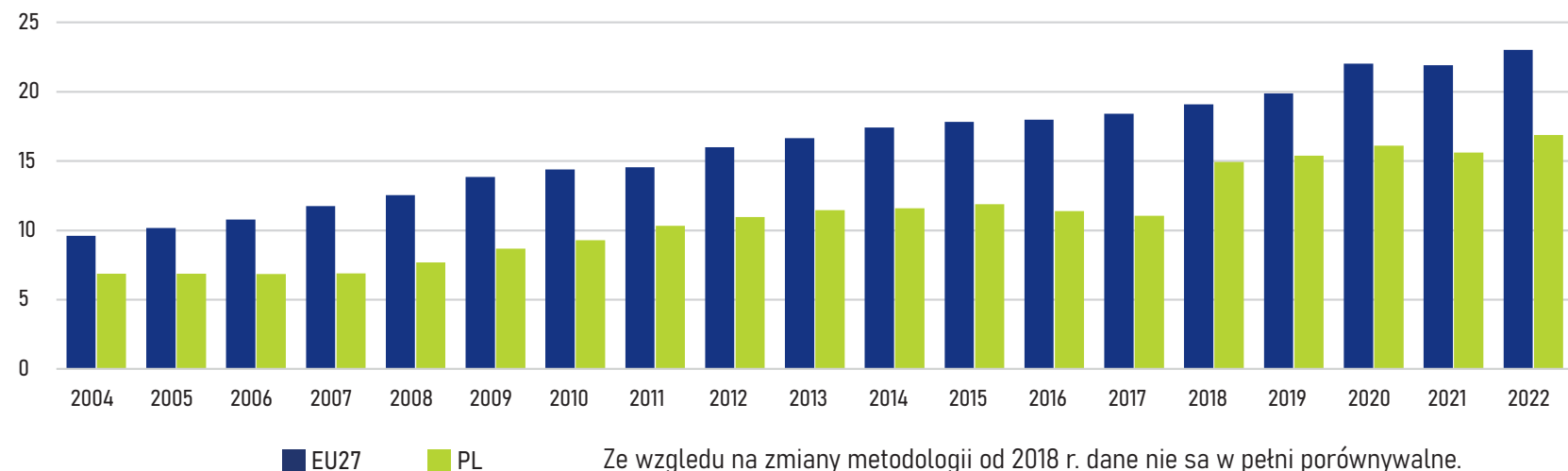
ZEROEMISYJNE AUTOBUSY, AUTOKARY I TROLEJBUSY (w % wszystkich pojazdów tego typu)

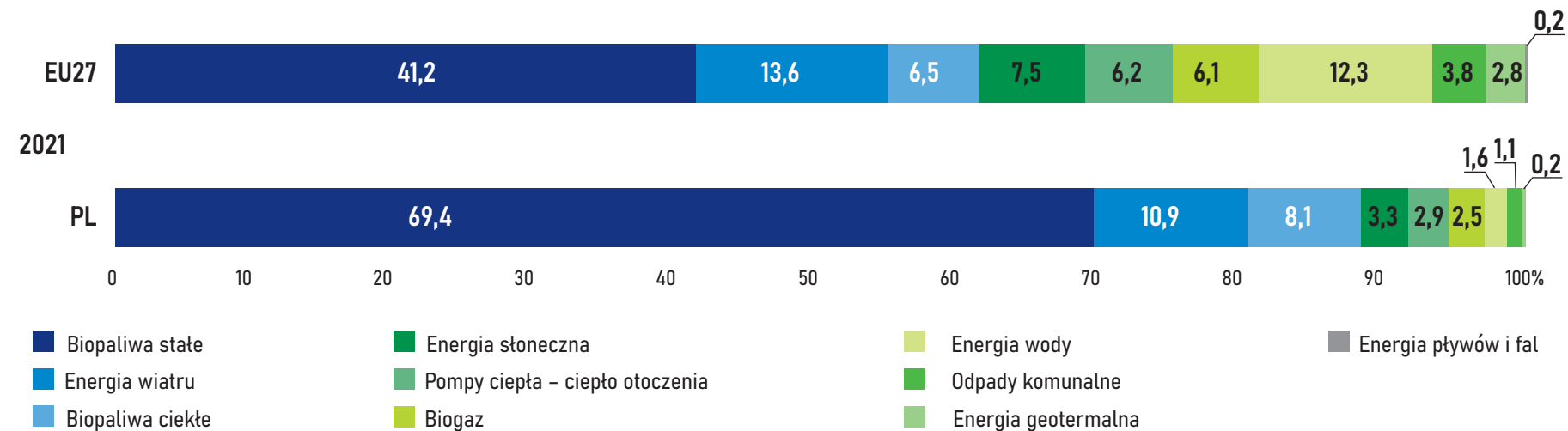
STRUKTURA ZUŻYCIA ENERGII W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG KIERUNKÓW UŻYTKOWANIA (w %)

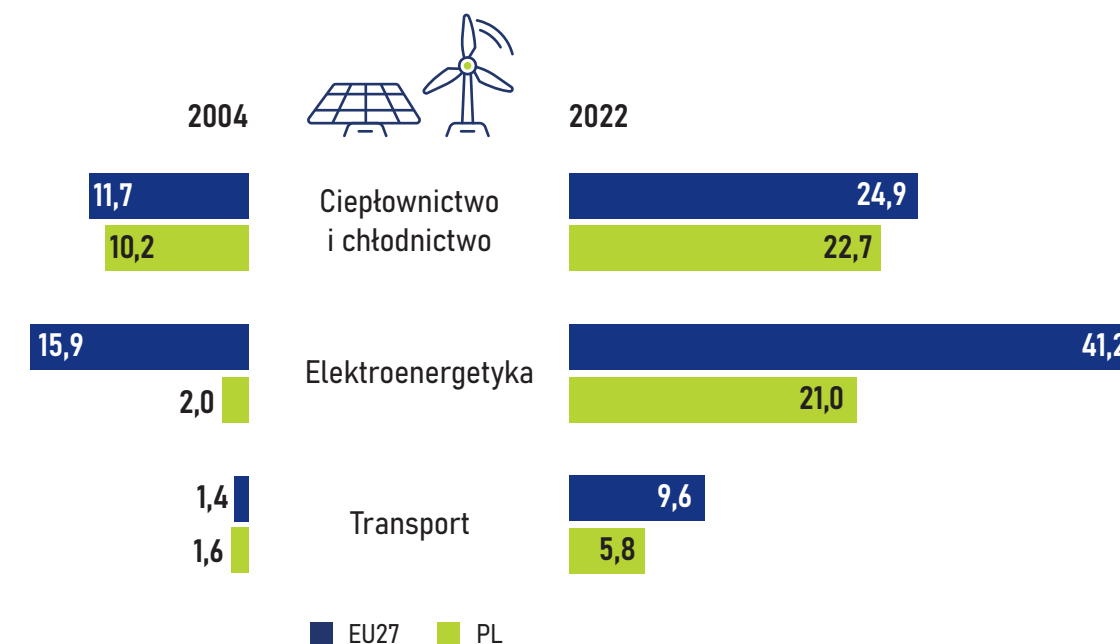
UDZIAŁ ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W KOŃCOWYM ZUŻYCIU ENERGII BRUTTO (w %)

STRUKTURA POZYSKANIA ENERGII PIERWOTNEJ ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

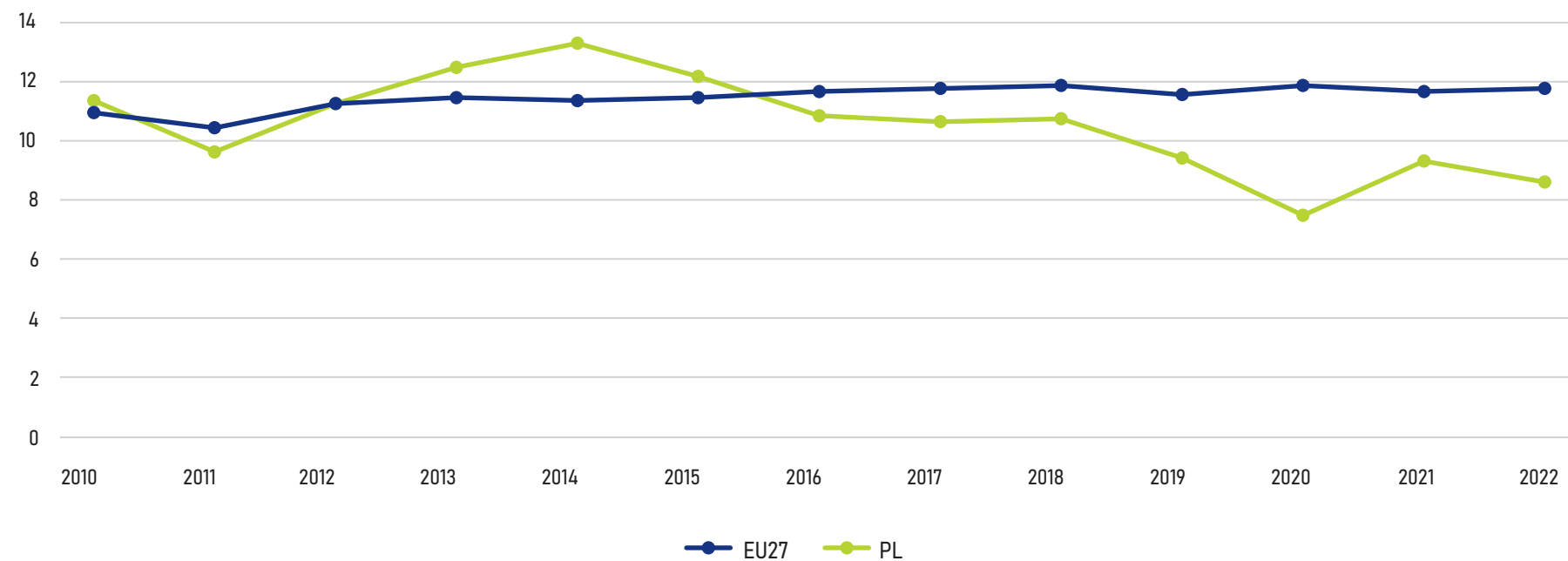

UDZIAŁ ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W KOŃCOWYM ZUŻYCIU ENERGII BRUTTO WEDŁUG SEKTORÓW (w %)

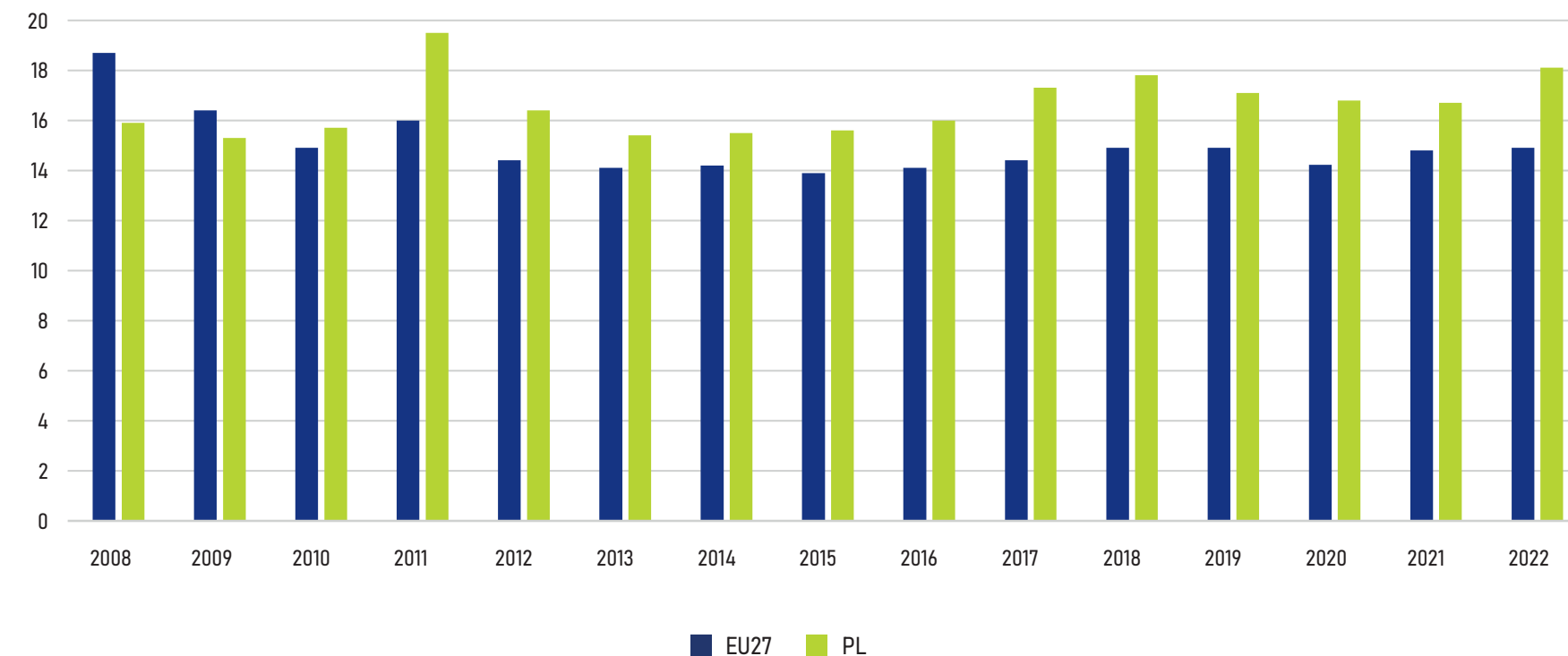
Państwa członkowskie UE zobowiązały się do zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (OZE). Zgodnie z najnowszą dyrektywą unijną w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (tzw. RED III), do 2030 r. co najmniej 42,5% energii zużytej ogółem w UE ma pochodzić z OZE. Dyrektywa nie określa konkretnych celów dla poszczególnych krajów członkowskich.

WSKAŹNIK POWTÓRNEGO WYKORZYSTANIA MATERIAŁÓW
(udział odzyskanego i wprowadzonego powtórnie do obiegu gospodarki materiału
w zużyciu materiału ogółem, w %)

Priorytetem polityk unijnych jest przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ). Jest to system, w którym minimalizuje się wytwarzanie odpadów, ponieważ przedmioty tradycyjnie za nie uważane mogą być ponownie użyte. Można je naprawiać, zmieniać ich przeznaczenie i poddawać recyklingowi tak, aby zachowały wartość nawet po pierwotnym użyciu. Takie gospodarowanie pozwala na racjonalne wykorzystywanie zasobów oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Śledzenie postępu w transformacji polskiej gospodarki w tym kierunku umożliwia zestaw tzw. indeksów GOZ, wypracowanych w ramach projektu Oto-GOZ.

ZUŻYCIE SUROWCÓW (ŚLAD MATERIAŁOWY)
(w tonach na 1 mieszkańca)

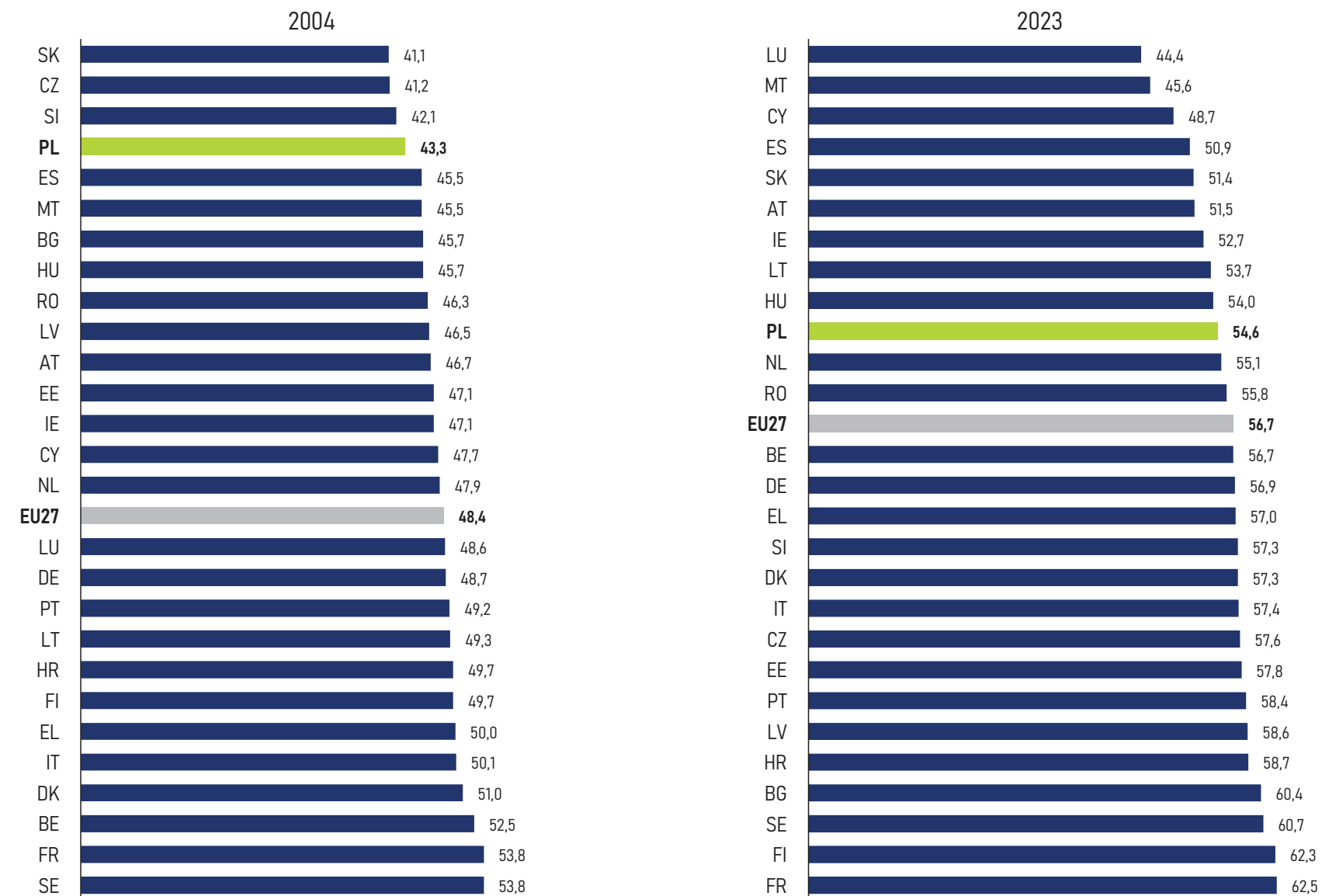
Polska na tle krajów UE

RANKINGI STATYSTYCZNE

WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO

(ludność w wieku 0–14 lat oraz 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 15–64 lata)

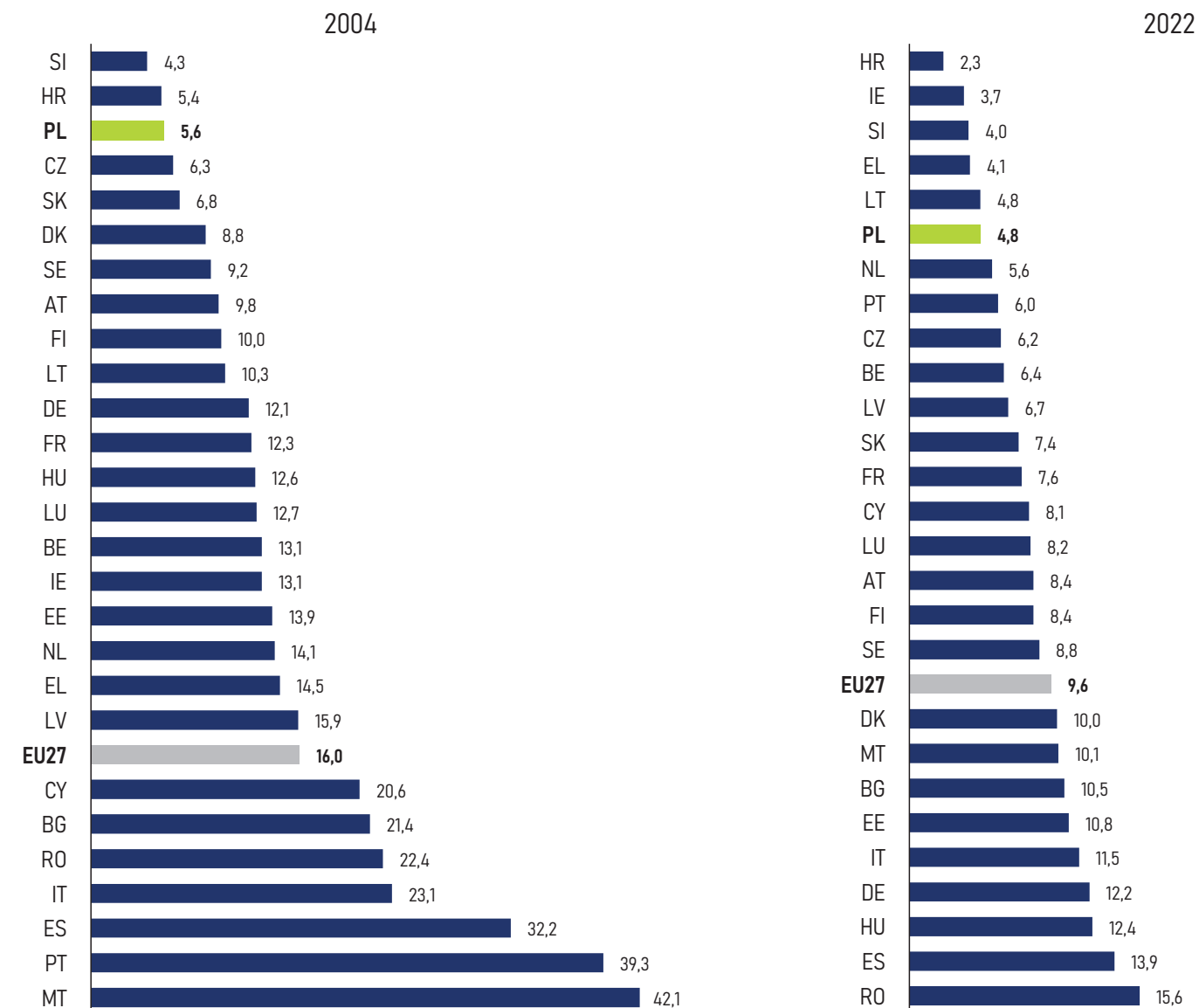
OCZEKIWANE TRWANIE ŻYCIA W ZDROWIU

(w latach)

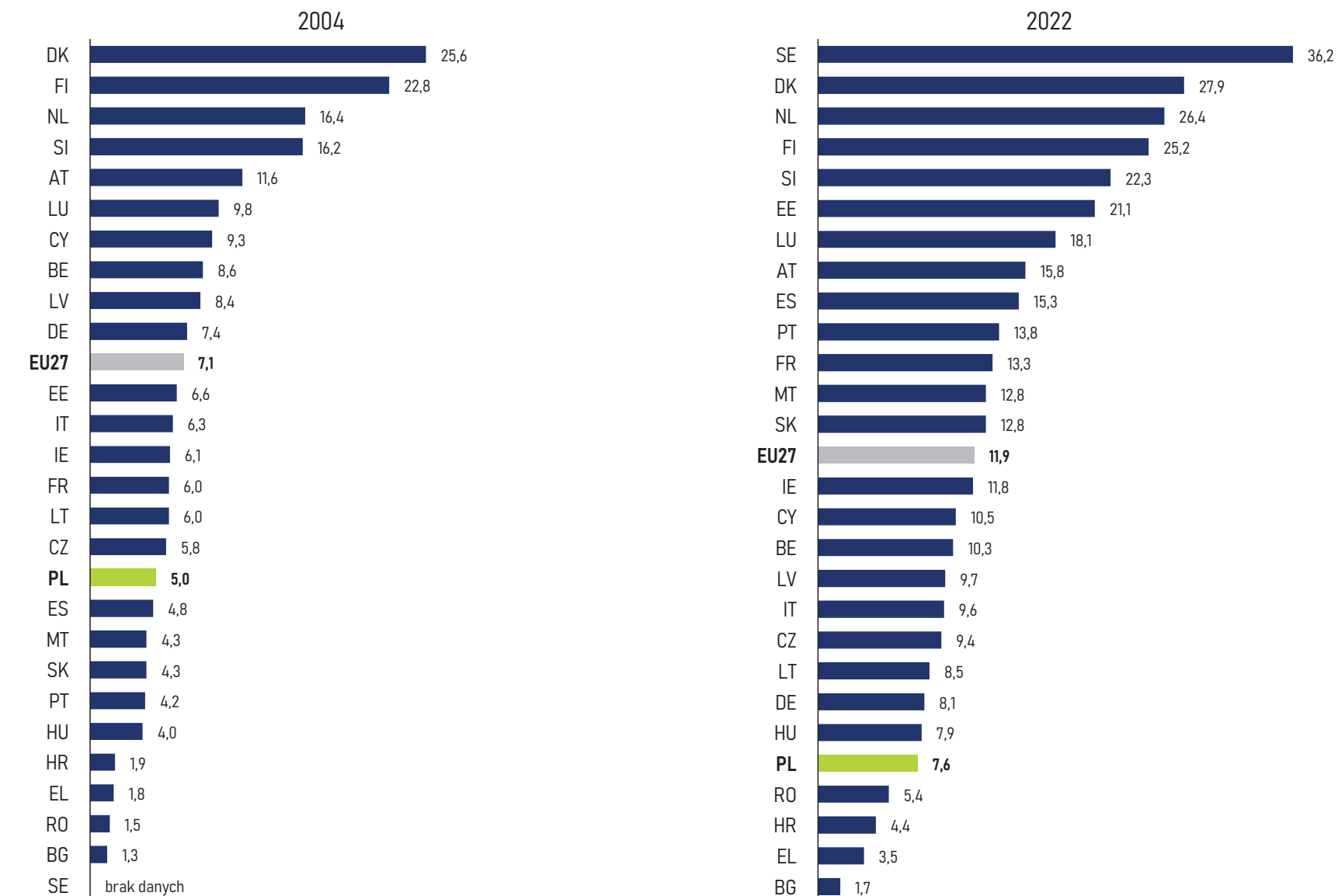
MŁODZIEŻ NIEKONTYNUUJĄCA NAUKI

(w % ogółu ludności w wieku 18-24 lata)

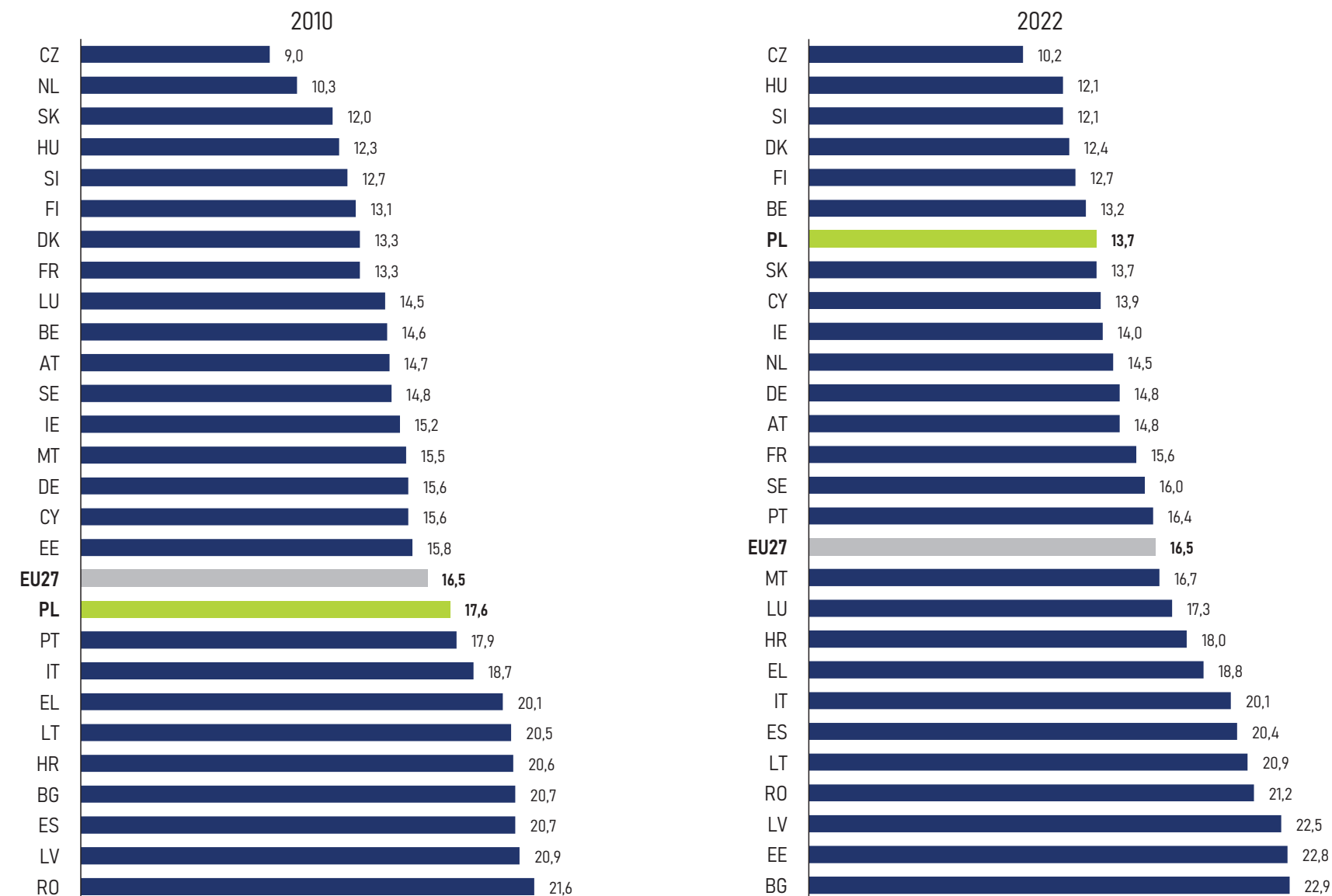
OSOBY DOROSŁE UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU I SZKOLENIU

(w % ogółu ludności w wieku 25-64 lata)

WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM

(po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych, w %)

WSPÓŁCZYNNIK GINIEGO

(miara nierówności rozkładu dochodów o wartościach od 0 do 100; im większe nierówności, tym wyższa wartość wskaźnika)

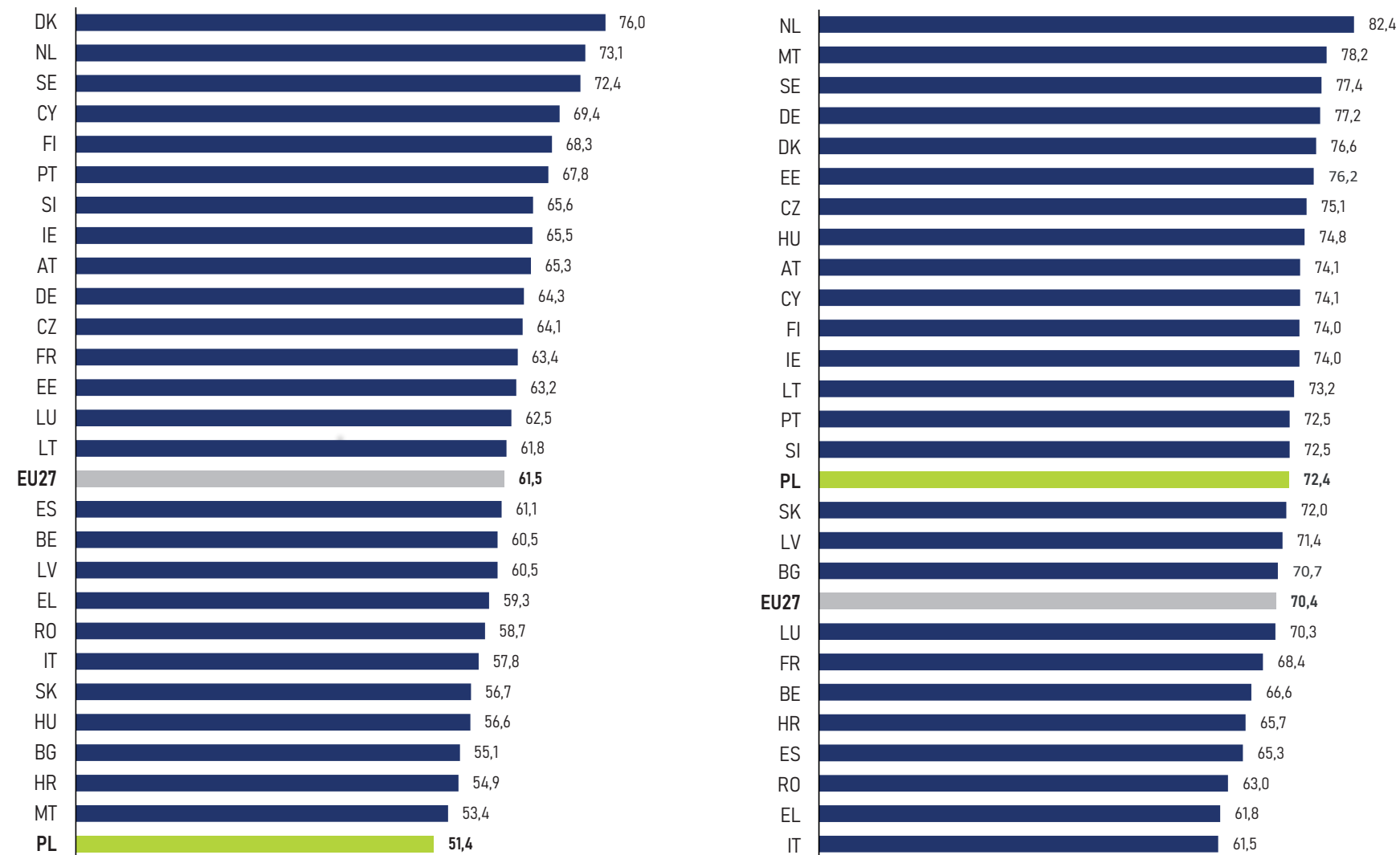

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB W WIEKU 15-64 LATA

(w %)

2004

2023

STOPA BEZROBOCIA OSÓB W WIEKU 15-74 LATA

(w %)

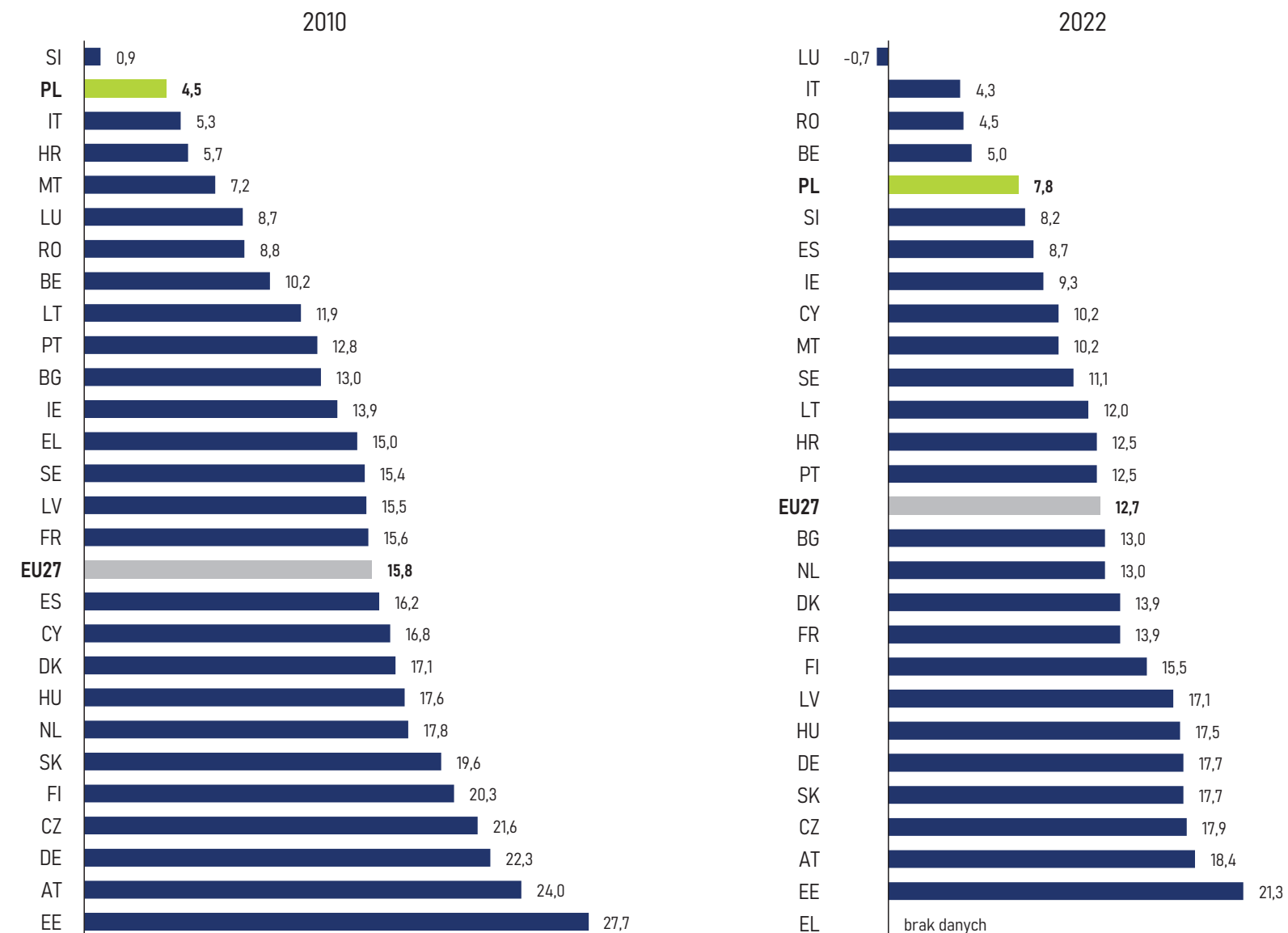
2004

2023

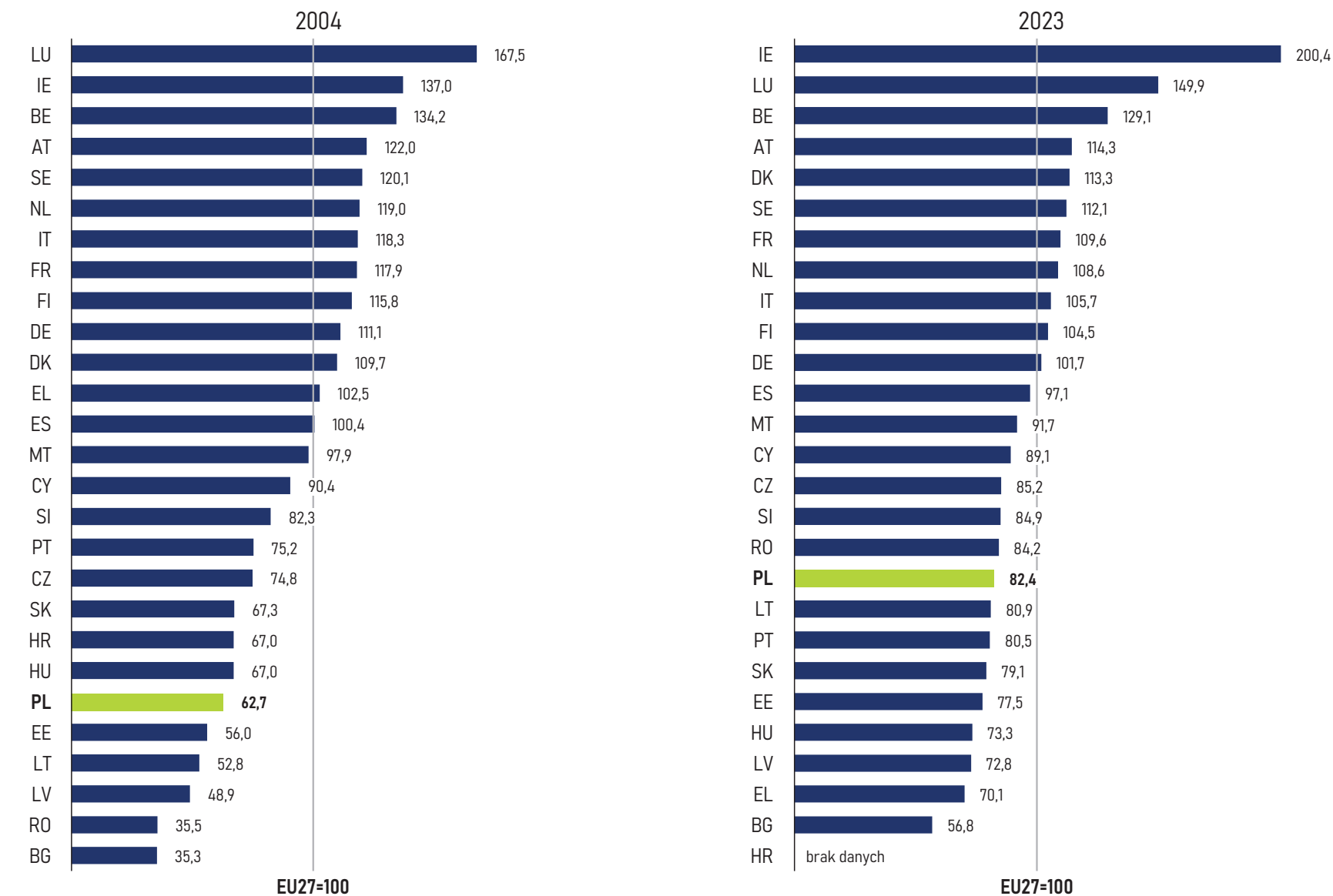
WSKAŹNIK RÓŻNICOWANIA WYNAGRODZEŃ ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ

(procentowa różnica w wynagrodzeniach mężczyzn i kobiet)

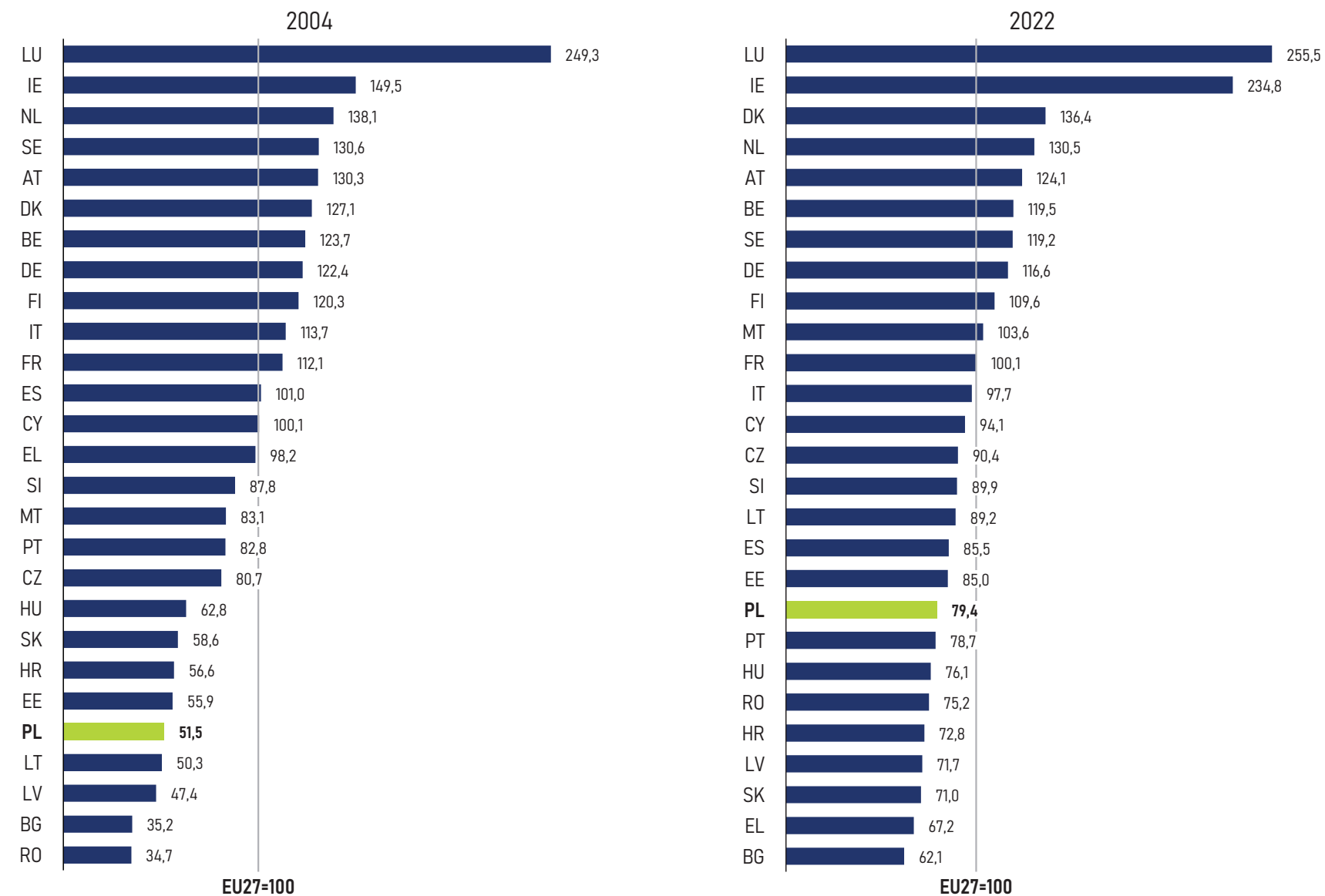
WYDAJNOŚĆ PRACY

(wartość PKB na 1 pracującego wyrażona w PPS w relacji do przeciętnej dla UE)

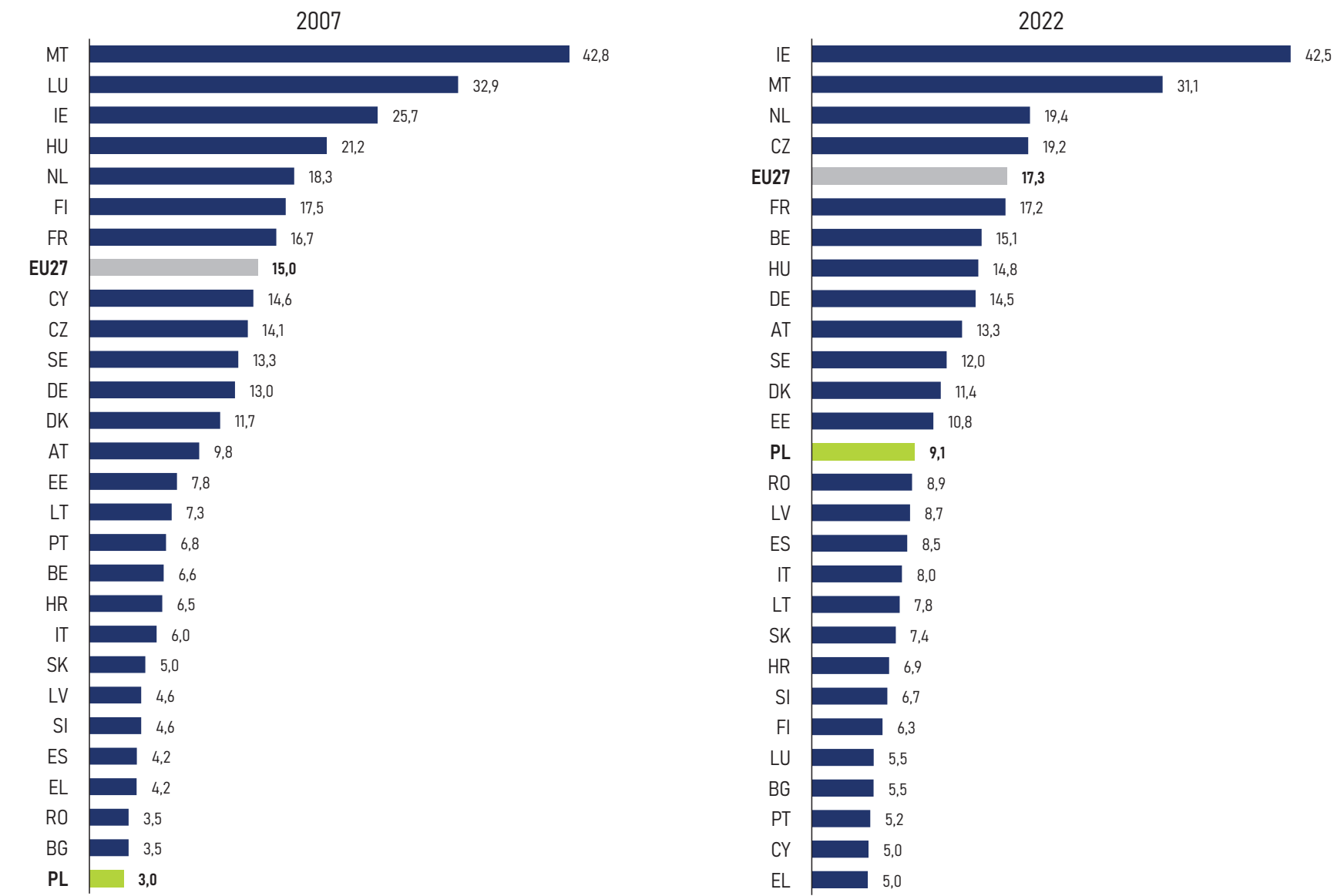
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA

(w PPS w relacji do przeciętnej dla UE)

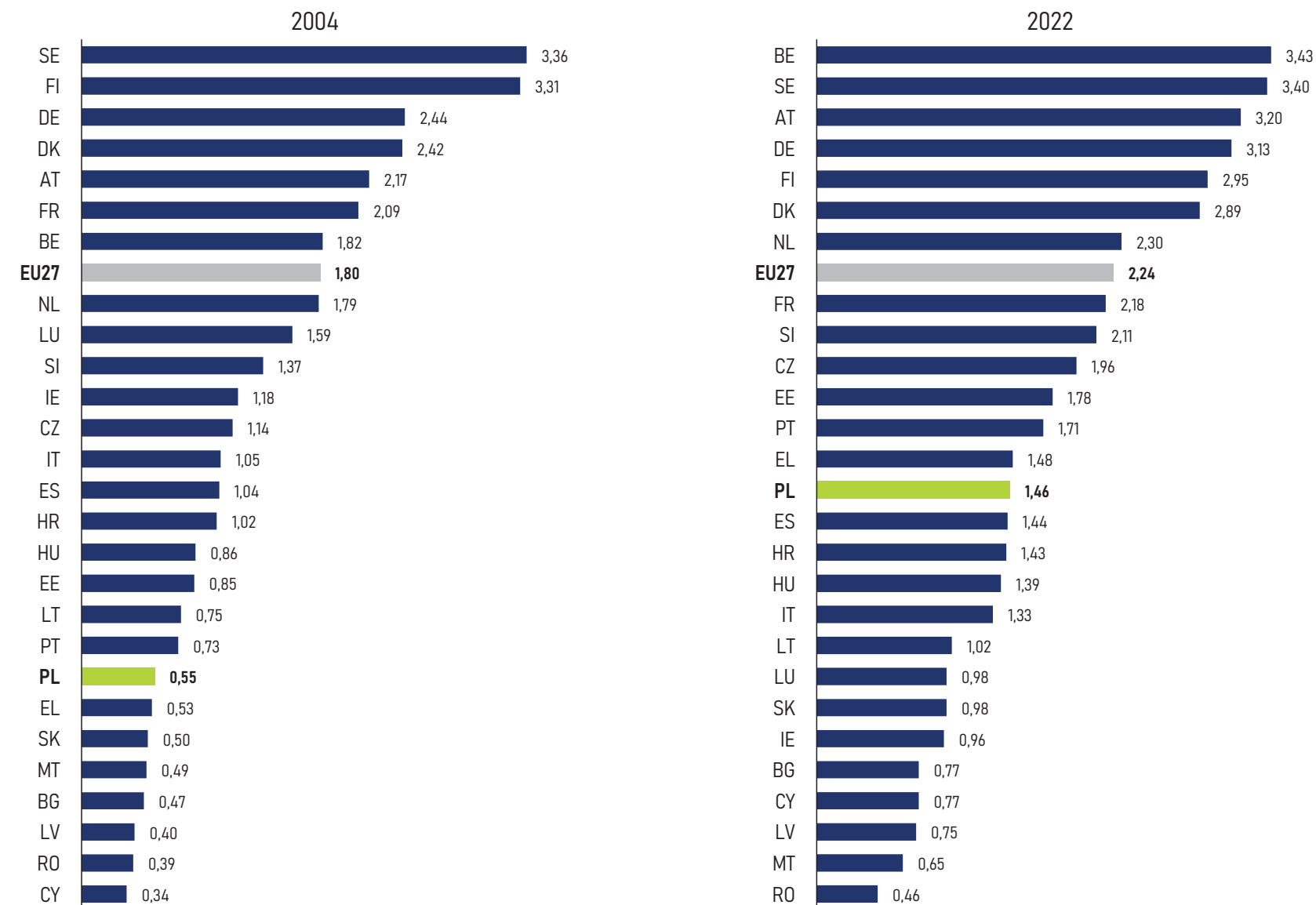
UDZIAŁ EKSPORTU WYROBÓW WYSOKIEJ TECHNIKI W EKSPORCIE OGÓŁEM

(w %)

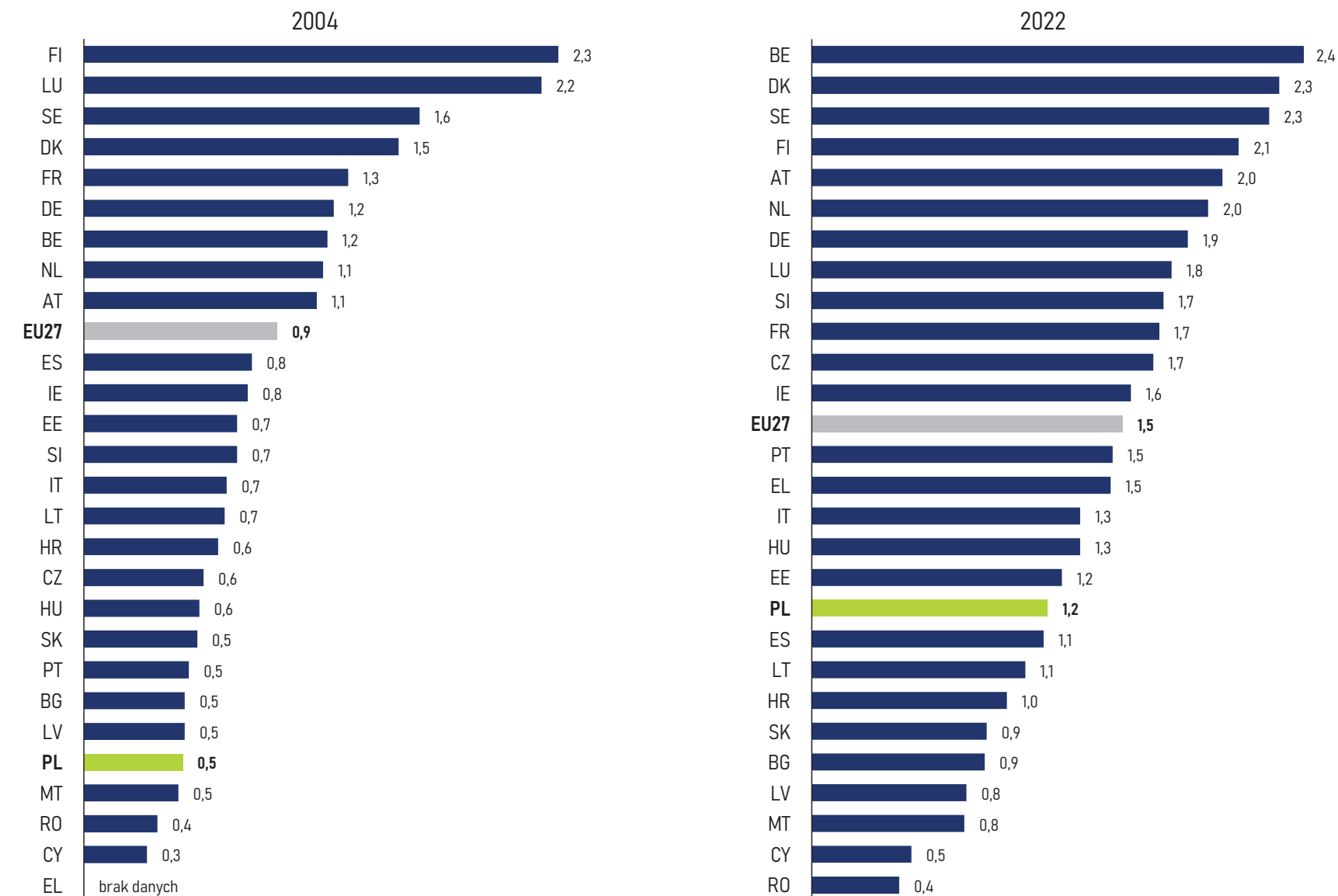
NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ

(w % PKB)

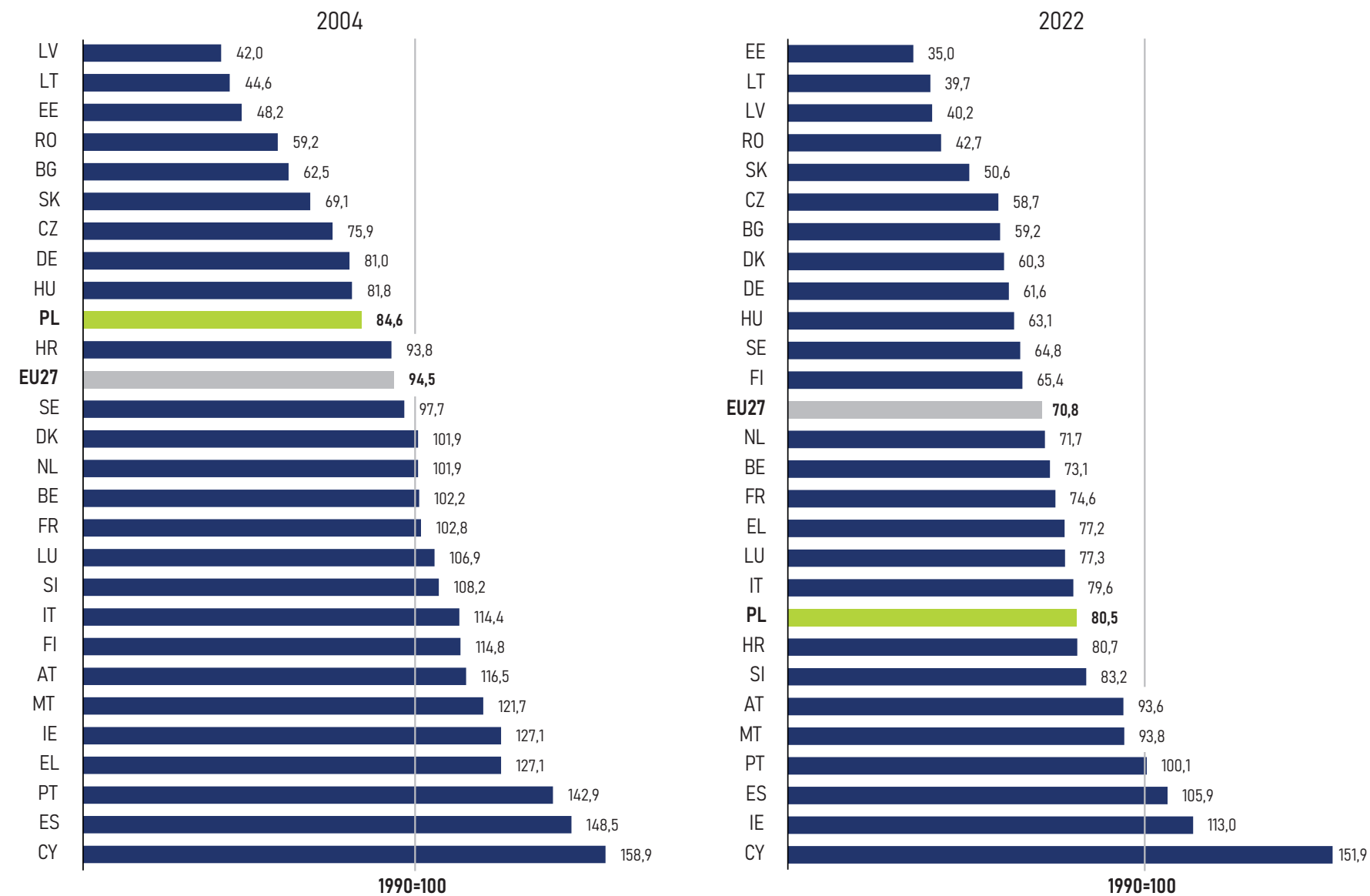
PERSONEL BADAWCZO-ROZWOJOWY

(w % ludności aktywnej zawodowo)

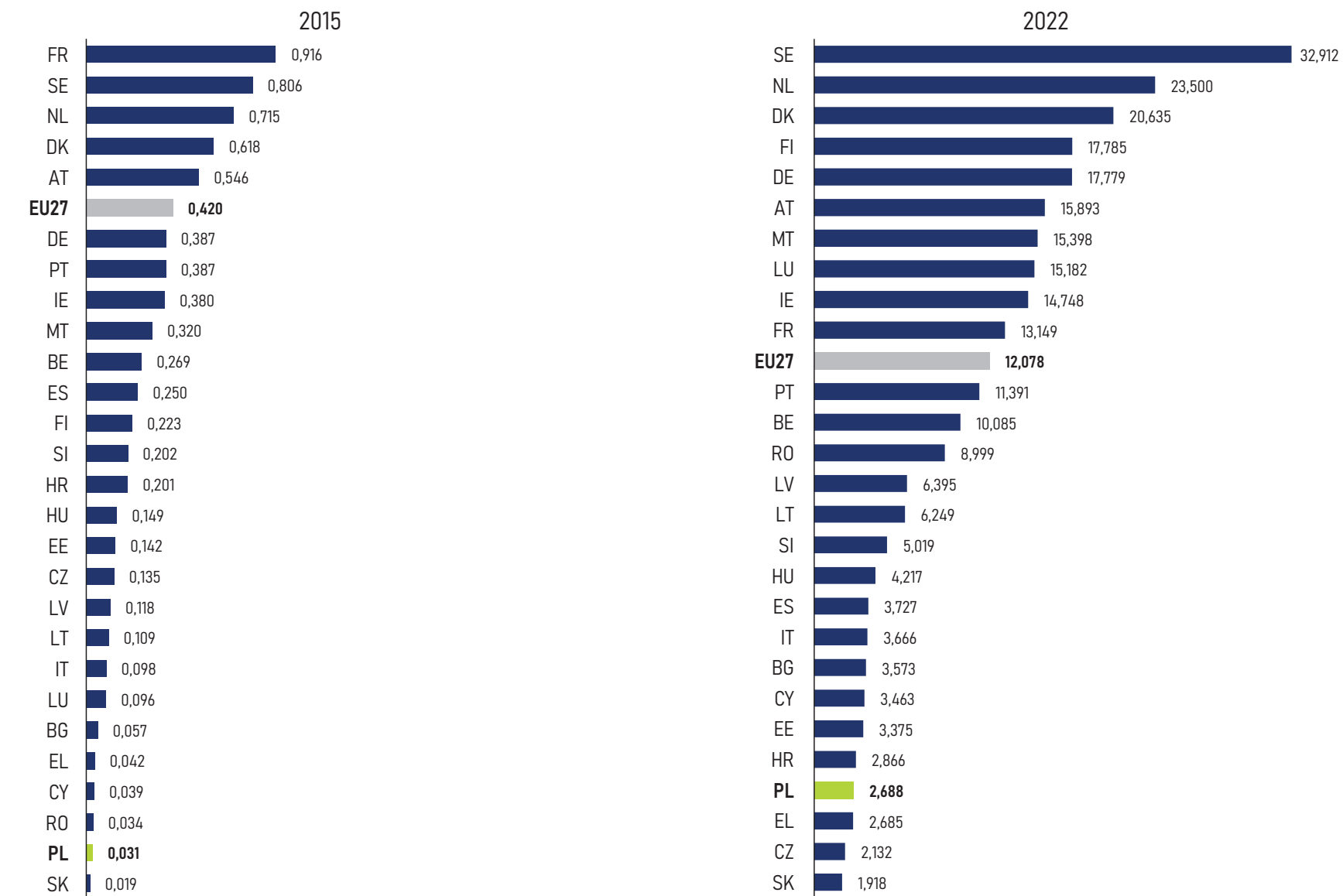
EMISJA NETTO GAZÓW CIEPLARNIANYCH

(zmiana w stosunku do roku bazowego 1990)

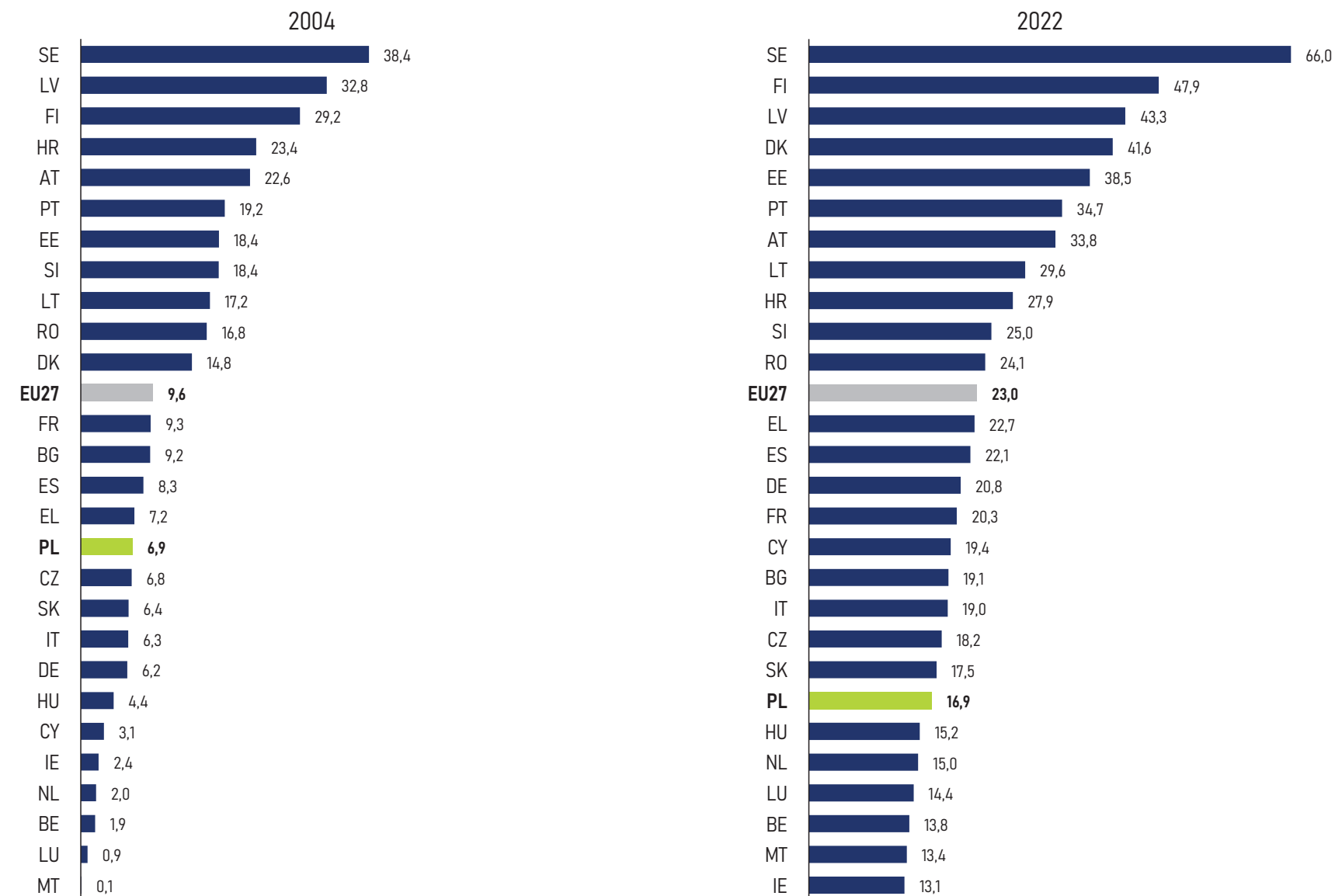
ZEROEMISYJNE SAMOCHODY OSOBOWE

(w % nowych samochodów osobowych ogółem)

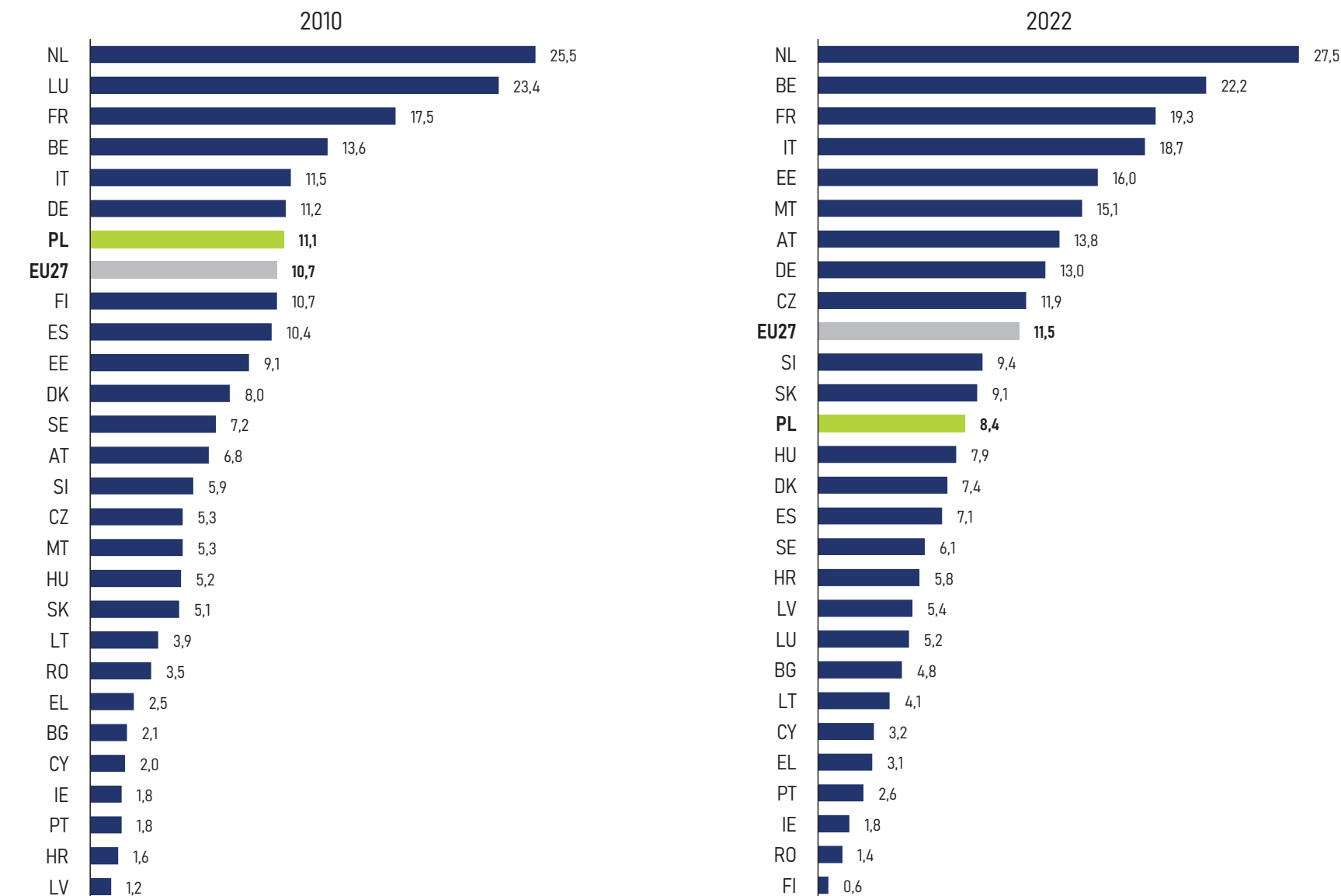
UDZIAŁ ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W KOŃCOWYM ZUŻYCIU ENERGII BRUTTO

(w %)

WSKAŹNIK POWTÓRNEGO WYKORZYSTANIA MATERIAŁÓW

(udział odzyskanego i wprowadzonego ponownie do obiegu gospodarki materiału w zużyciu materiału ogółem, w %)

Eurostat:

LUCAS Badanie Terenowe Użytkowania Gruntów i Pokrycia Terenu - Wydanie z 2021 r.,
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/14357823/KS-09-21-309-PL-N.pdf/b13d24b8-90b4-e13d-fb22-111749c35368?t=1645627132160>
 New LUCAS 2022 sample and subsamples design: Criticalities and solutions – edition 2022,
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-working-papers/-/ks-tc-22-005>
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Main_Page
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/EDN-20221206-1>
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/nrg_ind_ep_esmsip2.htm
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/prc_hicp_esms.htm
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/hicp/information-data>
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/-/emos-european-master-in-official-statistics-join-the-network->

Główny Urząd Statystyczny:

Co warto wiedzieć o inflacji?, https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5464/18/1/1/co_warto_wiedziec_o_inflacji.pdf
<https://stat.gov.pl/statystyki-eksperymentalne/gospostrateg/transtat>
<https://stat.gov.pl/prezentacje/european-master-in-official-statistics-emos,79,1.html>

Komisja Europejska:

Europa w 12 lekcjach, <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-in-12-lessons/pl/#chap00-title>
https://environment.ec.europa.eu/news/biodiversity-30-years-natura-2000-network-protected-areas-and-life-programme-2022-02-25_en
<https://cordis.europa.eu/programme/id/FP2-ESPRIT-2>
<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/pl/home>
<https://cros.ec.europa.eu/dashboard/estp-dashboard>
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/MEMO_17_83
https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_pl
https://european-union.europa.eu/index_pl
https://commission.europa.eu/about-european-commission/organisational-structure/commission-staff_en#hr-key-figures

Parlament Europejski

<https://www.europarl.europa.eu/meps/pl/search/advanced?name=&countryCode=PL>

Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Gospodarka o obiegu zamkniętym

<https://www.gov.pl/web/klimat/goz>

Ministerstwo Finansów, Transfery finansowe Polska - budżet UE

<https://www.gov.pl/web/finanse/transfery-polska-ue-unia-europejska>

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wskaźnik Aktywnego Starzenia się (AAI) w Polsce

<https://www.gov.pl/web/rodzina/wskaznik-aktywnego-starzenia-sie-aai-w-polsce>

Ministerstwo Cyfryzacji, System Galileo

<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/usluga-komercyjna-galileo-konsultacje-publiczne#:~:text=System%20Galileo%2C%20to%20unijny%20globalny%20system%20nawigacji%20satelitarnej,%28Initial%20Services%29%20zosta%C5%82y%20uruchomione%2015%20grudnia%202016%20r>

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Gospodarka o obiegu zamkniętym

<https://www.parp.gov.pl/goz#definicja>

Statystyka dla każdego, <https://www.euro-area-statistics.org/>

<https://elearning.przemyslprzyszlosci.gov.pl/goz-cyrkularny-model-gospodarki/>

https://energyeducation.ca/encyclopedia/Energy_productivity

<https://www.nobelprize.org/prizes/peace/2012/eu/facts/>

<https://trojmiasto.wyborcza.pl/trojmiasto/7,35612,2007884.html>

ISBN 978-83-67809-09-2

